



॥ श्रीदिविजयरामो विजयते ॥

श्रीमज्जगद्गुरुश्रीमन्मध्वाचार्यमूलमहासंस्थानम्  
श्रीमदुत्तरादिमठः

**पराभवनामसंवत्सर**

सूर्यसिद्धान्तपंचांग

गतश्रीशालिवाहनशक 1948

**माध्वपंचांग**

**2026 - 2027**

श्रीमत्सत्यात्मतीर्थानामाज्ञयाऽनुग्रहेण च ।

रचितं सूर्यसिद्धान्तपंचाङ्गं धर्मसिद्धये ॥

संशोधक : डा.पं. उपाध्याय कृष्णाचार्य



श्रीमन्मध्वाचार्याः



श्रीरघूत्तमतीर्थाः



श्रीसत्यध्यानतीर्थाः



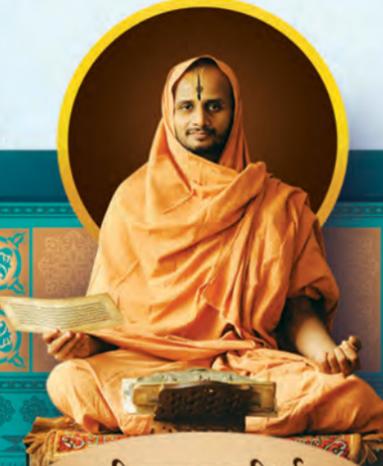
श्रीमज्जयतीर्थाः



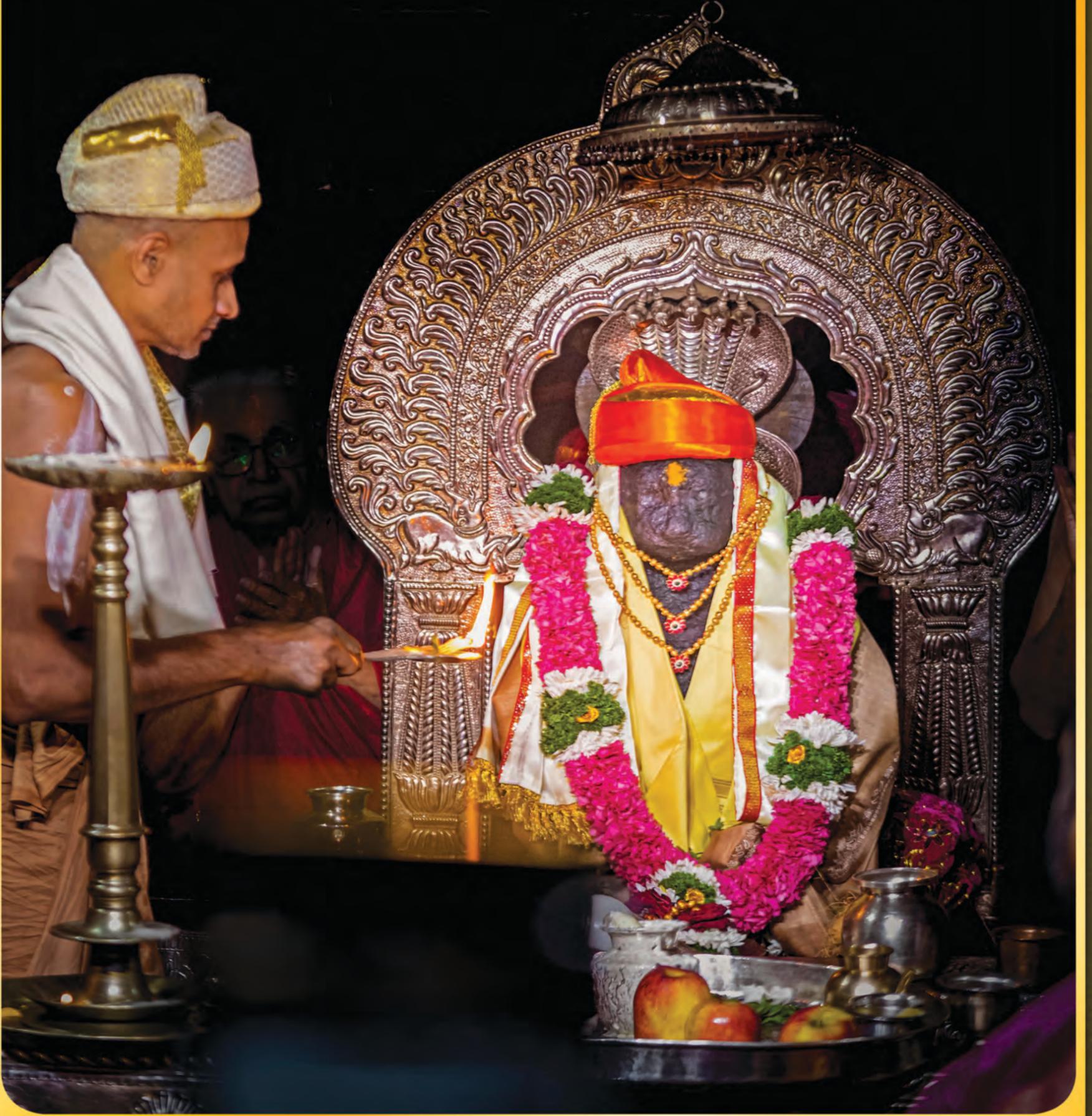
श्रीविद्याधीशतीर्थाः



श्रीसत्यप्रमोदतीर्थाः



श्रीसत्यात्मतीर्थाः



कोट्यवधी भक्तांचा कुलदैवत, भक्तांच्या मनोकामना पूर्ण करणारे  
श्री नीरा नरसिंहस्वामी

# श्रीमज्जगद्गुरु श्रीमन् मध्वाचार्यमूलमहासंस्थान श्रीमदुत्तरादिमठ

## गुरुपरम्पराश्लोकाः

ब्रह्मांता गुरवः साक्षादिष्टं दैवं श्रियः पतिः आचार्याः श्रीमदाचार्यास्संतु मे जन्मजन्मनि ॥ श्रीहंसं परमात्मानं विरिंचिं सनकादिकान् दूर्वाससो ज्ञाननिधीन् वींद्रवाहनतीर्थकान् ॥ कैवल्यतीर्थान् ज्ञानेशान् परतीर्थान् नमाम्यहम् सत्यप्रज्ञान् प्राज्ञतीर्थानन्यान् तद्वंशजानपि ॥	<b>15. श्रीवेदव्यासतीर्थरु</b> पेनगोंड चैत्र शुक्ल द्वितीया न दग्धं यस्य कौपीनमग्नौ दत्तमपि स्फुटम् । वेदव्यासगुरुं नौमि श्रीवेदेशनमस्कृतम् ॥	<b>31. श्रीसत्यपरायणतीर्थरु</b> संतेबिदनूरु आश्विन शुक्ल सप्तमी सत्यसंतुष्टदुग्धाब्धेर्जातः सत्यपरायणः । चिंतामणिः सदा भूयात् सतां चिंतितसिद्धये ॥	
<b>श्रीअच्युतप्रेक्षरु</b> पुरैव कृष्णासिद्धात्रभुक्त्या शोधितमानसम् । अच्युतप्रेक्षतीर्थं च मध्वाचार्याणां गुरुं भजे ॥	<b>16. श्रीविद्याधीशतीर्थरु</b> एकचक्रनगर पुष्य कृष्ण चतुर्दशी श्रीमत्सुधाद्भुतांबोधिविक्रीडनविचक्षणान् । वाक्यार्थचंद्रिकाकारान् विद्याधीशगुरुन् भजे ॥	<b>32. श्रीसत्यकामतीर्थरु</b> आतकूरु पुष्य कृष्ण षष्ठी सत्यपरायणदुग्धाब्धेः संजाता कीर्तिकामदा । कामधेनुः सत्यकामनाम्नी भूयात् सतां मुदे ॥	
<b>1. श्रीमदाचार्यरु</b> लसतु श्रीमदानंदतीर्थेदुर्नो हृदंबरे । यद्वचश्चंद्रिका स्वांतसंतापं विनिकृंतति ॥	<b>17. श्रीवेदनिधितीर्थरु</b> पंढरपुर कार्तिक शुक्ल एकादशी विद्याधीशाब्धिसंभूतो विद्वत्कुमुदबांधवः । वेदनिध्याख्यचंद्रोयं कामितार्थान् प्रयच्छतु ॥	<b>33. श्रीसत्येष्टतीर्थरु</b> आतकूरु भाद्रपद शुक्ल एकादशी सत्यकामार्णवोद्भूतः श्रीमत्सत्येष्टसद्गुरुः । सतां चिंतामणिरिव चिंतितार्थप्रदो भुवि ॥	
<b>2. श्रीपद्मनाभतीर्थरु</b> नववृंदावन कार्तिक कृष्ण चतुर्दशी पूर्णप्रज्ञकृतं भाष्यमादौ तद्भावपूर्वकम् । यो व्याकरोन्नमस्तस्मै पद्मनाभाख्ययोगिने ॥	<b>18. श्रीसत्यव्रततीर्थरु</b> सांगलि फाल्गुण शुक्ल षष्ठी वेदनिध्यालवालोत्थः विदुषां चिंतितप्रदः । सत्यव्रताख्यकल्पद्रुभूयादिष्टार्थसिद्धये ॥	<b>34. श्रीसत्यपराक्रमतीर्थरु</b> चित्तापुर आश्विन शुक्ल अष्टमी सत्येष्टार्थसरिन्नाथाद्भूतोद्भूतदर्शनः । नाशयेत् हृदयध्वांतं सत्पराक्रमकौस्तुभः ॥	
<b>3. श्रीनरहरितीर्थरु</b> चक्रतीर्थ हंपी पुष्य कृष्ण सप्तमी ससीतामूलरामार्चा कोशे गजपतेः स्थिता । येनानीता नमस्तस्मै श्रीमन्नृहरिभिक्षवे ॥	<b>19. श्रीसत्यनिधितीर्थरु</b> कर्नूल मार्गशिर शुक्ल दशमी अनधीत्य महाभाष्यं व्याख्यातं यदनुग्रहात् । वंदे तं विधिना सत्यनिधिं सज्ज्ञानसिद्धये ॥	<b>35. श्रीसत्यवीरतीर्थरु</b> कोलहळिळ कार्तिक शुक्ल दशमी सत्पराक्रमदुग्धाब्धेः संजातः कीर्तिचंद्रिकः । संतापं हरतु श्रीमान् सत्यवीरैर्दुरंजसा ॥	
<b>4. श्रीमाधवतीर्थरु</b> मण्णूरु भाद्रपद अमावास्या साधिताखिलसत्त्वं बाधिताखिलदुर्मतम् । बोधिताखिलसन्मार्गं माधवाख्ययतिं भजे ॥	<b>20. श्रीसत्यनाथतीर्थरु</b> वीरचोळपुर मार्गशिर शुक्ल एकादशी सत्यनाथगुरुः पातु यो धीरो नवचंद्रिकाम् । नवामृतगदातीर्थतांडवानि व्यचीकृपत् ॥	<b>36. श्रीसत्यधीरतीर्थरु</b> आतकूरु ज्येष्ठ कृष्ण नवमी सत्यवीरालवालोत्थः विदुषां चिंतितप्रदः । सत्यधीराख्यकल्पद्रुः भूयादिष्टार्थसिद्धये ॥	
<b>5. श्रीअक्षोभ्यतीर्थरु</b> मळखेड मार्गशिर कृष्ण चतुर्दशी यो विद्यारण्यविपिनं तत्त्वमस्यसिनाच्छिनत् । श्रीमदक्षोभ्यतीर्थार्थहंसेनं तं नमाम्यहम् ॥	<b>21. श्रीसत्याभिनवतीर्थरु</b> नाचारगुडि ज्येष्ठ शुक्ल चतुर्दशी सत्यनाथाब्धिसंभूतः सद्गोणविजृम्भितः । सत्याभिनवतीर्थेदुः संतापान् हंतु संततम् ॥	<b>37. श्रीसत्यज्ञानतीर्थरु</b> राजमहेंद्रि माघ शुक्ल एकादशी सत्यधीरकराब्जोत्थः ज्ञानवैराग्यसागरः । सत्यज्ञानाख्यतरणिः स्वांतध्वांतं निकृंततु ॥	
<b>6. श्रीजयतीर्थरु</b> मळखेड आषाढ कृष्ण पंचमी यस्य वाक् कामधेनुर्नः कामितार्थान् प्रयच्छति । सेवे तं जययोगींद्रं कामबाणच्छिदं सदा ॥	<b>22. श्रीसत्यपूर्णतीर्थरु</b> कोलपुर ज्येष्ठ कृष्ण द्वितीया सत्याभिनवदुग्धाब्धेः संजातः सकलेष्टदः । श्रीसत्यपूर्णतीर्थेदुः संतापान् हंतु संततम् ॥	<b>38. श्रीसत्यध्यानतीर्थरु</b> पंढरपुर चैत्र शुक्ल अष्टमी आसेतोरातुपाराद्रेयो दिशो जितवान् मुहुः । सत्यध्यानगुरुः पातु यतीर्द्वैरपि पूजितः ॥	
<b>7. श्रीविद्याधिराजतीर्थरु</b> पुरी वैशाख शुक्ल तृतीया माद्यद्वैत्यंधकारप्रद्योतनमहर्निशम् । विद्याधिराजं सुगुरुं ध्यायामि करुणाकरम् ॥	<b>23. श्रीसत्यविजयतीर्थरु</b> सत्यविजयनगर चैत्र कृष्ण एकादशी सत्यपूर्णांबुधेर्जातो विद्वज्जनविजृम्भितः । दनीध्वंसीतु नस्तापं श्रीसत्यविजयोडुपः ॥	<b>39. श्रीसत्यप्रज्ञतीर्थरु</b> आतकूरु चैत्र शुक्ल द्वितीया प्रावोचद्योधिकं न्यायसुधावाक्यार्थचंद्रिकाम् । सत्यप्रज्ञगुरुर्दद्यात् प्रज्ञां वैदांतिकीं सदा ॥	
<b>8. श्रीकवींद्रतीर्थरु</b> नववृंदावन चैत्र शुक्ल नवमी वींद्रारूढपदासक्तं राजेंद्रमुनिसेवितम् । श्रीकवींद्रमुनिं वंदे भजतां चंद्रसन्निभम् ॥	<b>24. श्रीसत्यप्रियतीर्थरु</b> मानामधुरै चैत्र शुक्ल त्रयोदशी श्रीसत्यविजयांबोधेर्जातं सत्यप्रियामृतम् । जरामृती जंघनीतु विबुधानां मुदे सदा ॥	<b>40. श्रीसत्याभिज्ञतीर्थरु</b> राणेबेचूरु पुष्य कृष्ण अष्टमी वेंकटेशाद्रिमारभ्य सेतुं तोताद्रिपूर्वकान् । गत्वा दिग्विजयी पातु सत्याभिज्ञगुरुत्तमः ॥	
<b>9. श्रीवागीशतीर्थरु</b> नववृंदावन चैत्र कृष्ण तृतीया वासुदेवपदद्वंद्ववारिजासक्तमानसम् । पदव्याख्यानकुशलं वागीशयतिमाश्रये ॥	<b>25. श्रीसत्यबोधतीर्थरु</b> सवणूरु फाल्गुण कृष्ण प्रतिपत् नैवेद्यगविषं रामे वीक्ष्य तद्भुक्तिभाग् गुरुः । योदर्शयद्रविं रात्रौ सत्यबोधोस्तु मे मुदे ॥	<b>41. श्रीसत्यप्रमोदतीर्थरु</b> तिरुकोयिलूरु कार्तिक शुक्ल तृतीया सत्याभिज्ञकराब्जोत्थान् पंचाशद्वर्षपूजकान् । सत्यप्रमोदतीर्थार्थान् नौमि न्यायसुधारतान् ॥	
<b>10. श्री रामचंद्रतीर्थरु</b> यरगोळ वैशाख शुक्ल षष्ठी द्युमण्यभिजनाब्जेदू रामव्यासपदार्चकः । रामचंद्रगुरुर्भूयात् कामितार्थप्रदायकः ॥	<b>26. श्रीसत्यसंधतीर्थरु</b> महिषि ज्येष्ठ शुक्ल द्वितीया विष्णोः पदश्रिद्वोत्रातैः स्वांतध्वांतनिवारकः । श्रीसत्यसंधसूर्योयं भासतां नो हृदंबरे ॥	<b>अनुक्रमणिका</b>	
<b>11. श्रीविद्यानिधितीर्थरु</b> यरगोळ कार्तिक कृष्ण चतुर्थी यद्भक्त्या मूलरामस्य पेटिका त्यक्तभूमिका । विद्यानिधिर्धियं दद्यादष्टषष्ट्यब्दपूजकः ॥	<b>27. श्रीसत्यवरतीर्थरु</b> संतेबिदनूरु श्रावण शुक्ल सप्तमी श्रीसत्यसंधसिंधूत्थः श्रीसत्यवरचंद्रमाः । प्रार्थितार्थप्रदो नित्यं भूयः स्यादिष्टसिद्धये ॥	1. गुरुपरंपराश्लोक.....	
<b>12. श्रीरघुनाथतीर्थरु</b> मळखेड मार्गशिर कृष्ण प्रतिपत् रघुनाथगुरुं नौमि विद्यानिधिकरोद्भवम् । कूर्मो वरुणगंगे च यस्य प्रत्यक्षातां गताः ॥	<b>28. श्रीसत्यधर्मतीर्थरु</b> होळेहोचूरु श्रावण कृष्ण त्रयोदशी श्रीसत्यवरदुग्धाब्धेरुत्थिता जगतीतले । सुधा श्रीसत्यधर्माख्या पावयेत् स्मरतः सतः ॥	2. संवत्सर फल, नक्षत्र कंदाय फल, आय-व्यय.....	
<b>13. श्रीरघुवरतीर्थरु</b> नववृंदावन ज्येष्ठ कृष्ण तृतीया महाप्रवाहिनी भीमा यस्य मार्गमदान्मुदा । रघुवर्यो मुदं दद्यात् कामितार्थप्रदायकः ॥	<b>29. श्रीसत्यसंकल्पतीर्थरु</b> मैसूरु आषाढ शुक्ल पूर्णिमा सत्यधर्माब्धिसंभूतः चिंतामणिविजृम्भितः । सत्यसंकल्पकल्पद्रुः कल्पयेत् कामधुङ् मम ॥	3. मुहूर्ते.. एकादशी विवर अधिकमास विवरण.....	
<b>14. श्रीरघूत्तमतीर्थरु</b> तिरुकोयिलूरु पुष्य शुक्ल एकादशी भावबोधकृतं सेवे रघूत्तममहागुरुम् । यच्छिष्यशिष्यशिष्याद्याः टिप्पण्याचार्यसंज्ञिताः ॥	<b>30. श्रीसत्यसंतुष्टतीर्थरु</b> मैसूरु फाल्गुण अमावास्या सत्यसंकल्पवाधुत्थः सत्यसंतुष्टचंद्रमाः । प्रार्थितारोषदाता च भक्तवृंदस्य नित्यदा ॥	4. ताराबल, चंद्रबल,.....	
		5. उत्तरादिमठ कार्यालयांचे फोन नंबर.....	
		6. ज्योतिष्यसामान्यपरिचय.....	
		7. मासधर्म.....	
		8. जननाशौच, मरणाशौच, तर्पण विधान.....	
		9. पंचांग.....	
		10. स्नानसंकल्प.....	
		<b>...श्रीसुधा मासपत्रिका...</b>	
		प्रत्येकाच्या घरोघरी <b>श्रीसुधा कन्नड किंवा मराठी</b> मासपत्रिका पोहोचली पाहिजे असा श्री श्री श्रीपादांचा महासंकल्प आहे. आपण सर्वांनी आजच आपल्या बंधु-मित्रांबरोबर <b>श्रीसुधा मासपत्रिकेचे</b> सदस्य होऊन मासपत्रिका प्राप्त करून श्री श्री श्रीपादांचे महासंकल्पाची पूर्ती करावी	
		<b>मराठी श्रीसुधा साठी</b>	<b>9422320951</b>



# श्री पराभवनामसंवत्सर

सूर्यसिद्धान्तपंचांग, गतशालिवाहन शक 1948



योऽयं कालस्तस्य तेऽव्यक्तबंधो चेष्टामाहुश्चेष्टते येन विश्वम्  
निमेषादिवत्सरांतो महीयान् तं त्वेशानं क्षेमधाम प्रपद्ये ॥1॥  
श्रीमदानंदतीर्थारख्यानं गुरुन् विद्यादिवाकरान्  
वंदे कुण्डलिनोर्धन्याससिद्धांतदीपकान् ॥2॥  
ब्रह्मा वायुगिरीशशेषगरुडा देवेंद्रकामौ गुरुः  
चंद्रार्कौ वरुणानलौ मनुयमौ वित्तेशविघ्नेश्वरौ  
नासत्यौ निर्र्कतिर्मरुद्गणयुताः पर्जन्यमित्रादयः  
सखीकास्सुरपुंगवाः प्रतिदिनं कुर्वतु नो मंगलम्  
आदित्यादिनवग्रहाः शुभकरा मेषादयो राशयो  
नक्षत्राणि सयोगकाश्च तिथयस्तद्देवतास्तद्गणाः  
मासाब्दा ऋतवस्तथैव दिवसाः संध्यास्तथा रात्रयः  
सर्वे स्थावरजंगमाः प्रतिदिनं कुर्वतु नो मंगलम् ॥  
श्रीमदानंदतीर्थार्यशास्त्रदुग्धाब्धिभ्रमंथनात्  
प्राप्ता न्यायसुधा येन तं जयिर्द्रमहं भजे  
श्रीसत्यात्मसमारंभां टीकाकृत्पादमध्यमाम्  
श्रीमदाचार्यपर्यतां वंदे गुरुपरंपराम् ॥6॥  
आपादमौलिपर्यतं गुरुणामाकृतं स्मरेत्  
तेन विघ्नाः प्रणश्यंति सिध्यंति च मनोरथाः  
चैत्रादावुषसि स्मरन्मुररिपुं चोत्थाय शांतस्वरे  
वृद्धोक्तीः परिगृह्य निंबकदलं प्राश्याज्यपात्रे स्वकम्  
वक्रं वीक्ष्य सुदर्पणे च सुहृदा स्नात्वा समं भूषितः  
श्रुत्वा वर्षफलं प्रियैस्सह मुदा भुंजीत दैवज्ञकैः ॥8॥

कलियुगधर्म	कृष्णवर्णाचे भगवंत, 1 पाद धर्म (एकचतुर्थांश) अन्नगत प्राण, माणसाची उंची 3.5 हात, माणसाचे आयुर्मान 120 वर्षे. असत्यवादी लोक, दोनवेळा धान्योत्पत्ती. मातीचे पात्र, ताम्रमय व्यापार 5 पुण्य, 15 पाप.
कलियुगातील गत वर्षे	5127
पुढील शिल्लक वर्षे	4,26,873

रसाधिपती- रवि	विहिरी आणि जलाशयांमध्ये पाणी कमी असते. लोकांमध्ये भीतीचे वातावरण असते आणि ते रोगांनी त्रस्त होतात. ऊस, तेल, जव आणि कापूस या उत्पादनांचे नुकसान होते.
नीरसाधिपती- गुरु	सुपारी, रत्ने, सोने, धान्य, कापूस, चामडे, फुले आणि चंदन यांच्या उत्पादनात व व्यापारात वाढ होते. वनसंपदा समृद्ध होते आणि निसर्ग प्रसन्न राहतो.

या कलियुगात एकूण 6 जण शककर्ते आहेत. यापैकी

1 युधिष्ठिर शक	3044 वर्षे
2 विक्रम शक	135 वर्षे
3 शालिवाहन शक वर्षे	18000 वर्षे
गत शालिवाहन शक वर्षे	1948 वर्षे
पुढील शालिवाहन शक वर्षे	16,052 वर्षे
4 विजयाभिनंदन शकाची	10,000 वर्षे
5 नागार्जुन शकाची	4,00,000 वर्षे
6 कल्किभूष शकाची	821 वर्षे

## सूर्यसिद्धांत रीत्या मकरसंक्रमणाचे फळ

शालिवाहन शक १९४८, पराभव संवत्सरामध्ये मकर संक्रांती १४ जानेवारी २०२७, गुरुवार रोजी येत आहे. पंचांगानुसार याची वेळ ५० घटी ०३ पळ (रात्रीची वेळ) असून 'वणिक' करण आहे.

संक्रांतीचे स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये: वाहन आणि उपवाहन: या वर्षी संक्रांतीचे वाहन महिष (रेडा) असून उपवाहन उष्ट्र (उंट) आहे. यामुळे समाजात काही प्रमाणात क्लेश आणि कष्टाचे वातावरण राहू शकते. अवस्था: संक्रांती 'स्थिता' (बसलेली) अवस्थेत आहे. वेशभूषा: संक्रांतीने कृष्ण (काळे) वस्त्र आणि पाटल (गुलाबी) रंगाची कांचोळी परिधान केली आहे. शस्त्र आणि भूषण: तिने हातात तोंमर नावाचे शस्त्र घेतले असून विद्रुम (पोवळे) हे रत्न परिधान केले आहे. लेपन आणि भक्षण: अंगाला लाक्षा (लाख) लावून सुवर्णपात्रात (सोन्याच्या ताटात) दही-भाताचे भक्षण करत आहे. पुष्प आणि जाती: तिने अर्क (रुईचे) फूल धारण केले असून तिची जात मृग आणि वय प्रगल्भा (प्रौढ) आहे. दिशेचे फळ: संक्रांती पश्चिमेकडून आली असून ती पूर्वेकडे जात आहे. तिची दृष्टी आग्नेय (South-East) दिशेला आहे.

## जन्मनक्षत्रानुसार संक्रांतीचे फळ

पंथा:	रेवती	अश्विनी	भरणी
सुखं	कृत्तिका, रोहि	मृग, आर्द्रा	पुन, पुष्य
पीडा	आश्लेषा	मघा	पू.फा
वखलाभ	उ.फा, हस्ता	चित्रा, स्वाती	विशा, अनु
धनहानि:	ज्येष्ठा	मूल	पू.षा
धनलाभ:	उ.षा, श्रवण	धनिष्ठा, शत	पू.भा, उ.भा

स्वस्ति श्री: समस्तजगाची उत्पत्ति, स्थिति, लय, नियमन, ज्ञान, अज्ञान, बंध व मोक्षास कारण असलेल्या श्री महाविष्णूच्या नाभिकमलातून जन्मलेल्या श्री चतुर्मुख ब्रह्मदेवांना शंभर वर्षांचे आयुष्य आहे. त्या कालावधीस पर असे म्हणतात. त्यातील पूर्वार्धाची 50 वर्षे संपली आहेत. उत्तरार्धातील पहिल्या महिन्यातील श्वेतवराहकल्प या नावाचा हा प्रथम दिवस असून या दिवसातील 13 घटिका आणि 42 पळे संपली आहेत.

कृत, त्रेता, द्वापार व कलियुग हे चार युग म्हणजे एक महायुग. 71 महायुग = 1 मन्वंतर, 14 मन्वंतर=1 कल्प. हा एक कल्प म्हणजे ब्रह्मदेवाचा 1 दिनमान आहे. आणि तेवढ्याच कालावधीची 1 रात्र असते. असे एकूण 360 दिवस म्हणजे ब्रह्मदेवाचे एक वर्ष होईल. आता प्रस्तुत ब्रह्मदेवाच्या उत्तरार्धातील श्वेतवराहकल्प नावाच्या प्रथम दिवशी 1)स्वायंभुव 2)स्वरोचिष 3)उत्तम 4) तापस 5)रैवत 6)चाक्षुष अशी सहा मन्वंतरे होऊन गेली आहेत. सातवे वैवस्वत मन्वंतर चालले आहे. वैवस्वत मन्वंतरात देखील 27 महायुगे संपली असून 28 व्या महायुगातील कृत, त्रेता, द्वापार ही युगे संपली असून 28वे कलियुग चालू आहे.

महायुग प्रमाण	एकूण 43 लक्ष 20 हजार वर्षे
कृतयुगप्रमाण	17 लाख 28 हजार वर्षे
कृतयुगधर्म	शुक्लवर्णाचे भगवंत चार पाद धर्म (पूर्ण धर्म). अस्थिगतप्राण, सत्यवादी लोक, माणसाची उंची 28 हात, माणसाचे आयुर्मान 1 लाख वर्षे. वर्षातून सातवेळा धान्योत्पत्ती, सुवर्ण पात्र, रत्नमय व्यापार, 20 पुण्य, 0 पाप
त्रेतायुग प्रमाण	12 लाख 96 हजार वर्षे.
त्रेतायुगधर्म	रक्तवर्णाचे भगवंत, 3 पाद (तीन चतुर्थांश), मांसगत प्राण. माणसाची उंची 14 हात. माणसाचे आयुर्मान 10हजार वर्षे. पाचवेळा धान्योत्पत्ती. चांदीचे पात्र, सुवर्णमय व्यापार, 15 पुण्य, 5 पाप.
द्वापारयुग प्रमाण	8 लाख 64 हजार वर्षे
द्वापारयुगधर्म	पीतवर्णाचे भगवंत, 2 पाद धर्म (दोन चतुर्थांश) रक्तगत प्राण, माणसाची उंची 7 हात, माणसाचे आयुर्मान 1हजार वर्षे. तीनवेळा धान्योत्पत्ती. ताम्र पात्र, रजतमय व्यापार 10 पुण्य, 10 पाप.
कलियुग प्रमाण	4 लाख 32 हजार वर्षे

## पराभव नाम संवत्सर फळ

पराभव नाम संवत्सरामध्ये खरीप धान्याची वाढ अधिक होते, परंतु पर्जन्यमान कमी राहते. राजांमध्ये (देशांमध्ये) मोठ्या प्रमाणावर युद्धे घडण्याची शक्यता असते. लोक रोगराईने त्रस्त होऊन तेज व उत्साह गमावतात.

## या संवत्सरातील राजादि व त्यांचे फळ

चांद्रमाना अनुसार असे आहेत— राजा गुरु, मंत्री कुज (मंगळ), सेनाधिपती चंद्र, पूर्व सस्याधिपती शुक्र, अपर सस्याधिपती कुज (मंगळ), धान्याधिपती बुध, अर्धाधिपती चंद्र, मेघाधिपती चंद्र, रसाधिपती रवि व नीरसाधिपती गुरु.

## फळे

राजा गुरु:	गाईच्या कळपांपासून भरपूर दूध मिळते. उत्तम पावसामुळे फळे आणि धान्याचे उत्पादन मोठ्या प्रमाणात होते. सज्जन लोकांची श्रद्धा यज्ञकार्यात आणि सत्कर्मात वाढते. प्रजा रोगमुक्त आणि निरोगी राहते.
मंत्री- मंगळ	निश्चितपणे पावसाची कमतरता भासते, ज्यामुळे धान्याचे नुकसान होते. अग्नी (आगीच्या घटना), चोर आणि रोगांमुळे लोकांना त्रास होतो. राज्यकर्ते युद्धाकडे प्रवृत्त होतात आणि विद्वानांचा आदर करण्याकडे त्यांचे दुर्लक्ष होते.
सेनाधिपति- चंद्र	अतिवृष्टी होते आणि पिकांची भरभराट होऊन धनधान्य संपत्ती वाढते. लोक रोगमुक्त राहून सुख-समाधानाचा अनुभव घेतात. गाई आणि म्हशींना भरपूर दूध येते.
पूर्व सस्याधिपती- शुक्र	पावसामुळे विविध प्रकारची धान्ये आणि फळांची वृद्धी होते. सर्व लोक रोगमुक्त राहतात आणि राजे (शासन) वैभवशाली व संपन्न होतात.
अपरसस्याधिपति- मंगळ	धान्याची टंचाई निर्माण होते. कंदमुळे मिळणे कठीण होते आणि पाण्याची पातळी घटते. राजांमध्ये युद्धे होतात आणि प्रजेला रोग व अग्नीची भीती सतत सतावते.
धान्याधिपती बुध	गहू, तांदूळ, ऊस आणि यव (जव) इत्यादी पिकांची चांगली वाढ होते. विद्वान लोकांचा मान वाढतो आणि ब्राह्मण वर्ग वेद-पुराणांच्या अभ्यासात मग्न राहतो.
अर्धाधिप- चंद्र	पाऊस चांगला पडतो, सर्व पिकांची उत्तम वाढ होते. तथापि, बाजारभावात (वस्तूच्या किमतीत) मोठी वाढ होण्याची शक्यता असते.
मेघाधिपती- चंद्र	पशुधन, जलचर प्राणी, पिके आणि फुले यांची वृद्धी होते. विद्वान लोक आनंदी राहतात. नद्या, विहिरी आणि तलाव पाण्याने ओसंडून वाहतात.

## नक्षत्रकंदायफलम्

विषमे चार्थलाभः स्यात् समे तु समता भवेत् ।  
शून्ये शून्यफलं प्रोक्तं वर्षत्रयंशफलं क्रमात् ॥  
आदिशून्ये महाव्याधिः मध्यशून्ये महद्भयम् ।  
अंत्यशून्ये वित्तनाशः त्रिशून्ये च महाभयम् ॥

	अ	भ	क	रो	मृ	आर्द्रा	पुन	पु	आ	
प्र. खंड	4	7	2	5	0	3	6	1	4	
द्वि. खंड	2	0	1	2	0	1	2	0	1	
तृ. खंड	5	2	0	3	1	4	2	0	3	
		पूर्वा	उषा	ह	चित्रा	स्वा	वि	अनु	ज्ये	
प्र. खंड	7	2	5	0	3	6	1	4	7	
द्वि. खंड	2	0	1	2	0	1	2	0	1	
तृ. खंड	1	4	2	0	3	1	4	2	0	
		मू	पूर्वा	उषा	श्र	घ	श	पूर्वा	उ.भा	रेव
प्र. खंड	2	5	0	3	6	1	4	7	2	
द्वि. खंड	2	0	1	2	0	1	2	0	1	
तृ. खंड	3	1	4	2	0	3	1	4	2	

## मेषादिराशीनां आय-व्यय फलम्

राशयः	मेष	वृष	मिथु	कर्क	सिंह	कन्या
आयः	14	8	14	8	11	14
व्ययः	2	11	80	5	2	8
राशयः	तुला	वृश्चिक	धनु	मकर	कुंभ	मीन
आयः	8	14	11	5	5	11
व्ययः	11	2	8	11	11	8

## गुरुशुक्र अस्तोदय

आषाढ शुक्र प्रतिपत्	15-07-2026	पश्चिमास्तः	गुरुः
आषाढ कृष्ण त्रयोदशी	10-08-2026	पूर्वोदितः	गुरुः
आश्विन शुक्र पंचमी	15-10-2026	पश्चिमास्तः	शुक्रः
आश्विन कृष्ण चतुर्थी	29-10-2026	पूर्वोदितः	शुक्रः

# मुहूर्ते

शुद्ध मुहूर्त व अनिवार्य पक्षातील मुहूर्त खाली दिले आहेत. त्या बदल माहितगार ज्योतिष्यविद्वानाकडून व्यवस्थित समजून घ्यावे.

सूचना- उत्तम मुहूर्तात च विवाहादि कार्ये करावित. म्हणजे दांपत्याला सौख्य, सौभाग्य, आयुष्य, समृद्धी प्राप्त होतात. तरी देखील काही आधुनिक विचाराचे लोक मुहूर्त नसतानाही विवाहादि कार्ये करतात. उद्योग व्यापार अशा अनेक दडपणामुळे उत्तम मुहूर्तासाठी थांबण्याएवढा वेळ नसतो.

अशा लोकांनी मुहूर्त नसताना विवाह करण्यापेक्षा शास्त्रोक्त अशा अनुकूल मुहूर्तात विवाह करणे योग्य आहे. या दृष्टीने अनिर्वाह पक्षातील मुहूर्तही दिले आहेत. या बदल जाणकार ज्योतिष्यांकडून समजून घ्यावे.

1. कार्हीच्या मते मंगळवार विवाहास निषिद्ध पण काही लोक मध्यम समजून स्वीकारतात. सोम बुध गुरु शुक्रवाराः शुभाः अन्ये मध्यमाः असे धर्मसिंधुतील वचन आहे.

2. सूर्यसिद्धांतरीत्या क्षयतिथी असलेतरी दृग्गणीताचे प्रमाणे क्षयतिथी नसल्यास मुहूर्त निर्दुष्ट. (ग्राह्य समजावे)

3. राहुकाळ इ. ना काही लोक वर्ज्य समजत नाहीत. काही जणांच्या मते इतर योग बलिष्ठ असले की राहुकालादि दोष परिहार होतो.

4. विवाह मुहूर्तादि साठी दृग्गणीताचे प्रमाणे सूर्योदयाचे वेळी असलेली तिथी दिलेली आहे.

दशमी तिथी केवळ विवाहासाठी योग्य आहे निषेकादि कार्ये करू नये. अनिर्वाह पक्षातील मुहूर्त अ) मागच्या व पुढच्या दिवशी, वैधृती, व्यतिपात, करिदिन व अशुभनक्षत्र इ. असले तर असे अशुभ दिन सोडून इतर दिवशी विवाह करावा. ब) मुहूर्ताच्या आधी किंवा नंतर अशुभ काळ येत असेल तर तो अशुभ काळ वगळून इतर शुभ काळातच विवाहाचे प्रधान विधि होम-हवन इ. करावेत. विशेष माहितीसाठी विद्वान ज्योतिष्यांशी संपर्क साधावा.

## उपनयनमुहूर्ते

दिनांक	मास	पक्ष	तिथी	वार	नक्षत्र	लग्न	अंश	समय	राशि
20-03-2026	चैत्र	शुक्ल	02	शुक्र	रेवती	वृष	वृषभ	10:30	मीन
25-03-2026	चैत्र	शुक्ल	07	बुध	मृग	वृषभ	वृषभ	10:10	मिथुन
23-04-2026	वैशाख	शुक्ल	07	गुरु	पुन	वृषभ	वृषभ	08:20	मिथुन
03-05-2026	वैशाख	कृष्ण	02	रवि	अनु	वृषभ	वृषभ	08:25	वृश्चिक
24-06-2026	निज ज्येष्ठ	शुक्ल	10	बुध	चित्रा	मिथुन	मिथुन	07:20	कन्या
05-07-2026	निज ज्येष्ठ	कृष्ण	05	रवि	शतबिषा	मिथुन	मिथुन	06:30	कुंभ
11-02-2027	माघ	शुक्ल	05	गुरु	रेवति	मेष	वृषभ	10:40	मीन
12-02-2027	माघ	शुक्ल	06	शुक्र	अश्वि	मेष	वृषभ	10:40	मेष
10-03-2027	फाल्गुण	शुक्ल	02	बुध	उभा	मेष	वृषभ	08:55	मीन
11-03-2027	फाल्गुण	शुक्ल	03	गुरु	रेवती	मेष	वृषभ	08:55	मीन

## विवाहमुहूर्ते

26-04-2026	वैशाख	शुक्ल	10	रवि	मघा	मिथुन	धनु	09:40	सिंह
30-04-2026	वैशाख	शुक्ल	14	गुरु	चित्रा	मिथुन	धनु	09:30	कन्या
01-05-2026	वैशाख	शुक्ल	15	शुक्र	स्वाती	मिथुन	वृषभ	10:40	तुला
03-05-2026	वैशाख	कृष्ण	02	रवि	अनु	अभिजित		12:20	वृश्चिक
06-05-2026	वैशाख	कृष्ण	05	बुध	मूलं	अभिजित		12:20	धनु
08-05-2026	वैशाख	कृष्ण	06	शुक्र	उ.षा	अभिजित		12:20	मकर
09-05-2026	वैशाख	कृष्ण	07	शनि	श्रवणा	वृषभ	कन्या	08:12	मकर
10-05-2026	वैशाख	कृष्ण	08	रवि	धनिष्ठा	वृषभ	कन्या	08:08	मकर
24-06-2026	निजज्येष्ठ	शुक्ल	10	बुध	चित्रा	मिथुन	मिथुन	07:25	तुला
05-07-2026	निजज्येष्ठ	कृष्ण	05	रवि	शतभिषा	अभिजित		12:27	कुंभ
08-07-2026	निजज्येष्ठ	कृष्ण	08	बुध	रेवती	अभिजित		12:27	मीन
25-11-2026	कार्तिक	कृष्ण	01	बुध	रोहि	अभिजित		12:00	वृषभ
26-11-2026	कार्तिक	कृष्ण	02	गुरु	मृग	अभिजित		12:00	मिथुन

03-12-2026	कार्तिक	कृष्ण	10	गुरु	उ.फा	धनु	वृषभ	08:00	कन्या
12-12-2026	मा.शीर्ष	शुक्ल	03	शनि	उ.षा	अभिजित		12:20	धनु
13-12-2026	मा.शीर्ष	शुक्ल	04	रवि	श्रवण	अभिजित		12:20	मकर
28-12-2026	मा.शीर्ष	कृष्ण	05	सोम	मघा	धनु	वृषभ	06:25	कर्क
						धनु	धनु	08:00	कर्क
30-12-2026	मा.शीर्ष	कृष्ण	07	बुध	उ.फा	धनु	वृषभ	06:20	कन्या
						धनु	धनु	07:55	कन्या
31-12-2026	मा.शीर्ष	कृष्ण	08	गुरु	हस्ता	धनु	वृषभ	06:15	कन्या
						धनु	धनु	07:45	कन्या
01-01-2027	मा.शीर्ष	कृष्ण	09	शुक्र	चित्रा	धनु	वृषभ	06:10	कन्या
						धनु	धनु	07:40	कन्या
02-01-2027	मा.शीर्ष	कृष्ण	10	शनि	स्वाती	धनु	वृषभ	06:05	तुला
						धनु	धनु	07:35	तुला
26-01-2027	पुष्य	कृष्ण	05	मंगळ	उ.फा	अभिजित		12:36	कन्या
27-01-2027	पुष्य	कृष्ण	06	बुध	हस्ता	अभिजित		12:36	कन्या
28-01-2027	पुष्य	कृष्ण	07	गुरु	चित्रा	अभिजित		12:36	तुला
29-01-2027	पुष्य	कृष्ण	08	शुक्र	स्वाती	अभिजित		12:36	तुला
10-02-2027	माघ	शुक्ल	04	बुध	उ.भा	मेष	मिथुन	10:50	मीन
11-02-2027	माघ	शुक्ल	05	गुरु	रेवती	मेष	मिथुन	10:48	मीन
12-02-2027	माघ	शुक्ल	06	शुक्र	अश्विनी	मेष	मिथुन	10:45	मेष
19-02-2027	माघ	शुक्ल	13	शुक्र	पुष्य	मेष	मिथुन	10:45	कर्क
23-02-2027	माघ	कृष्ण	03	मंगळ	उ.फा	मेष	मिथुन	10:00	कन्या
25-02-2027	माघ	कृष्ण	05	गुरु	चित्रा	मेष	मिथुन	09:50	तुला
26-02-2027	माघ	कृष्ण	06	शुक्र	स्वाती	मेष	मिथुन	09:45	तुला
10-03-2027	फाल्गुण	शुक्ल	02	बुध	उ.भा	मेष	मिथुन	09:00	मीन
11-03-2027	फाल्गुण	शुक्ल	03	गुरु	रेवती	मेष	मिथुन	08:55	मीन

## वास्तु/प्रतिष्ठापन मुहूर्ते

23-04-2026	वैशाख	शुक्ल	7	गुरु	पुन	वृषभ	वृषभ	08:20	मिथुन
26-04-2026	वैशाख	शुक्ल	10	रवि	मघा	मिथुन	धनु	09:40	सिंह
01-05-2026	वैशाख	शुक्ल	15	शुक्र	स्वाती	मिथुन	वृषभ	10:40	तुला
06-05-2026	वैशाख	कृष्ण	5	बुध	मूलं	मकर	धनु	09:05	धनु
03-12-2026	कार्तिक	कृष्ण	10	गुरु	उ.फा	धनु	वृषभ	08:00	कन्या
30-12-2026	मा.शीर्ष	कृष्ण	7	बुध	उ.फा	धनु	वृषभ	06:20	कन्या
31-12-2026	मा.शीर्ष	कृष्ण	8	गुरु	हस्ता	धनु	वृषभ	06:15	कन्या
01-01-2027	मा.शीर्ष	कृष्ण	9	शुक्र	चित्रा	धनु	वृषभ	06:10	कन्या
02-01-2027	मा.शीर्ष	कृष्ण	10	शनि	स्वाती	धनु	वृषभ	06:05	तुला
11-02-2027	माघ	शुक्ल	5	गुरु	रेवती	मीन	धनु	09:45	कुंभ
12-02-2027	माघ	शुक्ल	6	शुक्र	अश्विनी	मीन	धनु	09:35	मेष
19-02-2027	माघ	शुक्ल	13	शुक्र	पुष्य	मीन	धनु	09:05	कर्क
23-02-2027	माघ	कृष्ण	3	मंगळ	उ.फा	मीन	धनु	08:50	कन्या
10-03-2027	फाल्गुण	शुक्ल	2	बुध	उ.भा	मीन	धनु	07:50	मीन
						वृषभ	वृषभ	11:10	
11-03-2027	फाल्गुण	शुक्ल	3	गुरु	रेवती	मीन	धनु	07:45	मीन
						मेष	मिथुन	08:55	
12-03-2027	फाल्गुण	शुक्ल	4	शुक्र	अश्विनी	मीन	धनु	07:40	मेष

चैत्र	शुक्ल	29-03-2026	भानु	भाद्रपद	कृष्ण	06-10-2026	मंगळ
चैत्र	कृष्ण	13-04-2026	सोम	आश्विन	शुक्ल	22-10-2026	गुरु
वैशाख	शुक्ल	27-04-2026	सोम	आश्विन	कृष्ण	05-11-2026	गुरु
वैशाख	कृष्ण	13-05-2026	बुध	कार्तिक	शुक्ल	20-11-2026	शुक्र
अ.ज्येष्ठ	शुक्ल	27-05-2026	बुध	कार्तिक	कृष्ण	04-12-2026	शुक्र
अ.ज्येष्ठ	कृष्ण	11-06-2026	गुरु	मा.शीर्ष	शुक्ल	20-12-2026	भानु
नि.ज्येष्ठ	शुक्ल	25-06-2026	गुरु	मा.शीर्ष	कृष्ण	03-01-2027	भानु
नि.ज्येष्ठ	कृष्ण	11-07-2026	शनि	पुष्य	शुक्ल	19-01-2027	मंगळ
आषाढ	शुक्ल	25-07-2026	शनि	पुष्य	कृष्ण	02-02-2027	मंगळ
आषाढ	कृष्ण	09-08-2026	भानु	माघ	शुक्ल	17-02-2027	बुध
श्रावण	शुक्ल	23-08-2026	भानु	माघ	कृष्ण	04-03-2027	गुरु
श्रा. अतिरिक्त	शुक्ल	24-08-2026	सोम	फाल्गुण	शुक्ल	18-03-2027	गुरु
श्रावण	कृष्ण	07-09-2026	सोम	फाल्गुण	कृष्ण	02-04-2027	शुक्र
भाद्रपद	शुक्ल	22-09-2026	मंगळ				

गोल	प्रवर	13.	पाराशर	वासिष्ठ शाक्त्य पाराशर्य
1. अत्रि	आत्रेय अर्चनानस श्यावाश्व	14.	विश्वामित्र	विश्वामित्र कौशिक अचमर्षण
2. आङ्गीरस	आङ्गीरस अंबरीष यौवनाश्व	15.	बादरायण	आङ्गीरस पौरुकुत्स्य तासदस्यव
3. उपमन्यु	वासिष्ठ इन्द्रप्रमद अमरदसु	16.	भारद्वाज	आङ्गीरस बार्हस्पत्य भारद्वाज
4. कपि	आङ्गीरस अमहीयुव औरक्ष्य	17.	मुद्गल	आङ्गीरस भार्म्यश्व मौद्गल्य
5. काश्यप	काश्यप अवत्सार नैध्रुव काश्यप अवत्सार असित काश्यप अवत्सार नैध्रुव रैभ्य रेभ शड शांडिल्य	18.	(श्री)वत्स	भार्गव च्यावन आप्रवान औरव जामदग्न्य
6. कुत्स	आङ्गीरस मांधाल कौत्स	19.	वासिष्ठ	वासिष्ठ मैत्रावरुण कौण्डिन्य
7. कौण्डिन्य	वासिष्ठ मैत्रावरुण कौण्डिन्य	20.	वासिष्ठ	वासिष्ठ इन्द्रप्रमद अमरदसु
8. कौशिक	वैश्वामित्र देवरात औदल	21.	विष्णुवृद्ध	आङ्गीरस पौरुकुत्स्य तासदस्य
9. गार्ग्य	आङ्गीरसशैन्यगार्ग्य, आङ्गीरस बार्हस्पत्य	22.	शाण्डिल्य	शाण्डिल्य असित दैवल
10. जामदग्न्य	भार्गव च्यावन अप्रवान औरव जामदग्न्य	23.	शालांकायन	विश्वामित्र शालंकायन कौशिक
11. हरितस	आङ्गीरस अम्बरीश यौवनाश्व	24.	शौनक	भार्गव शौनहोत्र गार्त्समद
12. मौनभार्गव	भार्गव वैतहव्य सावेतस	25.	गौतम	आङ्गीरस आयाश्व गौतम
		26.	मुद्गल	आत्रेय अर्चनानस पौर्वातिथ

## अधिकमास विचार

श्राद्ध विचार -

1. ज्येष्ठ मासात येणारे प्रति सांवत्सरिक श्राद्ध हे निजज्येष्ठातच केले पाहिजे.
2. गेल्या वर्षी ज्येष्ठ मासात मृत झालेल्यांचे प्रथमाब्दिक या वर्षी अधिकज्येष्ठातच करावे.
3. गेल्या वर्षी ज्येष्ठ मासानंतर जे मृत झाले आहेत त्यांचे मासिक श्राद्ध अधिक व निज-ज्येष्ठ मासात दोन्ही वेळी एकच मासातील श्राद्ध म्हणूनच करावे. 12 वे मासिक श्राद्ध जर अधिक मासात आले तर अधिक व निज या दोन्ही मासात द्वादश मासिक करावे व पुढील 14 व्या महिन्यात प्रथमाब्दिक श्राद्ध करावे.
4. दर्शश्राद्ध, नित्यश्राद्ध, युगादिश्राद्ध, मन्वादिश्राद्ध हे अधिक व निज या दोन्ही मासात करावे.
5. या पूर्वी जे अधिक ज्येष्ठात मृत झाले आहेत त्यांचे प्रति सांवत्सरिक श्राद्ध हे अधिक ज्येष्ठातच करावे निजज्येष्ठात करू नये.

**अधिक मासातील वर्ज्य कामे -**

चौल, उपनयन, सोडमुंज, विवाह, नूतन गृहप्रवेश करणे तसेच घर, सोने इ. नवीन वस्तूंची खरेदी, नूतन व्रतारंभ, व्रतांचे उद्यापन षष्ठ्यब्धीइत्यादी शांती कार्य, तीर्थयात्रा व मूर्तिप्रतिष्ठापन अशी कामे करू नयेत.

विशेष सूचना - गर्भाधान, पुंसवन, सीमंत (ओटी भरणे), नामकरण, निष्क्रमण (बाळाला देवळात घेवून जाणे) व अन्नप्राशन अशी कार्ये अधिकमासात करता येतात. अधिकमासापूर्वी प्रारंभ केलेले व्रत अधिक-मासातही चालू ठेवावे.

अधिक मासातील 33 देवता

<b>अष्टवसु</b>	<b>अंतर्यामि</b>
द्रोणनामक वसु	विष्णु
ध्रुवनामक वसु	जिष्णु
दोषनामक वसु	महाविष्णु
अर्कनामक वसु	हरि
अग्निनामक वसु	कृष्ण
धुनामक वसु	अधोक्षज
प्राणनामक वसु	केशव
विभावसुनामक वसु	माधव
<b>एकादश रुद्र</b>	<b>अंतर्यामि</b>
भीमनामक रुद्र	राम
रैवतनामक रुद्र	अच्युत
ओजनामक रुद्र	पुरुषोत्तम
अजैकपात्नामक रुद्र	गोविन्द

महान्नामक रुद्र	वामन
बहुरूपनामक रुद्र	श्रीश
भवनामक रुद्र	श्रीकंठ
वामदेवनामक रुद्र	विश्वसाक्षी
उग्रनामक रुद्र	नारायण
वृषाकपिनामक रुद्र	मधुरिपु
अहिर्बुध्निनामक रुद्र	अनिरुद्ध
<b>द्वादशादित्यरु</b>	<b>अंतर्यामि</b>
विवस्वाननामक आदित्य	त्रिविक्रम
अर्यमाननामक आदित्य	वासुदेव
पूषानामक आदित्य	जगद्योनि
त्वष्ट्रनामक आदित्य	अनंत
सवितृनामक आदित्य	अनंत
<b>द्वादशादित्यरु</b>	<b>अंतर्यामि</b>
भगनामक आदित्य	संकर्षण
धातृनामक आदित्य	प्रद्युम्न
पर्जन्यनामक आदित्य	दैत्यारि
वरुणनामक आदित्य	विश्वतोमुख
मित्रनामक आदित्य	जनार्दन
शक्रनामक आदित्य	धरावास
उरुकर्मनामक आदित्य	दामोदर
<b>प्रजापति</b>	<b>अर्घार्दन</b>
<b>वषट्कार</b>	<b>श्रीपति</b>

असे तेहतिस देवता आणि अंतर्यामी भगवंता बद्दल जाणून दान द्यावे आणि या देवतांना उद्देशून अर्घ्य द्यावे.

अर्घ्यप्रदानक्रम- द्रोणनामकवस्वन्तर्गतभारतीरमण-मुख्यप्राणान्तर्गतविष्णवे नमः इदमर्घ्यं समर्पयामि । असे सर्व 33 देवतांना अर्घ्य द्यावे ।

**अपूपदान संकल्प-** आचम्य-प्राणानायम्य-देशकालौ संकीर्त्य अष्टवसु-एकादशरुद्र-द्वादशादित्य-प्रजापति-वषट्काराख्यत्रयस्त्रिंशत्देवतांतर्गत-श्रीभारतीरमणमुख्यप्राणान्तर्गतश्रीविष्णवादि त्रयस्त्रिंशन्नामधारिमलमासदेवता-भिन्नश्रीपुरुषोत्तमप्रेरणया श्रीपुरुषोत्तमप्रीत्यर्थं

मम निखिल पापशमनपूर्वक-पुत्रपौत्रधनधान्यादि-क्षेमसमृद्धि-लोकद्वय-सुखहेतुभूतभूदानफलावाप्तये विशेषतः ज्ञानभक्तिवैराग्य-सिद्धयर्थं अपूपच्छिद्रसमसंख्य-वर्षसहस्रावधिस्वलोक निवाससिद्धयर्थं मलमासप्रयुक्त अपूपदानमहं करिष्ये । तदंगपुरुषोत्तमपूजां करिष्ये ।

नमोऽस्त्वनन्ताय सहस्रमूर्तये  
सहस्रपादाक्षिशिरोरुबाहवे ।

सहस्रनाम्ने पुरुषाय शाश्वते

सहस्रकोटियुगधारिणे नमः ॥

अस्मिन् ब्राह्मणे श्रीभारतीरमणमुख्यप्राणांतर्गत श्रीपुरुषोत्तमं आवाहयामि । असे म्हणून मंत्राक्षता त्या ब्राह्मणावर टाकाव्यात.

**विष्णुप्रार्थनामन्त्र -**

चन्द्रांशुनिर्मलाऽपूपाः शालिगोधूमनिर्मिताः ।  
आहारः सर्वदेवानां ते मे कुर्वन्तु मङ्गलम् ॥  
विष्णुरूपी सहस्रांशुः सर्वपापविनाशनः ।  
अपूपान्नप्रदानेन मम पापं व्यपोहतु ॥  
कुरुक्षेत्रमयं देशः कालः सर्वद्विजो हरिः ।  
पृथ्वीसममिदं दानं गृहाण पुरुषोत्तम ॥  
मलानां च विशुद्ध्यर्थं तव दास्यामि भास्कर ।  
नारायण जगद्बीज भास्कर प्रतिरूपक ।  
व्रतेनानेन पुत्रांश्च संपदं चापि वर्धय ॥  
यस्य हस्ते गदाचक्रे गरुडो यस्य वाहनः ।  
शङ्खः करतले यस्य स मे विष्णुः प्रसीदतु ॥  
कलाकाष्ठादिरूपेण निमेषघटिकादिना ।  
यो वञ्चयति भूतानि तस्यै कालात्मने नमः ॥

**अपूपदान - भगवद्रूपचिन्तन -**

विष्णुं जिष्णुं महाविष्णुं हरिं कृष्णं अधोक्षजम् ।  
केशवं माधवं रामं अच्युतं पुरुषोत्तमम् ॥  
गोविन्दं वामनं श्रीशं श्रीकंठं विश्वसाक्षिणम् ।  
नारायणं मधुरिपुं अनिरुद्धं त्रिविक्रमम् ॥  
वासुदेवं जगद्योनिं अनन्तं शेषशायिनम् ।  
संकर्षणं च प्रद्युम्नं दैत्यारिं विश्वतोमुखम् ॥  
जनार्दनं धरावासं दामोदरमर्घार्दनम् ।  
श्रीपतिं च त्रयस्त्रिंशदुद्दिश्य प्रतिनामभिः ॥  
मन्त्रैरेतैश्च यो दद्यात् त्रयस्त्रिंशदपूपकम् ।  
प्राप्नोति विपुलां लक्ष्मीं पुत्रपौत्रादिसन्ततिम् ॥

इदं सोपस्करं त्रयस्त्रिंशदपूपं सदक्षिणाकं, सताम्बूलं, श्रीभारतीरमणमुख्यप्राणान्तर्गत श्रीपुरुषोत्तमस्य प्रीतिं कामयमानः तुभ्यमहं संप्रददे न मम, न मम ।

इति नमस्कुर्यात् ।

अनेन त्रयस्त्रिंशदपूपदानेन श्रीपुरुषोत्तमः प्रीयतां प्रीतो वरदो भवतु ।

॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

## या वर्षातील काही विशेष दिवस

19-03-26	युगादी	14-07-26	मण्णेत्तिन अमावस्या	30-08-26	राघवेंद्रस्वामी आराधना	20-10-26	विजयदशमी	19-01-27	रघुत्तम तीर्थ आराधना
27-03-26	रामनवमी	26-07-26	प्रथम एकादशी	04-09-26	कृष्ण जयंती	08-11-26	नरक चतुर्दशी	13-02-27	रथ सप्तमी
20-04-26	अक्षय तृतीया	03-08-26	जयतीर्थ आराधना	14-09-26	गणेश चतुर्थी, स्वर्णगौरीव्रत	10-11-26	बलिपाडवा	15-02-27	मध्व नवमी
29-04-26	वेदव्यास जयंती	17-08-26	नागपंचमी	25-09-26	अनंत चतुर्दशी	12-11-26	सत्यप्रमोद तीर्थ आराधना	06-03-27	शिवरात्री
30-04-26	नरसिंह जयंती	26-08-26	ऋग्वेद उपाकर्म	10-10-26	महालय आरंभ	21-11-26	तुळशी विवाह	21-03-27	होळी पौर्णिमा
17-05-26	अधिक मास प्रारंभ	28-08-26	वरमहालक्ष्मी, यजुर्वेद उपाकर्म	11-10-26	नवरात्रोत्सव आरंभ	23-11-26	वैकुंठ एकादशी	25-03-27	वादिराज आराधना
29-06-26	वटसावित्री व्रत, श्रीपादराज आराधना					15-01-27	मकर संक्रांती	26-03-27	व्यासराज आराधना

## ताराबल

ताराबल कोष्टक	इष्टदिवसाचे नक्षत्र																											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
	अ	भ	क	रो	मु	आ	पुन	पु	आ	म	पू	उ	ह	चि	स्वा	वि	अनु	ज्ये	मू	पू	उ	श्र	ध	श	पू	उ	रे	
1	अ	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+
2	भ	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+
3	क	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7
4	रो	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+
5	मु	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5
6	आ	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+
7	पुन	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3
8	पु	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+
9	आ	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1
10	म	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+
11	पू	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+
12	उ	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7
13	ह	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+
14	चि	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5
15	स्वा	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+
16	वि	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3
17	अनु	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+
18	ज्ये	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1
19	मू	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+
20	पू	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+
21	उ	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7
22	श्र	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+
23	ध	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5
24	श	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+
25	पू	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3
26	उ	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+
27	रे	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1	2+	3	4+	5	6+	7	8+	0+	1

जन्मनक्षत्रापासून इष्टदिवसाच्या नक्षत्रा पर्यंत मोजून, आलेल्या संख्येस 9 ने भागावे. शेष....

शेष	नाव	फल	परिहार
1	जन्मतार	अशुभ	शाकदान
2	संपत्तार	उत्तम	
3	विपत्तार	अशुभ	गूड दान
4	क्षमतार	शुभ	
5	प्रत्यक्तार	वर्ज्य	मीठ दान
6	साधनतार	उत्तम	
7	नैधनतार	वर्ज्य	तील, चांदी, सोने
8	मिळतार	शुभ	
0	परममैलतार	उत्तम	

+अशी खूण असल्यास त्या दिवशी ताराबल आहे असे समजावे.

1,2,4,6,8,9/0 शेष राहणारे तारे शुभ आहेत.

**उदाहरण 1** - तुमचे जन्मनक्षत्र अश्विनी असून आजचे नक्षत्र रेवती असल्यास ताराबल 0 शेषाचे म्हणजे **परममैलतारा** असून फल उत्तम आहे. तसेच जन्मनक्षत्र रेवती असून आजचे नक्षत्र अश्विनी असल्यास ताराबल 2 **संपत्** तारा उत्तम फल आहे.

**उदाहरण 2** - तुमचे जन्मनक्षत्र विशाखा असून आजचे नक्षत्र चित्रा असल्यास ताराबल 8 (मिळ, शुभ) परंतु जन्मनक्षत्र चित्रा असून आजचे नक्षत्र विशाखा असल्यास ताराबल 3 (विपत्, अशुभ) असते.

**ताराशांति** - अनिर्वाह पक्षी-जन्मतारा साठी शाक (भाजी) दान, 3ऱ्या तारेत गूळ, 5 व्या तारेत मीठ, 7व्या तारेत तीळ, चांदी, सेने, वस्त्र दान करण्यास दोष परिहार होतो..

## चंद्रबल कोष्टक

चंद्रबल कोष्टक	इष्ट कालातील चन्द्र असलेल्या राशी												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	मे	वृ	मि	कर्क	सि	क	तु	वृ	ध	म	कु	मी	
1	मे	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2	वृ	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
3	मि	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4	कर्क	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9
5	सि	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8
6	क	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7
7	तु	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6
8	वृ	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5
9	ध	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4
10	म	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3
11	कु	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2
12	मी	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1

जन्मराशीपासून इष्ट कालातील चन्द्र असलेल्या राशीपर्यंत (दोही धरून) मोजावे, संख्या

शेष	फल	शेष	फल
1	देहसौख्य	7	सौख्यवृद्धि
2	कलह	8	आरोग्यवृद्धि
3	द्रव्यलाभ	9	कार्यतामस
4	रोगभय	10	उद्योगवृद्धि
5	कार्यविकल्प	11	इष्टार्थसिद्धि
6	शत्रुनाश	12	धनव्यय

जन्मराशीपासून 1,3,6,7,19,11 या स्थानी गोचररीत्या चन्द्र आल्यास

शुभ. 2.,4,5,8,9,12 या स्थानात असल्यास अशुभ. शुक्लपक्षात् 2,5,9 स्थानी,

कृष्णपक्षात् 4,8,12 स्थानी शुभ समजावे.

अनिर्वाह पक्षी चन्द्रप्रीत्यर्थ चन्द्रग्रहाची पूजा, चन्द्र मंत्राचे जप तांदळाचे दान केल्यास दोष परिहार होतो.

शुक्लपक्षांत चंद्रबल आणी कृष्णपक्षात ताराबल हे आवश्यक पहावे.

## हरविलेले वस्तु प्राप्त होण्याबाबत

कार्तवीर्यार्जुनो नाम राजा बाहु सहस्रवान् । तस्य स्मरणमालेण गतं नष्टं च लभ्यते ॥

अंधलोचन	मिळणार	पूर्वेस
मंदलोचन	संभव आहे	दक्षिणेस
मध्यलोचन	कमी संभव	पश्चिमेस
सुलोचन	प्राप्त संभवनाही	उत्तरेस

जवळच मिळणार	मघ-पूर्वा-उत्तरा
दुसऱ्याचा हाती दिसणार	हस्त-चित्रा, स्वाती, विशाखा, अनु, ज्येष्ठा, मूल, पू.आ, उ.आ, श्रवणा, धनिष्ठा
घरातच मिळणार	शत, पू.भा, उ.भा, रेव, अश्वि, भरणी
मिळणारच नाही	कृत्ति, रोहिणी, मृग, आरिद्रा, पुन, पुष्य, आश्लेषा

अंध, मंद, मध्य, सुलोचन नक्षत्राची माहिती अवकडह चक्रात दिली आहे.

## Phone Numbers of Uttaradi Math Branches

MOOLA VRUNDAVANA PLACES		Mannur		09449950523 Shivmogga		08762406466		Hyd Jilelaguda		09441928448		MAHARASHTRA		Trivendram		09082953153		Srisudha Magazine	
Anegundi	08660464965	Ranebennur	09481042484	Gajgarpete	09731123457	Raichur	09008072626	Hyd Malkajgiri	09441117719	Pune	07558265108	NORTH INDIA	kannada (Bangalore)	08762629132					
Navabrundavan	09449253155	Penukonda	08977265290	Raichur Satyanath	09153381008	Colony	08009980045	Hyd Haribowli	07013255428	Miraj	09890334358	Prayag	09451366300	09422320951					
Atkur	09739726649	Rajahmundry	09703924889	Gulbarga	09448441740	Kembhavi	09703924889	ShadNagar	09391347208	Jath	09420223287	Badarinath	09410567005	09422320951					
Narahariteerthru	09449786478	Sangli	02332333525	Kembhavi	09448441442	Narayanapet	09449754187	Narayanapet	08886100873	Kolhapur	02312624400	Gaya	09686611008	09949474877					
Chittapur Navali	09741705945	Santebidanur	09588481361	Holenarasipura	09449754187	Tandur	09449754187	ShadNagar	09000278462	Ambajogai	08329500047	New Delhi	08809341008	08297221008					
Holehonnur	09900601608	S.vijaya Nagaram	09866372460	Hospet	09449754187	Makthal	09944935492	ANDHRA PRADESH	09553285924	Latur	09420223286	Matrugaya	01129563449	09632468785					
Kolpur (A.P)	09553285924	Savanuru	09741975608	Ramanathapur	09449754187	Ananthapur	09449754187	Ananthapur	09740217015	Neera narsingpur	09890454108	Ahmedabad	09689847640	09825879729					
Korlahalli	09448394287	Tirukoilur	08378241544	Mysore Dhyana Kendra	08147205326	Guntur	09740217015	Guntur	07306950008	Nanded	09420545746	Varanasi	09420223286	09408688889					
Kurnool	08518244082	Yaragola	09442865395	Mys Anjaneya temple	09686978861	Arundelpet	09740217015	Arundelpet	08500441008	Tamil NADU	07021798683	Jaipur Road	09420223286	08808414200					
Kusamurty	08197971964	Bagalkot	09743859952	Srirangapatna	09606077142	Nellore	09743859952	Nellore	09849355195	Chennai	04428440988	Orissa	09890454108	07398867600					
Mahishi	08296123378	Mahalingapur	09480002324	Bijapur	09986309108	Gadwal	08296123378	Gadwal	07892691717	Coimbatore	09994941706	Ayodhya	09944008076	09428440988					
Malkhed	09449896874	Harugeri	08310433847	Bijapur	07204845435	Rajahmundry	08296123378	Rajahmundry	08832472566	Kanchipuram	07299152328	Naimisharanya	09944008076	0944405108					
Manamadurai	06362364027	Jamakhandi	09916517333	Sindagi	08050473608	Malliga Satram	09916517333	Malliga Satram	09395379901	Kumbakonam	04427269360	BENGALURU	08079692615	09428440988					
Nachargudi	07795379732	Bellary	08123345685	Tumkuru	09449905855	Kadapa	08123345685	Kadapa	08897956536	Rameswaram	09498005708	UM BANGALORE	08079692615	0944405108					
Veeracholapur	09486218256	Belur																	

## ज्योतिष्य शास्त्राचा सामान्य परिचय

**नक्षत्र :-** १) अश्विनी, २) भरणी, ३) कृत्तिका, ४) रोहिणी, ५) मृगशिरा, ६) आर्द्रा, ७) पुनर्वसू, ८) पुष्य, ९) अश्लेषा, १०) मघा, ११) पूर्व फाल्गुनी, १२) उत्तर फाल्गुनी, १३) हस्त, १४) चित्रा, १५) स्वाती, १६) विशाखा, १७) अनुराधा, १८) ज्येष्ठा, १९) मूळ, २०) पूर्वाषाढ, २१) उत्तराषाढ, २२) श्रवण, २३) धनिष्ठा, २४) शततारका, २५) पूर्व भाद्रपदा, २६) उत्तर भाद्रपदा, २७) रेवती.

**योग:-** १) विष्कंभ, २) प्रिती, ३) आयुष्मान्, ४) सौभाग्य, ५) शोभन, ६) अतिगंड, ७) सुकर्मा, ८) धृति, ९) शूल, १०) गंड, ११) वृद्धी, १२) ध्रुव, १३) व्याघात, १४) हर्षण, १५) वज्र, १६) सिद्धि, २२) साध्य, २३) शुभ, २४) शुक्ल, २५) ब्रह्मा, २६) एंद्र, २७) वैधृति.

**करण:-** १) बव, २) बालव, ३) कौलव, ४) तैतिल, ५) गरज, ६) वणिक्, ७) भद्रा, ८) शकुनी, ९) चतुष्पात्, १०) नागवान्, ११) किंस्तुघ्न.

**शुभतिथी:-** २-३-५ -७-१०-१३-१५

**शुभवार:-** सोम, बुध, गुरु, शुक्र.

**अशुभवार:-** रवि, मंगळ, शनि.

**शुभनक्षत्र:-** स्थिर- रोहिणी, उत्तरा, उत्तराषाढ, उत्तरभाद्रपदा,

**लघु-** हस्त, अश्विनी, पुष्य (अभिजित्),

**मृदु-** मृगशिरा, चित्रा, अनुराधा, रेवती,

**चर:-** स्वाती, पुनर्वसु, श्रवण, धनिष्ठा, शततारका,

**अशुभनक्षत्र:-** कृत्तिका, भरणी, आश्लेषा, ज्येष्ठा, आर्द्रा, पूर्वफाल्गुनी, पूर्वाषाढ, पूर्वभाद्रपदा,

**मध्यमनक्षत्र:-** मघा, मूळ, विशाखा,

**दुष्ट करण:-** शकुनी, चतुष्पात्, नाग, किंस्तुघ्न, विष्टी (भद्रा),

**सर्व कार्यासाठी साधारण दिन शुद्धी:-** कृष्णपक्षात १३,१४,३० शुक्लपक्षात १, दोन्हीपक्षात ६,८,१२ तिथी, संक्रांती व्यतिपात, वैधृति,ग्रहणदिन, करिदिन, क्षय-वृद्धी तिथी, भद्राकरण, परिघ योगाचे पूर्वार्ध, मंगळवार, शनिवार, क्षीणचंद्र, गुरु-शुक्राचा अस्त, हे सर्व सोडून शुक्लपक्षात चंद्रबल कृष्णपक्षात ताराबल पाहून शुभकार्य करावे.

**नंदादि तिथी :-**

संज्ञा	नंदा	भद्रा	जया	रिक्ता	पूर्णा	फल	फल
सामान्य	शुभ	शुभ	शुभ	अशुभ	शुभ	शुक्लपक्ष	कृष्णपक्ष
तिथी	१	२	३	४	५	अशुभ	शुभ
तिथी	६	७	८	९	१०	मध्यम	मध्यम
तिथी	११	१२	१३	१४	१५/३०	शुभ	अशुभ
वार	शुक्रवार	बुधवार	मंगळवार	शनिवार	गुरुवार	सिध्दीयोग	

**गुरुबल :-** विवाह उपनयनादि चे वेळी वधू/वर /बटू च्या जन्मराशी पासून गुरु गोचरीरित्या २-५-७-९-११ या राशीत (स्थानात) असतील तर शुभ १-३-६-१० या स्थानि असेल तर अशुभ याकरिता गुरुमंत्र जप व शांती करण्याने दोष परिहार होईल. ४-८-१२ या स्थानी विशेष अनिष्ट असतो, याला परिहार नाही, पण प्रबल जप शांतीने अनुकूल होऊशकिल. कर्क राशीत गुरु असेल तर ४-८-१२ स्थानी असला तरी दोष नाही.

**ताराबल:-** जन्मनक्षत्रापासून इष्ट दिवसाचे नक्षत्रा पर्यंत मोजून आलेल्या संख्येला ९ ने भागावे, बाकी १ राहिली तर जन्मतारा, २ राहिली तर संपत्तारा, ३विपत्तारा, ४क्षेमत्तारा, ५ प्रत्यक् तारा ६ साधनतारा, ७नैधनतारा, ८मित्रतारा जर बाकी ९ व शुन्य राहिल्यास परममित्रतारा. यापैकी २,४,६,८,९ बाकी (शेष)राहिल्यास शुभ

**ताराशांती:-** अनिवार्य पक्षात जन्म ता-यास शाक दान(भाजी दान करणे), शेष ३ असल्यास गुळ, ५ असल्यास मीठ, ७ असल्यास तीळ आणि रजत, सोने, वस्त्र इत्यादी दान केले तर दोष परिहार होतो.

**चंद्रबल:-** जन्मराशीपासून इष्ट चंद्रराशीपर्यंत (दोन्ही समाविष्ट करुन ) मोजून आलेली संख्या १ असेल तर देहसौख्य, २ असेल तर कलह, ३ द्रव्यलाभ, ४ रोगभय, ५ कार्यविकल्प, ६ शत्रुनाश, ७ सौख्यवृद्धी, ८ आरोग्यवृद्धी, ९ कार्यतामस, १० उदयोगवृद्धी, ११ इष्टार्थसिध्दी, १२ धनव्यय. जन्मराशीपासून गोचरीरित्या १,३,६,७,१०,११ या स्थानी चंद्र असल्यास शुभ व २,४,५,८,९,१२ या स्थानी असल्यास अशुभ. शुक्लपक्षात २-५-९ स्थानी व कृष्णपक्षात ४-८-१२ स्थानी शुभ समजावा. अनिवार्य प्रसंगी चंद्राच्या प्रित्यर्थ चंद्रग्रह पूजा, चंद्रमंत्रजप व तांदळाचे दान केले तर दोष परिहार होतो. शुक्ल पक्षात चंद्रबल, कृष्णपक्षात ताराबल यांच्याकडे विशेष लक्ष द्यावेत.

**पंचकविचार:-** शुक्लपक्ष प्रतिपदापासून इष्ट दिवसापर्यंतच्या तिथीपर्यंत दिवस मोजावेत, त्या संख्येत मेष राशीपासून इष्ट लग्नापर्यंतची संख्या मिळवावी, आलेल्या बेरजेला ९ संख्येने भागावे. त्यावेळी शेष १ राहिल्यास मृत्यू पंचक, २ राहिल्यास अग्नीपंचक, ४ राजपंचक, ६ चोरपंचक, ८ रोगपंचक. ३,५,७,० शेष राहिल्यास निष्पंचक होईल. लग्न बलिष्ठ असल्यास पंचक दोष नाही. मृत्युपंचक, रोगपंचक परिहारासाठी क्रमशः तेल व ताम्र दान करावे.

**लग्न त्याज्य काल:-** मेष,वृषभ, कन्या लग्नाचे आदिभाग, कर्क, वृश्चिक,मकर, मीन लग्नाचे अंत्य भाग, मिथुन, सिंह, तुळ, कुंभ लग्नाचे मध्य भाग यातील असे प्रत्येकी अर्ध घटीका काल त्याज्य समजावेत. हे काळ सोडून शुभ कार्य करावेत.

**योगातील त्याज्य काल:-** या योगातील सुरुवातीचे (घटिका) व तास त्याज्य आहेत. परिघ ३० घटि(१२ तास) शूल ५ घटि (२ तास), गंड-अतिगंड ६ घटि(२.२४ तास), व्याघात ९ घटि (३.३६ तास).

**दिनमान:-** दिनमान म्हणजे सुर्योदयापासून सुर्यास्तापर्यंतचा काळ होय. तरी या कालावधी आणि दिनमानामध्ये ४ मिनीटांचे अंतर असते.

**प्रहर (याम):-** प्रहर (याम) म्हणजे अंदाजे ३ तास. सुर्योदयापासून सुर्यास्तापर्यंतच्या एकूण काळाच्या १/४ भाग हे दिनप्रहर, याचप्रमाणे सुर्यास्तापासून सुर्योदयापर्यंतचे काळाचा १/४ भाग म्हणजे रात्रीप्रहर होय.

**तिथी:-**सुर्योदयाचे वेळी जी तिथी असते, ती तिथी स्नान, संध्या, दान, होम असे कर्म करण्यासाठी ग्राह्य धरावी.

**प्रस्थान ठेवणे:-** शुभ मुहूर्तावर प्रयाण करावे. शक्य नसल्यास शुभ मुहूर्तावर सुवर्ण, रजत,धान्य,वस्त्र यापैकी एखादी वस्तु ज्या दिशेस प्रयाण करावयाचे आहे त्या दिशेस ठेवून द्यावी. ब्राह्मणांनी प्रस्थानासाठी यज्ञोपवित व सुपारी ठेवावी. प्रस्थान करुन ठेवल्यानंतर पुढे ३ ते ५ दिवसांपर्यंत प्रयाण करता येईल.

**ज्येष्ठ विचार:-** विवाहात ३ ज्येष्ठ असू नयेत. म्हणजे ज्येष्ठ मासात ज्येष्ठ पुत्र व ज्येष्ठ कन्या यांचा विवाह करू नये. वधु-वरांपैकी कोणीतरी एकजण ज्येष्ठ असल्यास विवाह मध्यम, ज्येष्ठ पुत्राचे उपनयन, ज्येष्ठ मासात करू नये.

**विवाहानंतर वधुनिवास विचार:-** विवाहानंतर पहिल्या वर्षी आषाढ मासात नवऱ्याच्या घरी राहिल्यास सासूला, ज्येष्ठमासात थोरल्या दिराला, पौष मासात सासऱ्याला, क्षयमासात स्वतः वधुला, अधिक मासात नवऱ्याला अशुभ असते. यासाठी पहिल्यावर्षी या मासात सासरी राहू नये. चैत्र मासात वडिलांच्या घरी राहू नये. सासू-सासरे इत्यादी संबंधीत लोक नसले तर त्या-त्या मासात नवऱ्याच्या घरी राहता येईल. संपूर्ण महिनाभर लांब राहणे शक्य नसल्यास १५,१०,७,५,३ दिवस तरी दुर राहून परस्परांना भेटू नये.

**कन्या नक्षत्र दोषविचार:-** कन्येचे नक्षत्र मूळ १,२,३ चरण असेल तर सासऱ्याला, आश्लेषा २,३,४ चरण सासूला, विशाखा ४ चरण धाकट्या दिराला, राहिलेले विशाख नक्षत्राचे चरण थोरल्या दिराला अनिष्ट समजावेत.

**एक नक्षत्र एक राशी विचार:-**

- \* वधु व वर यांचे नक्षत्र रोहिणी, आर्द्रा, पुष्य, मघा, विशाखा, श्रवण, उत्तरभाद्रपदा, रेवती यापैकी एक असेल तर उत्तम,
- \* अश्विनी, मृगशिरा, पुनर्वसू, चित्रा, अनुराधा, पूर्वभाद्रपदा नक्षत्रांपैकी एक असेल तर मध्यम आणि इतर नक्षत्रांपैकी एक असेल तर अशुभ.
- \* तरीपण वधु वरांचे नक्षत्र एक असून चरण भिन्न असल्यास व वराचे नक्षत्र चरण पहिले असेल तर शुभ.
- \* पण अश्विनी,कृत्तिका, रोहिणी, मृगशिरा, आर्द्रा, पुष्य,मघा, हस्त, स्वाती, विशाखा, पुर्वषाढ, शततारका हे नक्षत्र वधूचे असून वराचे नक्षत्रापेक्षा पहिले असेल तर शुभ.
- \* एक राशी असून नक्षत्र भिन्न असेल तर नाडी आणि गण दोष पाहू नये. त्याचप्रमाणे वधु-वरांचे नक्षत्र एक असून चरण भिन्न असले तरी कोणताही दोष नाही.

**मुंडनविचार:-** एकाच कुटुंबात विवाह झाल्यानंतर ६ महिन्यांचे आत चौल(जावळ काढणे) करू नये. परंतु उपनयन आवश्यक करता येईल. कात्यायन यांच्या प्रमाणे उपनयन हे मुंडन नव्हे. त्याला प्रत्येक ठिकाणी मंगल कार्य असे ज्योतिर्निबंध व निर्णयसिंधूत सांगितले आहे. या काळात चौल देखिल उपनयनाचे दिवशी करतात. म्हणून विवाह कार्यानंतर उपनयन कार्याला निषेध केला आहे. परंतु चौल कार्य घरातील विवाह कार्याच्या आधी करुन नंतर त्या मुलाचे उपनयन करता येईल. चौल आणि उपनयन हे दोन्ही वेगवेगळे संस्कार आहेत हे लक्षात ठेवावे.

**जन्ममास नक्षत्र विचार:-** ज्येष्ठ पुत्र असेल तर जन्ममास, जन्मनक्षत्र, जन्मदिवस या दिवशी कोणतेही संस्कार करू नयेत. द्वितीयादी पुत्रांना दोष नाही.

**जननशांती विचार:-**बाळ जन्माला येते तेव्हा कृष्णपक्षाचे १४,३० ही तिथी, आश्लेषा, ज्येष्ठा, मूळ, चित्रा १-२ चरण, पुष्य २-३ चरण, उत्तरा १ चरण, पूर्वाषाढा ३ चरण, मघा १ चरण, विशाखा ४ चरण, रेवती ची शेवटची २ घटिका, अश्विनीची पहिल्या २ घटिका असे नक्षत्र असेल तर तसेच व्यतिपात, वैधृति योग, भद्रा करण, संक्रांती, ग्रहणदिन, क्षय, यमघंट,दध, मृत्युयोग, नक्षत्र विषघटी, जुळे मुले, सदंत जनन, अधोमुख जनन, त्रिक प्रसव, तीन मुलांनंतर मुलगी, किंवा तीन मुलींनंतर मुलगा, पित्रेक नक्षत्र, मात्रेक नक्षत्र, भात्रेक नक्षत्र, भगीनैक नक्षत्र, तिथी गंडात, लग्न गंडात, नक्षत्र गंडात, यापैकी काही एक असले तरी जनन शांती करणे आवश्यक आहे.

**साडेतीन मुहूर्त:-** १) युगादि (पाडवा), २) अक्षय्य तृतिया, ३) विजया दशमी, हे तीन्ही पूर्ण मुहूर्त असून बलिप्रतिपदा अर्धा मुहूर्त आहे. हे मुहूर्त सामान्यपणे सर्व कार्यास शुभ परंतु काही कार्य करायला योग्य नाहीत. याबद्दल ज्योतिष्यांचा सल्ला घ्यावा.

**शांती व होमासाठी अग्नि पाहण्याची पध्दत:-** शुक्ल प्रतिपदेपासून इष्ट तिथीपर्यंतच्या संख्येला इष्ट वाराची संख्या मिळवावी. व त्यात १ मिळवून आलेल्या संख्येला ४ संख्येने भागावे. शिल्लक शून्य किंवा ३ राहिल्यास भूमिवर अग्निचे निवास आहे असे समजावे. तो दिवस होम हवन करण्यासाठी प्रशस्त समजावा.

**भूमिवर अग्नि असणाऱ्या तिथी व वार दर्शविणारा तक्ता**

र	सो	मं	बु	गु	शु	श	र	सो	मं	बु	गु	शु	श
1	1	3	2	1	1	3	2	1	1	3	2	1	1
2	4	4	3	2	4	4	3	2	4	4	3	2	4
5	5	7	6	5	5	7	6	5	5	7	6	5	5
6	8	8	7	6	8	8	7	6	8	8	7	6	8
9	9	11	10	9	9	11	10	9	9	11	10	9	9
10	12	12	11	10	12	12	11	10	12	12	11	10	12
13	13	15	14	13	13	15	14	13	13	15	14	13	13
14			15	14			30	14			30	14	

**नक्षत्र चरणाक्षर**

अश्विनी	चू चे चो ला	मघा	मा मी मू मे	मूल	ये यो भा भी
भरणी	ली लू ले लो	पूर्वा	मो ट टी टू	पूर्वाषाढा	भू धा फा ढ
कृत्तिका	आ ई उ ए	उत्तरा	टे टो पा पी	उत्तराषाढा	भे भो जा जी
रोहिणी	ओ वा वी वू	हस्त	पू षा णा ठ	श्रवण	खी खू खे खो
मृगशिरा	वे वो का की	चित्रा	पे पो रा री	धनिष्ठा	गा गी गू गे
आर्द्रा	कू घ ङ छ	स्वाती	रू रे रो ता	शततारका	गो सा सी सू
पुनर्वसु	के को हा ही	विशाखा	ती तू ते तो	पूर्वाभाद्र	से सो दा दी
पुष्य	हू हे हो डा	अनुराधा	ना नी नू ने	उत्तराभाद्र	दू झ ज थ
आश्लेषा	डी डू डे डो	ज्येष्ठा	नो या यी यू	रेवती	दे दो चा ची

**युगादि प्रपादानः-** चैत्र शुक्ल प्रतिपदेपासून एक महिन्या पर्यंत सर्वाना पाणी पिण्यासाठी सोय करून द्यावी. हे शक्य न झाल्यास कि मान एक कळशीभर पाण्याचे दान (उदकुं भदान) करावे.

**प्रपादानासाठी मंत्रः-**

प्रपेयं सर्वसामान्या भूतेभ्यः प्रतिपादिता ।  
अस्याः प्रदानात् पितरः तृप्यन्त्वखिलदेवताः ॥

**उदकुं भदान मंत्र -**

एष धर्मघटो दत्तो ब्रह्मविष्णुशिवात्मकः ।  
अस्य प्रदानात् सकलाः मम संतु मनोरथाः ॥

**श्रीरामनवमी -** आपल्या घराच्या उत्तर दिशेस मंटप(देव्हारा) तयार करावा. उजव्या हातात ज्ञानमुद्रा व आपल्या मांडिवर बसलेल्या सीतामाईना डाव्या हाताने आलिंगन देत असलेल्या श्रीरामाची सुवर्ण प्रतिमा तयार करावी व ती प्रतिमा देव्हारात ठेऊन पूजा करावी. नंतर पाळण्यात बसवून पूजा करावी आणि ही सुवर्ण प्रतिमा सत्यात्रांना दान करावी.

**रामार्घ्य मंत्र-**

कौसल्यागर्भसंभूत सदा सौमित्रिवत्सल ।  
जानकीसहितो राम गृहणार्घ्यं नमोस्तु ते ॥

कौसल्यानंदनो वीर रावणासुरमर्दन ।  
सीतापते नमस्तुभ्यं गृहणार्घ्यं नमोस्तु ते ॥

**गौरीतृतीया-** चैत्र शुद्ध तृतीयेपासून वैशाख शुद्ध तृतीये पर्यंत रुद्रदेवा सहित पार्वतीदेवीची पूजा करून पाळणा पूजा करावी आणि सुवासिनिची ओटी भरावी.

**अंत्यपुष्करणी -** वैशाख, आषाढ, कार्तिक व माघ या मासात रोज सुर्योदयापूर्वी स्नानकरणे विशेष फलदायक आहे. आजार-पणामुळे महिनाभर लवकर स्नान करणे न जमल्यास कि मान शेवटच्या (त्रयोदशी, चतुर्दशी व पौर्णिमा ) ह्या दिवशीतरी लवकर स्नान करावे.

**अक्षय्यतृतीया-** या दिवशी केलेले स्नान, जप, होम, पितृतर्पण, दान हे कार्य अक्षय्य फल देतात. सर्व पापांचा परिहार होतो. या दिवशी देवाला विशेष गंध समर्पण करावे.

यः पश्यति तृतीयायां कृष्णं चंदनभूषितम् ।  
वैशाखस्य सिते पक्षे स यात्यच्युतमंदिरम् ॥

**परशुराम जयंती अर्घ्यमंत्र -**

जमदग्निमुतो वीर क्षत्रियांतकर प्रभो ।  
गृहणार्घ्यं मया दत्तं कृपया परमेश्वर ॥

**गंगोत्पत्ती -** जह्नुराजाने क्रोधपूर्वक गंगेला पान करून पुनः कानाद्वारे सोडलेला दिवस.

**आगी पौर्णिमा -** (अग्नि पौर्णिमा)या दिवशी जलदानास विशेष प्राधान्य आहे. त्याप्रमाणे दही, दहीभात, शरबत इ. चे दान करावे.

**दशहरा -** ज्येष्ठ शु. दशमी मंगळवार हस्ता नक्षत्रात भगिरीथाच्या तपस्येला प्रसन्न होऊन गंगामाई स्वर्गातून भूमीवर उतरून आली. या दिवशी जर व्यतिपात, गरज, नंदा, कन्याराशीत चंद्र व वृषभ राशीत रवि असे योग जुळून आले तर महापुण्य लाभते. दशविध पाप परिहारासाठी नदीस्नान, तिलतर्पण व गंगापूजा करावी. त्यातही काशीक्षेत्रातील दशाश्वमेध घाटात गंगास्नान श्रेष्ठ. नारायण, ब्रह्म, रुद्र, भास्कर, भगीरथ, हिमालय यांच्या प्रतिमांची गंधपुष्पांनी पूजा करावी. “नमः शिवायै नारायण्यै दशहरायै गंगायै नमो नमः” असा त्या दिवशी निरंतर जप करावा. त्या दिवशी एक कलशात गंगेचा आवाहन करून, षोडशोपचार पूजा करून गंगेला -ब्रह्मदंडसमुद्भूते गंगे त्रिपथगामिनि । त्रैलोक्यवन्दिते देवि गृहणार्घ्यं नमोस्तु ते ॥ असे अर्घ्य द्यावे. या दिवशी दहा या संख्येला विशेष प्राधान्य आहे. कारण फल इत्यादि सर्व दान दहा संख्येत करावे.

**वटसावित्री-** या दिवशी दीर्घसुमंगली होण्यासाठी यथोक्त रीतीने सावित्रीची पूजा करून अशी प्रार्थना करावी जगत्पूज्ये जगन्मातः सावित्री पतिदैवते । पत्या सह अवियोगं मे वटस्थे कुरुते नमः ॥

**पंचगव्य मेलन प्राशन विधि - गोमूत्र -** गायत्रीमंत्राने

**गोमय -** गंधद्वारां दुराधर्षां नित्यपुष्टां करीषिणीम् ।  
ईश्वरीं सर्वभूतानां तामिहोपह्वये श्रियम् ॥

**दूध-** अप्यायस्व समेतु ते विश्वतः सोम वृष्णयम् ।  
भवा वाजस्य संगथे ॥

**दहि-** दधिक्राव्णो अकारिषं जिष्णोरश्वस्य वाजिनः ।  
सुरभिर्नो मुखा करत् प्रण आयूंषि ता रिषत् ॥

**तूप-** शुक्ल मसि ज्योतिरसि तेजोसि ।

या प्रकारे मंत्र म्हणत वरील सर्व पदार्थ एका पात्रात घालून “देवस्य त्वा सवितु प्रसवेश्विनोर्बाहुभ्यां पूष्णो हस्ताभ्यां प्रतिगृह्णामि” असे दर्भ हातात घेऊन ओं काराचा उच्चार करीत कालवावे. यत्वगस्थिगतं पापं देहे तिष्ठति मामके । प्राशनं पंचगव्यस्य दहत्वग्निरिवेधनम् ॥ असे म्हणत प्राशन करून आचमन करावे.

**धारण पारण-** धारण पारण म्हणजे एक दिवस उपवास व दुसऱ्या दिवशी (पारण)जेवण असे चातुर्मासाच्या चारही महिन्यात शक्य झाल्यास करता येईल. अशक्य वाटल्यास कि मान आषाढ अथवा कार्तिक महिन्यात करणे श्रेष्ठ. पुण्याहवाचन व संकल्प करून प्रारंभ करावा. पारणादिवशी १०८ वेळा श्री नारायणाला अर्घ्य देऊन पारण (भोजन) करावे. हे व्रत संपल्यानंतर उद्यापन करायला हवे. लक्ष्मी नारायणाची प्रतिमा आणून पंचामृत पूजा करून, रात्री पुराण श्रवण करत जागरण करावे. दुसऱ्या दिवशी ब्राह्मणांना भोजनासाठी आमंत्रित करावे. एका महिन्याचे उपवास केले असता १५ ब्राह्मणांना जेवण द्यावे, दोन महिने उपवासाचे व्रत केले असेल तर ३० ब्राह्मणांना, तसेच चार महिने उपवास केले असता किमान २० ब्राह्मणांपासून कितीही जास्तीत जास्त ब्राह्मण बोलावून अन्नदान करावे. उद्यापनाचा होम करताना उत्तम जाणकार पुरोहितांना विचारून करावा.

**शयनी एकादशी-** आषाढ शु. एकादशी दिवशी देवपूजेनंतर हात जोडून देवाला शयनोत्सव करावा. सुप्ते त्वयि जगन्नाथ जगत् सुप्तं भवेदिदम् । विबुद्धे च विबुद्धये प्रसन्नो मे भवाच्युत ॥ अशी प्रार्थना करावी.

**चातुर्मास्य व्रत प्रारंभ क्रम-** आषाढ शु. एकादशीच्या दिवशी देवपूजे नंतर देवाला हात जोडून -

चतुरो वार्षिकान् मासान् देवस्योत्थापनावधि ।  
इमं क रिष्ये नियमं निर्विघ्नं कुरु मे अच्युत ॥

इदं व्रतं मया देव गृहीतं पुरतस्तव ।  
निर्विघ्नं सिद्धिमायातु प्रसादात्तव के शव ॥

गृहीतेस्मिन् व्रते देव पंचत्वं यदि मे भवेत् ।  
तदा भवतु संपूर्णं त्वत्प्रसादात् जनार्दन ॥

श्रावणे वर्जये शाकं दधि भाद्रपदे तथा ।  
दुग्धं आश्वयुजे मासि कार्तिके द्विदलं तथा  
इमं क रिष्ये नियमं निर्विघ्नं कुरु मेच्युत ॥

अशी प्रार्थना करून आचमन, प्राणायाम, करून देशकाल उच्चारून अस्मद् गुर्वतर्गत भारतीरमणमुख्यप्राणांतर्गत मासनियामकाभिन्न अस्मत् कुलदेवताभिन्न रामकृष्णाद्यनंतावतारात्मक बिंबमूर्ति प्रेरणया बिंबमूर्ति प्रीत्यर्थं अमुक (शाक) व्रतं क रिष्ये । असा सुरुवातीला संकल्प करावा. व्रत संपल्यानंतर आचरितस्य अमुक (शाक) व्रतस्य समर्पणं क रिष्ये असे समर्पण करावे.

**नागपंचमी:-** श्रावण शु. पंचमी दिवशी देवपूजा झाल्यावर मृत्तिकेनी तयार केल्या (मातीचे) नागदेवतेची पूजा करावी. विशेष करून भगवानाचे शय्या स्वरूप असलेल्या आदिशेषाचे आणि वासुकी तक्षक इत्यादी नागदेवतांची पूजा करावी.

**पवित्र दोर बंधन:-** श्रावण शुद्ध द्वादशीचे दिवशी पवित्र समर्पण अवश्य केले पाहिजे. त्यामुळे वर्षभर केलेल्या देवपूजेला पूर्णत्व येते. नाही केल्यास वर्षभराची पूजा निष्फल ठरते. तीन धाग्याचा एक दोरा, तीन पदरी घ्यावा. उंच प्रतिमेच्या पादापर्यंत (पायापर्यंत) असल्यास उत्तम, गुढ्यापर्यंत मध्यम, नाभीपर्यंत अधम. १०८ दोरे असायला हवेत. ३६गाठीचे असल्यास उत्तम, २४ गाठीचे मध्यम, १२ गाठीचे अधम. रेशमी दोरा असल्यास उत्तम, कापसाचे दोऱ्यानेही करता येईल. एकादशीचे दिवशी कामट्या किंवा बांबूच्या टोपल्यात हे दोऱ्याने केलेले

पवित्र ठेवून, “द्वेस्य त्वा सवितुः प्रसवेश्विनोर्बाहुभ्यां पूष्णो हस्ताभ्याम् ” हा मंत्र म्हणत तीन वेळा प्रोक्षण करावे. “येन देवाः पवित्रेणात्मानं पुनते सदा । तेन सहस्रधारेण पावमान्यः पुनंतु माम् । प्रजापत्यं पवित्रं शतोद्यामं हिरण्यमयम् । तेन ब्रह्मविदो वयम् पूतं ब्रह्म पुनीमहे” असे अभिमंत्रित करून, नारायणं आवाहयामि । वासुदेवं ..। विष्णुं ..। केशवं..। नारायणं..। कृष्णं आवाहयामि असे धाग्यांमध्ये भगवंताच्या मूर्तीचे आवाहन करावे. धाग्यातील गाठीत विश्वं, तैजसं, प्राज्ञं, तुरीयं, आत्मानं, अंतरात्मानं, ज्ञानात्मानं, परमात्मानं, वासुदेवं, संकर्षणं, प्रद्युम्नं, अनिरुद्धं, मत्स्यं, कूर्मं, वराहं, नारसिंहं, वामनं, परशुरामं, रामं, कृष्णं, बुद्धं, कल्किं, अनंतं, विश्वरूपं, अग्निस्थं अनिरुद्धं, वायुं प्रद्युम्नं, सूर्यस्थं संकर्षणं, आवाहयामि, सर्व दोऱ्यात प्रजापतिगं वासुदेवं आवाहयामि” असे आवाहन करून षोडशोपचार पूजा करावी. आमंत्रितोसि देवेश पुराण पुरुषोत्तम । प्रातस्त्वां पूजयिष्यामि सान्निध्यं कुरु केशव ॥ (ज्याला अधिवास म्हणतात) द्वादशीचे दिवशी तयार केलेले हे पवित्र घेऊन देवदेव नमस्तुभ्यं पवित्रं पूतमुत्तमम् । गृहित्वा वार्षिकीं पूजां भगवन् परिपूर्य ॥ अशी प्रार्थना करून “अतो देवा अवंतु नो यतो विष्णवर्चिक्रमे । पृथिव्याः सप्तधाम भिः” या मंत्राने समर्पण करावे. नंतर अर्चना व मंगलारती करून ते पवित्र लक्ष्मी आणि वाय्वादि देवतांना समर्पण करून मग स्वतः धारण करावे.

**धारण मंत्रः-** पवित्रं वैष्णवं तेजाः सर्व विघ्न निवारणम् ।  
पूजा षाडगुण्य सिद्यर्थं ममांगे धारयाम्यहम् ॥

**गोकुलाष्टमी-** श्रावण कृष्णाष्टमी सकाळी

अद्य स्थित्वा निराहारः श्रोभूते परमेश्वर ।  
भोक्ष्यामि पुंडरीकाक्ष ह्यस्मिन् कृष्णाष्टमी दिने ॥

या श्लोकाने देवापुढे संकल्प करावा. नंतर “योगाय योगपतये योगेश्वराय योगसंभवाय श्री गोविंदाय नमो नमः” या मंत्राने स्नान करून रोजची आन्हीक कर्म पूर्ण करावे. संध्याकाळी पुन्हा वरील मंत्राने स्नान करून पूजा करावी. “यज्ञाय यज्ञपतये यज्ञेश्वराय यज्ञसंभवाय श्रीगोविंदाय नमोनमः” या मंत्राने श्रीकृष्णाची पूजा करावी. नंतर बलराम, वसुदेव, देवकी, नंद, यशोदा, सुभद्रा या सर्वांची पूजा करावी. त्यानंतर रात्री पंचांगात सांगितल्याप्रमाणे चंद्रोदय झाल्यावर अर्घ्य द्यावे.

**कृष्णाचा अर्घ्य मंत्र-**

जातः कंसवधार्थाय भूभारोत्तरणाय च ।  
कौरवाणां विनाशाय दैत्यानां निधनाय च ॥

पांडवानां हितार्थाय धर्मसंस्थापनाय च ।  
गृहणार्घ्यं मया दत्तं देवक्या सहितो हरे ॥

**चंद्राचा अर्घ्य मंत्र-**

क्षीरोदारणवसंभूत अत्रिगोत्रसमुद्भव ।  
गृहणार्घ्यं मया दत्तं रोहिण्या सहितः शशिन् ॥

पूजा संपवून -झोपताना हे मंत्र म्हणावे-

“विश्वाय विश्वपतये विश्वेश्वराय विश्वसंभवाय श्रीगोविंदाय नमोनमः” दुसऱ्या दिवशी दान करावे

**पारण मंत्र -** “सर्वाय सर्वपतये सर्वेश्वराय सर्वसंभवाय श्रीगोविंदाय नमोनमः” असे पारण करून, पारणा नंतर “धर्माय धर्मपतये धर्मेश्वराय धर्मसंभवाय श्रीगोविंदाय नमोनमः” असे समर्पण करावे.

**संतान गोपाल कृष्णमंत्र-** देवकीसुत गोविंद देव देवजगत्पते ।  
देहि मे तनयं कृष्ण त्वामहं शरणं गतः ॥ (पुरुषांनी “गतः” आणि स्त्रियांनी “गता” असे म्हणावे ) हे जप सदाचारनिष्ठ विद्वानांकून उपदेश घेऊनच करावेत. उपदेशाविना हे मंत्र जपणे योग्य नाही.

**परिवर्तनी एकादशी-** झोपलेला भगवंत कुशी बदलतो म्हणून त्या दिवशी देवांना पूजेच्या नंतर परिवर्तनोत्सव करावा.

**प्रार्थना-** वासुदेव जगन्नाथ प्राप्तेयं द्वादशी तव ।  
पार्श्वेन परिवर्तस्व सुखं स्वपिहि माधव ॥

**विष्णुपंचकव्रत -** विष्णुपांक व्रत हे भाद्रपद, मार्गशिर्ष शुद्ध दशमी या दिवशी पुण्याहवाचन करून प्रारंभ करावे. वेधादिदोषामुळे

विष्णुपंचक व्रत अभाव असे पंचांगात असेल तर, एका वर्षात साठ उपवास होणार नाहीत. तेव्हा पुढील वर्षी ते राहिलेले उपवास करून साठ उपवास पूर्ण करण्याची आवश्यकता नाही. परंतु अजार व इतर कारणामुळे उपवास लोप झाले तर पुढील वर्षी त्या त्या अपूर्ण राहिलेले उपवास पूर्ण करावे.

अर्घ्य आणि देवता. शुद्ध द्वादशी- के शवायनमः.....दामोदराय (१२ तर्पण) नमः इदमर्घ्यं समर्पयामि । कृष्ण द्वादशी- संक र्षणायनमः... श्रीकृष्णाय (१२ तर्पण) नम इदमर्घ्यं समर्पयामि ।

**पौर्णिमा** - १. विधवे नमः २. शशिने ३. शशांकाय ४. चंद्राय ५. सोमाय ६. उडुपाय ७. अमृताय ८. मनोहराय ९. पावनाय १०. हिमकृते ११. निशाकृते १२. दीप्यमानाय (१२ तर्पण) नम इदमर्घ्यं समर्पयामि ।

**अमवास्या**- १. महीधराय २. जगन्नाथाय ३. देवेंद्राय ४. देवकीसुताय ४. चतुर्भुजाय ६. गदापाणये ७. सुरमीढाय ८. सुलोचनाय ९. चार्वांगाय १०. चक्रपाणये ११. सुरमित्राय १२. असुरांतकाय (१२ तर्पण) नमः इदमर्घ्यं समर्पयामि ।  
श्रवण - १. पुरुषोत्तमाय नमः २. शार्ङ्गधन्विने ३. गरुडवाहनाय ४. अनंताय ५. गोवर्धनाय ६. पुंडरीकाक्षाय ७. नित्याय ८. वेदगर्भाय ९. यज्ञपुरुषाय १०. सुब्रह्मण्याय ११. जयाय १२. शौरये (१२ तर्पण) नम इदमर्घ्यं समर्पयामि ।

**अशून्यशयनव्रतः**- पतिपत्नींना एकमेकांपासून विरह होवू नये यासाठी आषाढ कृष्ण द्वितीयेच्या दिवशी या व्रताचे आचरण करावे. तसेच श्रावण भाद्रपद आश्विन मासांच्या कृष्ण द्वितीयाला पण आचरण करावे. या दिवशी देवासाठी एक पलंग तयार करून रेशमी वस्त्र घालून त्यावर लक्ष्मी नारायणांच्या प्रतिमा ठेवून षोडशोपचार पूजा करून अशी प्रार्थना करावी.

**मंत्रः**-लक्ष्म्या वियुज्यते देव न कदाचित् यथा भवान् । तथा कलत्रसंबंधो देव मा मे वियुज्यताम् ॥ लक्ष्म्या न शून्यं वरद यथा ते शयनं सदा । शय्या ममापि अशून्यास्तु तथात्र मधुसूदन ॥” नंतर चंद्राला अर्घ्य द्यावेत. “गगनांगण संदीप क्षीराब्धि मथनोद्भव ।भाभासित दिगाभोग रमानुज नमोस्तुते ॥” व्रत पूर्ण झाल्यावर दंपतीला नविन अंथरुण व लक्ष्मी नारायणांच्या प्रतिमेचे दान द्यायला पाहिजे.

**लक्ष नमस्कार (एक लाख नमस्कार) :-** लक्ष नमस्कार , लक्ष प्रदक्षिणा, लक्ष तुळशी, लक्ष पुष्प, लक्ष वाती, लक्ष दिप, या व्रतांना आषाढ मासात प्रारंभ करून कार्तिक मासात समाप्त केले पाहिजे. लक्ष दिप व्रतासाठी कार्तिक, माघ, वैशाख मास देखिल उत्तम आहे. हे व्रत पुण्याहवाचन करून प्रारंभ करणे श्रेष्ठ आहे. स्वतः केलेल्या सर्व पापांना कबूल करून क्षमा याचना करित देवापुढे संकल्प पूर्वक “चार्तुमास्ये तु संप्राप्ते केशवे शयनं गते । आषाढस्ये सिते पक्षे एकादश्यां समाहिते ॥ मम लक्ष नमस्कार व्रतस्य पुरुषोत्तम । निर्विघ्नं तद् व्रतं सांगं कुरु त्वं कृपया हरे॥ पापपंकनिमग्नं मां पापवैशस्यभाजनं । व्रतेनानेन सुप्रीत समुद्धर जगत्पते ॥” अशी प्रार्थना करून नमस्कार करावा.

**लक्षवाती तयार करणे (लक्षवती व्रत) :-** कार्तिकात हजारपट, माघ महिन्यात लाख पट व वैशाखात केल्यास करोडपट जास्त पुण्य लाभते.

**प्रार्थना:** लक्षवर्ति व्रतं देव स्वीकृतं पुरतो तव । निर्विघ्नं सिद्धिम त्वायु सांगं कुरु दयानिधे ॥

**गोपद्य व्रतः**- आषाढ शु. एकादशीस प्रारंभ करून ३३ गोपद्य रांगोळ्या काढून त्यांना गंध पुष्पाने पूजा करावी. ३३ वेळा प्रदक्षिणा नमस्कार घालून कार्तिक शु. द्वादशीचे दिवशी ३३ अपूप (अनारसे) दान द्यावेत. असे ५ वर्ष करून नंतर उद्यापन करावे.

**नवरात्र घटस्थापना क्रमः**- अश्वीन शुद्ध प्रतिपदा रोजी त्यांच्या त्यांच्या संप्रदायास अनुसरून (९,७,५,३ दिन) देवघरात घटस्थापना करून कुलदेवताची पूजा करावी. “ मही द्यौः पृथिवी च न इमं यज्ञं मिमिक्षताम् । पिपृतां नो भरीमभिः ॥ भूमीचा स्पर्श करावा.शुद्ध भूमीवर किंवा टोपलीत मृत्तिका (माती) घालून त्यावर “ औषधयः सं वदंते सोमेन सह राजा । यस्मै कृणोति ब्राह्मणस्तं राजन् पारयामसि ॥” अंकुर येतील असे धान्य घालून “आ कलशेषु धावति पवित्रे परि शिच्यते । उक्थैर्यज्ञेषु वर्धते ॥”असे कलश ठेवून “इमं मे गंगे यमुने सरस्वती शतद्री स्तोमं सचता पुरुष्या ।असिक्न्या मरुद्वृधे

वितस्तयार्जीकीये श्रुणुह्या सुषोमया॥”असे पाणी भरून “गंधव्दारां दुराधर्शां नित्यपुष्टां करीषिणीम् । ईश्वरीं सर्वभूतानां तामिहोपह्वये श्रियम् ॥” गंध अर्पण करावे. “या फलिनीर्या अफला अपुष्पा याश्च पुष्पिणीः। बृहस्पतिः प्रसूतास्तानो मुंचं त्वंहसः ॥” सुपारी घालावी. “स हि रत्नानि दाशुषे सुवाति सविता भगः । तं भागं चित्रमिहमे ॥” असे म्हणत रत्न ठेवावे. “हिरण्यरुपः स हिरण्य संदृग्पां नपात् सेदु हिरण्य वर्णः । हिरण्ययात् परि योननिषद्या हिरण्यदा ददत्यन्नमस्मै ॥”असे म्हणत सोने ठेवावे. “युवा सुवासाः परीवीत अगात् स उ श्रेयान् भवति जायमानः । तं धीरासः कवयः उन्नयंति स्वाध्यो मनसा देवयंतः।” असे म्हणत दोरा घेवून गुंडळून” तत् त्वायामि ब्रह्मणा वंदमानस्तदा शास्ते यजमानो हविर्भीः । अहेळमानो वरुणेह बोध्युरुशंसमान आयुः प्रमोषीः ॥” अशी वरुण देवाची पूजा करून त्यावर कुलदेवता ठेवून पूजा करावी.

**दीपस्तंभ स्थापनाः**- नवरात्रीत अखंड ९,७,५,३ दिवशी देवा पुढे तुपाचा दिवा लावावा. देवापुढे दीपस्तंभ ठेवून त्याला फुलाची माळ गुंडळावी. स्तंभाचे वरच्या भागात कृत्तिकादी २७ नक्षत्रांचे आवाहन करून वाती खालील जे नाल असते त्यात वासुकीने नमः असे वासुकीचे आवाहन करून, तुपात लक्ष्मी देवीचे चिंतन करित “अग्निनाग्निः समिध्यते कविर्गृहपतिर्युवा। हव्यवाट् जुह्वास्यः ॥”असे म्हणत दिवा लावावा. ९ दिवस दिवा शांत होऊनये (विडू नये) याची काळजी घ्यावी.

**सरस्वती पूजाः**- वेद, भागवत, सर्वमूल, सुधादि ग्रंथांना एका मंटपात ठेवून वेदव्यास देव आणि परशुराम देवाची पूजा करावी. त्याच बरोबर व्यासांचे शिष्य बादरी,जैमिनी, सुमंतु, वैशंपायन, अशमरथ्य, पैल, काशकृष्ण, लोमश ऋषीं यांचीही पूजा करावी. आवरण पूजा करणा-यांनी इंद्रांती लोक पालांच्या शेवटच्या आवरणाच्या अगोदर या ऋषींचे आवाहन करून पूजा करावी.

**विजया दशमीः**- या दिवशी सुगंधी द्रव्याने देवाला विशेष अभिषेक करावा, हे महापुण्यप्रद आहे. या शिवाय या दिवशी कंलेले दान करोडोपटीने जास्त फलप्रद होते.

**नरक चतुर्दशीः**-श्रीकृष्णाने नरकासुराचा या दिवशी वध केला आहे. या दिवशी पहाटे चंद्रोदयाचे वेळी स्त्रियांनी घरातील सर्वांना आरती ओवाळावी. सर्वांनी अभ्यंग स्नान करावे. यति आणि विधवा स्त्रियांनाही हा विधी सांगितलेला आहे.

#### शमी प्रार्थना-

अमंगलानां शमनीं शमनीं दुष्कृतस्य च ।  
दुःस्वप्ननाशिनीं धन्यां प्रपद्येहं शमीं शुभाम् ॥

शमी शमयते पापं शमी शत्रु विनाशिनी ।  
अर्जुनस्य धनुर्धारी रामस्य प्रियदर्शिनी ॥

**कोजागरव्रत**- आश्वीन शुद्ध पौर्णिमेच्या रात्री लक्ष्मी आणि इंद्राची, तांदूळात ‘लक्ष्मी नमः’ ‘इंद्राय नमः’ असे लिहून म नापासून षोडशोपचार पूजा करावी. नमस्ते सर्वदेवानां वरदासि हरिप्रिये । या गतिस्त्वां प्रपन्नानां सा मे भूयात् त्वदर्चनात् ॥ असे महालक्ष्मीला व विचित्रैरावतस्थाय भास्वत्कुलिशपाणये। पौलोम्यालिंगितांगाय सहस्राक्षाय ते नमः॥ या मंत्राने इंद्राला पुष्पार्पण करावे.

**दीपोत्सव**- अद्य दीपोत्सवं देव क रिष्ये त्वत् प्रसादतः ।

निर्विघ्नं सिद्धिमायतु यथोक्तफलदो भव ॥

असा संकल्प करून मातीच्या, तांब्याच्या, लोखंडाच्या किंवा कांस्य, चांदी व सोन्याच्या अशा विविधपणत्यांमध्ये गायीचे तूप किंवा तेल घालून दिवा लावावा. माती, लोखंड, तांब्यापेक्षा चांदी व सोन्याची पणती वापरल्यास अनंतपट फळ मिळते.

**दीपमंत्र** - स्नेहं दीपो यथा धृत्वा सर्व लोकोपकारकः ।

तथा भवान्म ज्ञानं हृदि धारय संततम्(निरंतरम्) ॥

**जलपूर्णत्रयोदशी**- या दिवशी सायंकाळी कळशी इ. सर्वपात्र स्वच्छधूवून शुद्धपाण्याने भरून पूजा करावयाची असते. दुसऱ्या दिवशीच्या अभ्यंगस्नानासाठी तेच पाणी वापरावे.

**यमदीपदान**- आश्वीन कृ. त्रयोदशीच्या दिवशी यमराजाच्या प्रीत्यर्थ दिवा लावावा.

मृत्युना पाशदंडाभ्यां कालेन श्यामलायुतः ।

त्रयोदश्यां दीपदानात् सूर्यजःप्रियतां मम ॥

**यमतर्पण**- नरकातुर्दशीच्या दिवशी दक्षिणाभिमुख होऊन ज्यांना वडिल नाहित, त्यांनी अपसव्य किंवा सव्याने तिळाने तर्पण द्यावेत. यांना वडील आहेत त्यांनी सव्य होऊन तांदूळाने तर्पण द्यावे. यम तर्पयामि, धर्म... , मृत्यु... , अंतकं... , वैवस्वतं... कालं... , सर्वभूतक्षयं... , औदुंबरं... , दध्नं... , नीलं... परमेष्ठिनं... , वृकोदरं... , चित्रं... , चित्रगुप्तं तर्पयामि.

कार्तिक मासात सूर्योदयापूर्वी देवपूजा करून, देवांना “मत्स्याकृतिधर जय देवेश वेदविभोदक कूर्म स्वरुप” असे दामोदरस्तोत्र म्हणत आरती करावी.

**बलिप्रतिपदा**- जमिनीवर पाचरंगांनी बलीचे चित्र काढून फल पुष्पाने पूजा करावी. बलिराज नमस्तुभ्यं दैत्यदानव वंदित । इंद्रशत्रो अमराराते विष्णुसात्रिधयो भव ॥

**भाऊबीज** - थोरल्या भावाला जेवू घालताना धाक ट्या बहिणीने म्हणावयाचे श्लोक “भ्रातस्तवानुजाताहं भुंक्व भक्ष्यमिदं शुभम् प्रीतये यमराजस्य यमुनाया विशेषतः” बहीण मोठी असल्यास “भ्रातस्ततवाग्रजाताहं”असे म्हणावे.

**उत्थानद्वादशी** - दामोदर आणि तुळशीला क्रमाक्रमाने षोडशोपचार पूजा करून तुळशीला अलंकृत करून, वाद्यघोषाने देवाला उठवावे. “इदं विष्णुर्विचक्र मे त्रेधा निदधे पदं । समूळहमस्य पांसुरे”॥ असे मंत्र म्हणावे आणि “इयं च द्वादशी देव प्रबोधार्थं विनिर्मिता । त्वयैव सर्वलोकानां हितार्थं शेषशायिना” उच्छिष्टोच्छिष्ट गोविंद त्यज निद्रां जगत्पते । त्वयि सुमे जगत्सुप्तं उत्थिते चोत्थितं भवेत् ॥ ‘चरणं पवित्रं विततं पुराणं येन पूतस्तरति दुष्कृतानि’ अशी तुळस समर्पण करावी. गता मेघा वियच्चैव निर्मला निर्मला दिशः। शारदनि च पुष्पाणि गृहाण मम केशव ” ॥ असे म्हणत पुष्प समर्पण करावे.

**तुलसी विवाह**- कृष्ण आणि तुळस यांना समोरा समोर उभे करून मध्ये अंतरपाट धरावा. मंगळाष्टक म्हणत अक्षता घालव्यात. देवीं क नक संपन्नं क नकाभरणैर्युताम् । दास्यामि विष्णवे तुभ्यं ब्रह्मलोक जिगीषया”॥ “मया सर्वार्थितां यथाशक्त्यलंकृतां इमां तुलसीं देवीं दामोदराय तुभ्यमहं संप्रददे” असे देवासमोर अक्षता सहित पाणि सोडावे. मंगळसूत्र कृष्णाला स्पर्श करून तुळशीला बांधावे. पंधरा आवळ्यावरती फुलवात लावून दोघांची आरती करावी.

**भीष्मपंचक** :- कार्तिक शु. एकादशी दिवशी प्रारंभ करावे. गोमय लावून स्नान करून देव पूजा केल्यानंतर १०८ वेळा वासुदेवाचा जप करावा. द्वादशीपासून पौर्णिमेपर्यंत “विष्णवे नमः” या मंत्राने १०८ वेळा तुपाचे होम करावा. रोज एक-एक फूल घेवून देवाचे एक एक अंगाची पूजा करावी.

दिवस	पहिला	दुसरा	तिसरा	चौथा	पाचवा
पुष्प	कमल	बिल्वपत्र	भृंगराज	करवीर	चंपक
देवाचे अंग	पाद	गुड्या	नाभी	स्कंध	मुख
आहार	--	गोमय, गोमुत्र	क्षीर	दधि	तूप

शेवटी पौर्णिमेचे दिवशी उद्यापन म्हणून पूजा होम, ब्राह्मण भोजन, हे कार्य करून सायंकाळी ५ फुलांनी भगवंताच्या समग्र प्रतिमेची पूजा करावी. भीष्माचार्यांना अर्घ्य देवून नक्षत्र पाहिल्यावर पारण करावे.

**भीष्मांचे अर्घ्यमंत्र**- सत्यव्रताय शुचये गांगेयाय महात्मने । भीष्माय तद्दाम्यर्घ्यं आजन्मब्रह्मचारिणे

**गोवत्सद्वादशीः**- आश्विन कृष्ण द्वादशीचे दिवशी सवत्स गाईला गंध, पुष्पादिकांनी पूजा करून पुष्प अक्षता, तिलांनी अर्घ्य द्यावेत. मंत्र :-क्षीरोदारणव संभूते सुरासुर नमस्कृते। सर्वदेवमये मातर्गृहाणार्घ्यं नमो नमः । सुरभि त्वं जगन्मातः देवि विष्णुपदे स्थितः । सर्वदेवमये ग्रासं मया दत्तमिमं ग्रस ॥ ततः सर्वमये देवि सर्व देवैरलंकृते । मातर्ममाभिलषितं सफलं कुरु नंदिनी ॥” अशी प्रार्थना करावी.

**धनुर्मास**- धनुर्मासात रवि प्रवेश के ल्यापासून मकर संक्रांती पर्यंत धनुर्मास असे म्हणतात. सूर्योदयाच्या अगोदर दोन तास उषः काल म्हणतात. त्यावेळी स्नान करून आह्निक व देवपूजा करावी. “हुग्गी” ( मूगडाळ व तांदळाची खिचडी) तयार करून सूर्योदयापूर्वी देवाला नैवेद्य दाखवावे. असे के ल्यास सकल मनोरथ पूर्ण होतात. नाही केल्यास सात जन्मात दरिद्री,

क्षयरोगी व मूर्ख होतो. ही पूजा एक दिवस केले तरी सहस्र वर्ष पूजा के ल्याचे फळ मिळते. या मासात लक्ष्मी स्तोत्र पठण करावे.

### लक्ष्मीस्तोत्र-

“श्रीदेवी प्रथमं नाम द्वितीयममृतोद्भव ।  
तृतीयं क मला प्रोक्ता चतुर्थं चन्द्रलोचना ॥

पंचमं विष्णुपत्नीति षष्ठं श्री वैष्णवीति च ।  
सप्तमं तु वरारोहा अष्टमं हरिवल्लभा ॥

नवमं शार्ङ्गिणी प्रोक्ता दशमं देवदेविका ।  
एकादशं महालक्ष्मीः द्वादशं लोक सुंदरी ॥

श्री पद्मा कमाला मुकुं दमहिषी लक्ष्मी स्त्रिलोकेश्वरी  
मा क्षीराब्धिसुतारविंदजननी विद्या सरोजात्मिका ।

सर्वाभिष्टफलप्रदेति सततं नामानि यो द्वादश  
प्रातः शुद्धतरा पठंति सततं सर्वान् लभते शुभान् ॥

भद्रलक्ष्मीस्तवं नित्यं पुण्यमेतच्छुभावहम् ।  
तौले स्यात्वापि कावेर्या जपेत् श्रीवृक्षसन्निधौ ”

सकाळी नक्षत्र असताना पूजा केल्यास उत्तम, नक्षत्र अस्त झाल्यावर मध्यम व सूर्योदयानंतर अधम.

तांदुळ आणि मूगडाळीचे प्रमाण.

१. तांदळा पेक्षा मूगडाळ जास्त वापरल्यास उत्तम,

२. दोन्ही समप्रमाणात असल्यास मध्यम,

३. तांदळापेक्षा मूगडाळ क मी वापरल्यास अधम समजावे.

**चंपाषष्ठी (सुब्रह्मण्य षष्ठी )-** या दिवशी स्कंदांतर्गामि भगवंताची विशेष पूजा क रुन ब्रह्मचारी लोकांना भोजन व वस्त्र दान करावे. उडीदाच्या पदार्थाचा नैवेद्य दाखवावा.

**स्कंद मंत्र-** सेनाविदारक स्कंद महासेन महाबल । रुद्रोमाग्निज षड्वक्त्र गंगागर्भ नमोस्तु ते

**हनुमद्व्रत-** तेरा गाठी असलेला दोरा घेऊन त्यात हनुमंतदेवांना “ओं वायुनंदनाय ओं” असे आवाहन क रुन पूजा करावी, वायन दान द्यावे, विशेषत गव्हाचे दान करावे.

**अर्घ्यमंत्र-** नमस्ते वायुपुत्राय ध्वंसितामर वैरिणे ।  
सुजनांबुधिचंद्राय भविष्यद् ब्रह्मणे नमः॥

श्रीहनुमते नमः इदमर्घ्यं समर्पयामि ॥

**माघस्नान-** (पौष्य शु. दशमी अथवा पौर्णिमा पासून प्रारंभ करावे)

**संकल्प-** माघमासमिमं पूर्णं स्यास्येहं देव माधव ।  
तीर्थस्यास्य जले नित्यमिति संकल्प्य चेतसि॥

आचमन प्राणायाम क रुन “एवं गुण विशेषण विशिष्टायां शुभतिथौ भारतीरमण मुख्यप्राणांतर्गत श्रीविष्णुप्रेरणया श्रीविष्णु प्रीत्यर्थं ज्ञान भक्ति वैराग्य सिद्ध्यर्थं माघस्नानं अहं करिष्ये” असे संकल्प करावा.

### स्नानमंत्र-

दुःख दारिद्र्यनाशाय श्री विष्णोस्तोषणाय च ।  
प्रातःस्नानं करोम्यद्य माघे पापविनाशनम् ॥

मकरस्थे रवौ माघे गोविंदाच्युत माधव ।  
स्नानेनानेन मे देव यथोक्त फलदो भव॥

कृष्णाच्युत निमज्जामि प्रभातेस्मिन् शुभोदके ।  
अनेन माघस्नानेन सुप्रतीतो मां समुद्धर ॥

माघस्नानं क रिष्यमि मकरस्थे दिवाकरे ।  
आसमाप्ति महादेव निर्विघ्नं कुरु माधव ॥

अशी प्रार्थना क रुन रोजचे स्नानांग, अर्घ्य, तर्पण, देवून् विशेषतः माधव व सूर्यदेवाला अर्घ्य द्यावेत.

### अर्घ्य मंत्र-

तपस्यर्कोदये नद्यां स्नातोहं विधिपूर्वकं  
माधवाय ददमीदं अर्घ्यं सम्यक् प्रसीदतु

माधवाय नमः इदमर्घ्यं समर्पयामि  
सवित्रे प्रसवित्रे च परं धाम्ने नमोस्तु ते

त्वत्तेजसा परिभ्रष्टं पापं यातु सहस्रधा  
‘सवित्रे नमः’ इदमर्घ्यं समर्पयामि

### स्नानानंतर -

दिवाकर जगन्नाथ प्रभाकर नमोस्तु ते ।  
परिपूर्णं कुरुष्वेदं माघस्नानं मया कृतम् ॥

अशी सूर्यदेवाची प्रार्थना करावी.

**रथसप्तमी -** या दिवशी सूर्योदयापूर्वी रुईटीचे पान डोक्यावर व खांद्यावर ठेवून स्नान करावे व सूर्याला अर्घ्य द्यावे.

स्नान मंत्र- यद्यज्जन्मकृतं पापं मया सप्तसु जन्मसु ।  
तन्मे रोगं च शोकं च माकरी हंतु सप्तमी ॥

एतज्जन्मकृतं पापं यच्च जन्मांतरार्जितम् ।  
मनोवाक्कायजं यच्च ज्ञाताज्ञातं च यत्पुनः॥

इति सप्तविधं पापं स्नानान्मे सप्त सप्तके ।  
सप्तव्याधिसमायुक्तं हर माक रि सप्तमी ॥

अर्घ्यमंत्र- सप्त सप्तिवह प्रीत सप्तलोक प्रदीपन ।  
सप्तमी सहितो देव गृहणार्घ्यं दिवाकर ॥

या मंत्राने रथसप्तमीच्या दिवशी सूर्याला अर्घ्य द्यावे.

या दिवशी तुळशी वृंदावन किं वा देवापुढे सात घोडे जुंपलेल्या रथाचे चित्र काढावे व त्यावर सूर्यनारायणाचे चित्र काढून त्याची पूजा करावी.

**भीष्माष्टमी-** याच दिवशी भीष्माचार्यांनी देह त्याग के ला, त्यासाठी त्यांना या दिवशी तर्पण आणि अर्घ्य द्यावे.

वैयाघ्रपद्यगोत्राय सांकृत्यप्रवराय च ।  
गंगापुत्राय भीष्माय आजन्मब्रह्मचारिणे ।

अपुत्राय जलं दधि नमो भीष्माय वर्मणे ॥  
भीष्मःशांतनवो वीरः सत्यवादी जितेंद्रियः ।

आभिरद्भिरवाप्नोतु पुत्रपौत्रोचितां क्रियाम् ॥

या मंत्राने वडील नसलेल्यांनी अपसव्याने तिलोदक द्यावे. ज्यांना वडील आहेत त्यांनी सव्याने तांदळाने तर्पण द्यावे.

### अर्घ्यमंत्र -

वसूनामवताराय शंतनोरात्मजाय च ।  
अर्घ्यं ददामि भीष्माय आबालब्रह्मचारिणे ॥

**तिलपात्र दान-** माघमासात तांबे किं वा कास्य पात्रात तिल भरून ब्राह्मणांना दान करावे.

तिलाः पुण्याः पवित्राश्च सर्वपापहराः स्मृताः ।  
शुक्लाश्चैव तथा कृष्णा विष्णुगात्रसमुद्भवाः ॥

यानि क नि च पापानि ब्रह्महत्यासमानि च ।  
तिलपात्रप्रदानेन तानि नश्यंति मे सदा ॥

इदं तिलपात्रं यमदैवत्यं ब्रह्मलोक प्राप्तिकामः तुभ्यं अहं संप्रददे न मम न मम ॥

**पयोव्रत (संतानासाठी) -** कश्यप यांच्या उपदेशानुसार त्यांची पत्नी अदिती देवीने हे व्रत क रुन ‘वामन’देवांना पुत्र म्हणून मिळविले. श्री मध्वाचार्यांच्या आईने देखिल हे व्रत केले होते. संतानसाठी ह्या व्रताचे फाल्गुन शुद्ध प्रतिपदे पासून त्रयोदशीपर्यंत अवश्य आचरण करावे.

### यज्ञोपवीतधारणविधि

आचमन, प्राणायाम, संकल्पः श्रौत स्मार्त क र्मानुष्ठान योग्याता सिध्यर्थं (जाताशौच, मृताशौच शुध्यर्थं ) यज्ञोपवीत धारणं अहं करिष्ये असा संकल्प क रुन यज्ञोपवीतात या देवतांचे आवाहन करावे. ॐकारं प्रथमतंतौ न्यसामि, अग्निं द्वितीयतंतौ न्यसामि, नागान् तृतीयतंतौ न्यसामि, सोमं चतुर्थतंतौ न्यसामि पितृन् पंचमतंतौ न्यसामि, प्रजापतिं षष्ठतंतौ न्यसामि, वायुं सप्तमतंतौ न्यसामि, सूर्यं अष्टमतंतौ न्यसामि, विश्वान् देवान् नवमतंतौ न्यसामि, ऋग्वेदं प्रथमदोरके न्यसामि, यजुर्वेदं द्वितीयदोरके न्यसामि, सामवेदं तृतीयदोरके न्यसामि, अथर्ववेदं ग्रंथौ न्यसामि असे या देवतांना पूजा क रुन १० गायत्रीजप क रुन उदुत्यं जातवेदसं देवं वहंति के तवः । दृशे विश्वाय सूर्यम् । असे सूर्याला दाखवून, यज्ञोपवीतं इति मंत्रस्य परब्रह्मा ऋषिः परमात्मा देवता, त्रिष्टुप् छंदः यज्ञोपवीत धारणे विनियोगः यज्ञोपवीतं परमं पवित्रं प्रजापतेर्यत्सहजं पुरस्तात् । आयुष्यमग्रं प्रतिमुंच शुभ्रं यज्ञोपवीतं बलमस्तु तेजः ॥

या मंत्राने यज्ञोपवीत (जानव) धारण करावे. त्यानंतर दहा गायत्री जप क रुन जुने यज्ञोपवीत ‘उपवीतं भिन्न तंतुं जीर्णं कश्मल त्वत्तं । नित्यं जपि जन्ते व्रतं तर्जो जीर्णमग्रं मे ॥

असे विसर्जन करावे (काढून टाकावे) व आचमन करावे. आपल्या नाभी पेक्षा वरती म्हणजे लहान असल्यास आयुष्यहानि, नाभी पेक्षा खाली असल्यास तपोनाश, म्हणून यज्ञोपवीत नाभी पर्यंतच असायला हवे. दोन ते तीन यज्ञोपवीत धारण करणाऱ्यांनी प्रत्येक यज्ञोपवीताला प्रत्येक वेळी गायत्री जप व वरील मंत्र म्हणत एका नंतर एक असे यज्ञोपवीत धारण करावे.

**श्राद्ध विचार :-** मुलांचा विवाह झाल्यानंतर १ ते ३ महिन्यापर्यंत पिंड प्रदान करू नये असा नियम आहे. परंतु हा नियम आई-वडिलांच्या श्राद्धासाठी लागू पडत नाही. इतर लोकांचे श्राद्ध असल्यास १ ते ३ महिन्या पर्यंत पिंड प्रदान करू नये. आई वडिलांचे असल्यास पिंड प्रदान आवश्यक करावे. विवाहाचे अगोदर केव्हाही पिंड प्रदानासह श्राद्धविधी करता येतो.

**श्राद्धतिथी माहित नसल्यास:-** ज्यांची अचुक श्राद्धतिथी बाबत माहिती मिळविणे शक्य नाही त्यांचे श्राद्ध मार्गशीर्ष किंवा माघ महिन्याच्या अमावस्या किंवा द्वादशीचे दिवशी करता येते.

**अमावस्या (दर्श):-** दर्शांचे दिवशी द्वादश पितृना मात्र तिलोदक तर्पण द्यावेत. नंतर प्रतिनित्य ब्रह्मयज्ञ आणि देव, ऋषी आचार्य यांना तर्पण दिल्यावर केवळ पाण्याने सर्व पितृना तर्पण द्यावेत. अमावस्या ( दर्श) दिवशी केवळ द्वादश पितृना तिल तर्पण आणि ब्रह्मयज्ञात सर्व पितृ तर्पण असे द्यावयाचे असते.

**दशमी, एकादशी द्वादशीसंकल्प -** दशमी- दशमी दिवसे प्राप्ते व्रतस्थोऽहं जनार्दन । त्रिदिनं देवदेवेश निर्विघ्नं कुरु के शव ॥ एकादशी- एकादश्यां निराहारः स्थित्वाहमपरेहनि । भोक्ष्यामि पुंडरीकाक्ष शरणं मे भवाच्युत ॥ द्वादशी पारणे के ल्यानंतर- अज्ञान तिमिरांधस्य व्रतेनानेन के शव । प्रसन्न सुमुखो भूत्वा ज्ञानदृष्टिप्रदो भव ॥ अशी प्रार्थना क रुन, एकादश्युपवासेन द्वादश्यां पारणेन च । यदाजितं मया पुण्यं तेन प्रीणातु के शवः ॥ असे समर्पण करावे.

**रजस्वला अशौच विचार:-** आजारपण किंवा व्याधीमुळे रजोदर्शन झाले तर अशौच नाही. नियमित पण दर महिन्याला एकदा रजोदर्शन झाले तर ३ दिवस अशौच आचरण करावे. रजस्वला झाले पासून १८ व्या दिवशी पुन्हा रजोदर्शन झाले तर १ दिवस अशौच, १९ व्या दिवशी २ दिवस, व २० व त्यानंतर रजोदर्शन झाले तर ३ दिवस अशौच आचरण करावे. १८ दिवसाच्या आत रजोदर्शन झाले तर केवळ स्नान शुद्धी सांगीतली आहे.

ज्वर, आजारपण इ.मुळे स्त्रिला स्नान करणे शक्य नसल्यास रजस्वला शुद्धीसाठी तीला स्पर्श करून स्नान करणे असे १० वेळा करावेत.

पंचागात व्रत उपवासादी विषय केवळ सामान्य माहितीसाठी दिले आहेत. विशेष माहितीसाठी जाणकार विद्वानांकडे विचारणा करून आचरण करावे.

नवग्रह स्तोत्र	
सूर्य	जपाकुसुमसंकाशं काश्यपेयं महद्गुतिम् तमोरि सर्वपापघ्नं प्रणतोस्मि दिवाकरम् ॥
चंद्र	दधिशंखतुषाराभं क्षीरोदार्यावसन्निभम् नमामि शशिनं देवं शंभोर्मुकुटभूषणम् ॥
मंगळ	धरणीगर्भसंभूतं विद्युत्कांतिसमप्रभम् कुमारं शक्तिहस्तं च मंगलं प्रणमाम्यहम् ॥
बुध	प्रियंगुकलिकाश्यामं रूपेणाप्रतिभं बुधम् सौम्यं सौम्यं गुणोपेतं तं बुधं प्रणमाम्यहम् ॥
गुरु	देवानां च ऋषीणां च गुरुं कांचनसन्निभम् बुद्धिभूतं त्रिलोकेशं तं नमामि बृहस्पतिम् ॥
शुक्र	हिमकुंदसमाभासं दैत्यानां परमं गुरुम् सर्वशासप्रवक्तारं भार्गवं प्रणमाम्यहम् ॥
शनि	नीलांजनसमाभासं रविपुत्रं यमाग्रजम् छायामार्तांडसंभूतं तं नमामि शनैश्चरम् ॥
राहु	अर्धकायं महावीरं चंद्रादित्यविमर्दनम् सिंहिकागर्भसंभूतं तं राहुं प्रणमाम्यहम् ॥
केतु	पलाशपुष्पसंकाशं तारकाग्रहमस्तकम् रौद्रं रौद्रात्मकं घोरं तं केतुं प्रणमाम्यहम् ॥

## जननअशौच (वृद्धि)निर्णय

**प्रथम दिन निर्णय :-**रात्री जनन /मरण किंवा रजोदर्शन झाले तर रात्रीच्या एकूण काळात ३ भाग करून पहिल्या २ भागात झालेतर पूर्व दिवशी प्रथम दिन,तिसऱ्या भागात झाले तर २ दिवशी प्रथम दिन असा निर्णय करावा.

**गर्भस्त्राव झाले असता :-** पहिल्या ३ महिन्यात फक्त आईला ३ दिवस, चौथ्या महिन्यात आईला ४ दिवस रजस्वला अशौच असते. पित्रादि सर्व सपिंडांना स्नानाने शुद्धी

**गर्भपात झाले तर :-** ५ व ६ व्या महिन्यात झाला तर क्रमशः ५-६ दिवस आईला रजस्वला अशौच, पित्रादि सर्व सपिंडांना ३ दिवस, जनन अशौच (वृद्धि) मरण अशौच नाही.

**प्रसव:-** ७ व्या महिन्यापासून केंव्हाही प्रसव झाले तर आई वडिल व सर्व सपिंडांना संपूर्ण १० दिवस जनन अशौच (वृद्धि)

**मुल मृत होवून जनन झाले तर :-** आई वडील सर्व सपिंडांना जनन अशौच, मरणअशौच नाही.

जन्म घेवून नाळ कापण्यापूर्वी मृत झाले तर आईला १० दिवस जनन अशौच, पित्रादि पंडांना ३ दिवस अशौच, मरण अशौच नाही.नाळ कापलेनंतर १० दिवसाचे आत बाळ मृत झाले तर आई आणि सर्व सपिंडांना १० दिवस जनन अशौच, मरणअशौच नाही.

**वडिलांचे घरी मुलगी बाळंतीण झाली तर:-** आई वडिलांना (बाळाचे आजोबा-आजी माहेरचे ) ३ दिवस जनन अशौच, (वृद्धि) व त्याच घरात राहणाऱ्या बाळंतीणीच्या भाऊ,काका, यांना १ दिवस जनन अशौच.

**नवऱ्याच्या घरी बाळंतीण झाली तर:-**बाळंतीणीच्या आई वडिलांना व इतर माहेरच्या नातेवाईकांना जनन अशौच नाही.

**विशेष:-** आईला जनन अशौच जितके दिवस असते (१० - ३) तितके दिवस रजस्वला सारखे अस्पृश्यत्व असते.

**लहान मुलांचा मृत्यू झाले असता दहन /खनन विचार:-**

- १) नामकरणाचे अगोदर (१२ दिवसांपर्यंत) पुरण्यात यावे. दहन करू नये.
- २) १२ दिवसांनंतर ३ वर्षांपर्यंत दहन करणे किंवा खनन (मातीत पुरणे) चालते.
- ३) प्रथम वर्षीच चौल संस्कार झाले असतील तर दहन विधीच करावा.
- ४) ३ वर्षांनंतर चौल संस्कार झाला असेल वा नसेल तरी दहनच करावे.

### मरण अशौच (सूतक)

कोणी मृत झाले तर	कोणास	किती अशौच
<b>१)पुत्राचे मरण</b>		
जन्मानंतर १० ते १२ दिवसात	आई- वडील- सावत्र आई इतर सपिंडांना	३ दिवस स्नान मात्र
१२ दिवसांनंतर ७ महिन्याच्या आत.		
दहन व खनन दोन्ही	आई- वडील- सावत्र आई	३ दिवस
दहन केलेल असल्यास	सपिंडांना	१ दिवस
खनन केलेल असल्यास	सपिंडांना	स्नान मात्र
७ महिन्यांनंतर १ वर्षांपर्यंत		
चूडा संस्कार झाला असेल तर	आई- वडील- सावत्र आई व इतर सपिंडांना	३ दिवस
७ महिन्यांनंतर ३ वर्षांपर्यंत		
चूडा संस्कार नसताना	आई- वडील- सावत्र आई	३ दिवस
दहन किंवा खनन	सपिंडांना	१ दिवस
३ वर्षांनंतर उपनयनापूर्वी		
( चौल कर्म झाले असो व नसेल)	आई-वडील-सावत्र आई व इतर सपिंडांना	३ दिवस

<b>२)उपनीत पुत्राचे मरण</b>	आई- वडील- सावत्र आई व इतर सपिंडांना	१० दिवस
मरण वार्ता १० दिवसांनंतर कळल्यास	आई- वडील- सावत्र आई	३ दिवस
मरण वार्ता १० दिवसांनंतर कळल्यास	सपिंडांना	स्नान मात्र
अनुपनीत पुत्राची मरण वार्ता १० दिवसांनंतर कळल्यास कोणालाही		अशौच नाही.

### ३)कन्येचे (मुलीचे मरण)

१० दिवसापासून ६ महिन्यापर्यंत	आई- वडील- सावत्र आई सपिंडांना(३ पीढ्यापर्यंत)	१ दिवस स्नान मात्र
६ महिन्यापासून ३ वर्षांपर्यंत	आई- वडील- सावत्र आई सपिंडांना(३ पीढ्यापर्यंत)	३ दिवस स्नान मात्र
३ वर्षांनंतर विवाहापूर्वी		
साखरपूडा झाला नसल्यास	आई- वडील- सावत्र आई सपिंडांना(३ पीढ्यापर्यंत)	३ दिवस १ दिवस
साखरपूडा झाला असल्यास	आई- वडील- सावत्र आई व इतर सपिंडांना कोणाबरोबर साखरपुढा झालेला आहे तो मुलगा, त्याचेआई-वडील व सपिंडांना	३ दिवस ३ दिवस

विवाहित कन्येचे मरण		
नवऱ्याच्या घरी झाले असता	नवऱ्याला व त्याच्या सपिंडांना आई- वडील- सावत्र आई भाऊकिंवा सावत्र भाऊ काका व इतर सपिंडांना	१० दिवस ३ दिवस पक्षिणी १ दिवस
पित्याच्या घरी झाले असता	आई- वडील- सावत्र आई भाऊकिंवा सावत्र भाऊ काका व इतर सपिंडांना	३ दिवस १ दिवस
ग्रामंतरी मृत असता	आई- वडील- सावत्र आई	पक्षिणी

<b>४)आई-वडील-सावत्र आई यांचे मरण</b>	उपनीत व अनुपनीत मुलगा व अविवाहित मुलीस. विवाहित मुलीस.	१० दिवस ३ दिवस
मरणाची वार्ता १० दिवसांनंतर किंवा वर्ष झाल्यावर कळल्यास	मुलाला विवाहित मुलीस.	१० दिवस पक्षिणी
३ दिवसांनंतर १० दिवसाच्या आत कळल्यास	विवाहित मुलीस.	३ दिवस

<b>५)पितामहाचे व चुलत्याचे</b> (वडिलांचे वडिल व काका)	विवाहित नातीस/विवाहित पुतणीस	स्नानमात्र
--	------------------------------	------------

<b>६)भावाचे</b>		
बहिणीच्या घरी मृत असता	बहिणींना	३ दिवस
अन्यठिकाणी मृत असता	बहिणींना	पक्षिणी
ग्रामांतरी मृत असता	बहिणींना	१ दिवस
अनुपनीत मृत असता	बहिणींना	स्नान मात्र
सावत्र भावासाठी ही वरील प्रमाणे समजावे.		

<b>७) विवाहित भगिनीचा मृत्यू झाल्यास</b>		
भावाच्या घरी मृत असता	उपनीत भावांना	३ दिवस
अन्यठिकाणी मृत असता	उपनीत भावांना	पक्षिणी
ग्रामांतरी मृत असता	उपनीत भावांना	१ दिवस
बहिणीच्या घरी मृत असता	भावाच्या पत्निला	अशौच नाही
अन्यठिकाणी मृत असता	बहिणींना	३ दिवस
ग्रामांतरी मृत असता	बहिणींना	पक्षिणी
	बहिणींना	१ दिवस

<b>८)मामाचे (आईचा भाऊ)</b>	भाचा व भाचीस	पक्षिणी
आपल्या घरी मृत असता	भाचा व भाचीस	३ दिवस
अन्यठिकाणी पण उपकृत आहेत	भाचा व भाचीस	३ दिवस
ग्रामांतरी किंवा अनुपनीत असल्यास	भाचा व भाचीस	१ दिवस
सावत्र मामासाठी ही वरील प्रमाणे समजावे.		

<b>९)मामाची बायको (मामीचे)</b>	भाचा व भाचीस	पक्षिणी
सावत्र मामीचे	भाचा व भाचीस	स्नान मात्र

<b>१०)आईचे वडील</b>	नातू किंवा नातीस	३ दिवस
ग्रामांतरी मृत असल्यास	नातू किंवा नातीस	पक्षिणी
<b>आईचे आई</b>	नातू किंवा नातीस	पक्षिणी
ग्रामांतरी मृत असल्यास	नातू किंवा नातीस	१ दिवस

<b>११)आईची बहिण (मावशीचे)</b>		
स्वगृही मृत असता	भाचा व भाचीस	३ दिवस
अन्य गृही	भाचा व भाचीस	पक्षिणी

<b>१२)वडीलांच्या बहिणीचे (आत्याचे)</b>		
स्वगृही मृत असता	भाचा व भाचीस	३ दिवस
अन्य गृही	भाचा व भाचीस	पक्षिणी
सावत्र आत्याचे	भाचा व भाचीस	स्नान मात्र

<b>१३)भाचा व भाचीचे (बहिणीच्या मुलांचे)</b>		
उपनीत भाचा	मामा व मावशीस	३ दिवस
अनुपनीत भाचा	मामा व मावशीस	पक्षिणी

भाची	मामा व मावशीस	स्नान मात्र
१४)भाचा व भाचीचे(भावांच्या मुलांचे)आत्यास		स्नान मात्र
१५)मुलीचा मुलगा (नातू)उपनीत	आजोबा आजीला	३ दिवस
अनुपनीत	आजोबा आजीला	पक्षिणी
मुलीची मुलगी (नात)	आजोबा आजीला	स्नान मात्र
-----		
१६)आत्ये /मामे/मावस भाऊ( आत्म बंधुत्रय )यांचे		
स्वगृही मृत असता	स्वतला	३ दिवस
अन्य गृही	स्वतला	पक्षिणी
अनुपनीत	स्वतला	१ दिवस
-----		
१७)आई वडीलांचे आत्ये /मामे/मावस भाऊ( मातृ-पितृ बंधुत्रय )		
स्वगृही मृत असता	स्वतला	३ दिवस
अन्य गृही	स्वतला	पक्षिणी
अनुपनीत	स्वतला	१ दिवस
रकाना १६,१७ मध्ये पुरुषा ऐवजी स्त्री मृत असून		
विवाहित असल्यास	स्वतला	१ दिवस
अविवाहित असल्यास	स्वतला	स्नान मात्र
१८) आत्म बंधुत्रय, मातृ-पितृ बंधुत्रय	मुलींना	स्नान मात्र
-----		
विशेष :- येथे एखाद्या व्यक्तीचे आत्मबंधुत्रय, पितृबंधुत्रय व मातृबंधुत्रय हे जर मृत झाले तर त्या व्यक्तीला वरील प्रमाणे अशौच आहे.त्याच प्रमाणे ती व्यक्ती जर मृत झाली तर त्या व्यक्तीच्या आत्मबंधुत्रयांना वरीलप्रमाणे अशौच आहे.पण पितृबंधुत्रय आणि मातृबंधुत्रयांना अशौच नाही.		
-----		
१९)नवरा बायको यांची	परस्परांना	१० दिवस
मरणवार्ता परस्परांस		
१०दिवसानंतर समजलीतर	परस्परांना	१० दिवस
सवतीचे	नवऱ्याला	१० दिवस
-----		
२०)बायकोचे आई -वडील (सासू - सासऱ्याचे)		
जवळ मृत असता	जावयाला	३ दिवस
परस्थळी मृत असता	जावयाला	१ दिवस
परस्थळी पण उपकृत आहेत	जावयाला	३ दिवस
पत्नी हयात नसेल तर	जावयाला	१ दिवस
-----		
२१)बायकोचा भाऊ(मेव्हण्याचे)उपनीत	नवऱ्याला	१ दिवस
अनुपनीत/ग्रामांतरी/		
बायको हयात नसेल तर	नवऱ्याला	स्नान मात्र
-----		
२२)बायकोच्या बहिणीचे (मेव्हणीचे)	नवऱ्याला	१ दिवस
ग्रामांतरी आणि पत्नी हयात नसेल तर	नवऱ्याला	स्नान मात्र
-----		
२३) )बायकोच्या भावाचे मुल (मेव्हण्याच्या मूलाचे )	नवऱ्याला	स्नान मात्र
-----		
२४)परगोत्री दत्तक विचार		
अ)परगोत्रातील दत्तक आई वडिलांचे मृत्यु	दत्तक मुलास	३ दिवस
ब) जन्म दिलेल्या आई वडिलांचे मृत्यु	दत्तक गेलेल्या मुलास	३ दिवस
क) परगोत्रातील दत्तक मुलाचा मृत्यु	दत्तक आई-वडिलास	३ दिवस
	जन्म दिलेल्या आई वडिलांना	३ दिवस
	पूर्वपार सपिंडांना	१ दिवस
ड)दत्तक दिलेले वा दत्तक घेतलेले यांचे		
सपिंडांचा मृत्यु झाल तर	दत्तक मुलगा व त्यांच्या पुत्र-पौत्रादिंना	१ दिवस
इ)दत्तक मुलाच्या पुत्र-पौत्रादींचे मृत्यु	सर्व सपिंडांना	१ दिवस
सपिंड,सोदक,सगोत्री दत्तक असेल तर यथा योग्य प्रमाणे १०,३ व १ दिवस		
-----		
२५)मंत्रोपदेश केलेले गुरु मृत असता	शिष्याला	३ दिवस
ग्रामांतरी	शिष्याला	पक्षिणी
गुरुची पत्नी किंवा पुत्र यांचा मृत्यु	शिष्याला	१ दिवस
सह अध्ययन करणा-यांचा मृत्यु	शिष्याला	पक्षिणी
२६)यतिंचा मृत्यु झाला असता.	सर्व सपिंडांना	स्नान
२७)सपिंडांचा मृत्यु	सर्व सपिंडांना	१० दिवस

२८)समानोदकांचा मृत्यु समानोदकांना ३ दिवस

२९)सगोत्री लोकांच मृत्यु सर्व सगोत्री लोकांना १ दिवस किंवा स्नान

-----

**अशौच विवरण (सूतक/वृद्धी विवरण)**

एकादशीचे दिवशी मयत झाले तर मंत्राग्निसह दहन करावे. परंतु त्या दिवशी अग्नि आहुती नाही, प्रेत-पिंड-प्रदान नाही, तिलांजली नाही हे सर्व दुसऱ्या दिवशी (द्वादशी)करावे.

\*दहा दिवसांचे मरणअशौच असताना अजून एक (आई, वडिल, नवरा, बायको वगळून ) १० दिवसांचे, ३दिवसांचे किंवा त्याहून कमी असलेले नवीन जनन मरण अशौच (सूतक )आले तर पहिल्या सूतकाचे वेळीच हे नवीन सूतकही समाप्त होते.

\* याचप्रमाणे ३ दिवसांचे वगैरे सूतक असता त्यापेक्षा कमी दिवसांचे नवीन सूतक आले तरी वरीलप्रमाणे पहिल्या सूतक समाप्तीचे दिवशीच समाप्त होते.

\*जर ३ दिवसांचे किंवा कमी कालावधीचे सूतकाचे वेळी जास्त कालावधीचे नवीन अशौच/ वृद्धी (सूतक) प्राप्त झाले तर दोन्ही सूतक स्वतंत्रपणे ज्याच्या-त्याच्या प्रथम दिवस आणि कालावधीप्रमाणे आचरण करावे.

\* याचप्रमाणे जननअशौच (वृद्धी) बदल ही निर्णय द्यावे.

\*१० किंवा ३ दिवसाचा जननअशौच (वृद्धी) कालावधीत त्याला समान किंवा कमी कालावधीचे अजून एक नवीन जननअशौच आले तर पहिल्या जननअशौच समाप्तीचे दिवशीच नवीन जननअशौचचे निवृत्ती होते. आईला मात्र पूर्ण अशौच असते.

\*परंतु जननअशौच (वृद्धी)चे मध्यंतरी कमी कालावधीचे किंवा समान कोणतेही मरणअशौच (सूतक) आले तर ति निवृत्त होत नाही, मरणअशौच स्वतंत्रपणे आचरण करावे लागते.

**विशेष-** कोणतेही अशौच (सूतक/वृद्धी)योग्य काळी प्रारंभापासून न समजता मध्यंतरी समजले तर शिल्लक उरलेल्या (अवशिष्ट) दिवसापुरतेच अशौच पाळावे. उदा:- १० दिवसाचे अशौच ८ व्या दिवशी समजले तर पुढे २ दिवसच अशौच पाळावे.

**अतिक्रान्त अशौच-** अशौचाचे योग्य कालावधीत (१० दिवसात) मरण वार्ता न समजता १० दिवसाच्या नंतर समजली तर पाळवयाचे अशौच(सूतक).

\*हे अशौच (सूतक) केवळ १० दिवसाच्या मरण सुतकासाठी आणि आई-वडील मृत झाले असता विवाहित मुलींनी पाळावयाचे ३ दिवसाचे सुतक यासाठीच संबंधित आहे (लागू पडते).

\*जनन शौच (वृद्धी) आणि अनुपनीताचे मरण अशौच किंवा १० पेक्षा कमी कालावधीचे कोणतेही अशौच याला अतिक्रान्त अशौच लागू होत नाही.

**एका देशात सपिंडाचे मरण झाले तर :-** मरण वार्ता १० दिवसानंतर ३ महिन्यांच्या आत समजली तर ३ दिवस अशौच,६ महिन्या पर्यंत पक्षिणी,९ महिन्यापर्यंत १ दिवस,एक वर्षाच्या आत सज्योत,एक वर्षानंतर समजले तर फक्त स्नान असे आहे.

“माधव मता प्रमाणे ४५ दिवसाच्या आत वार्ता समजली तर ३ दिवसानंतर फक्त स्नान असे सांगितले आहे.या दोन्ही पद्धतीत अनकूल वा प्रतिकूल पाहुन आचरण करावे (आई वडीलांचे मृत्यू बाबत मात्र मरण अशौच क्र.४ पहावे )”

**देशांतरी सपिंडांचे मरण झाले तर:-** मरण वार्ता १० दिवसानंतर ४५ दिवसाच्या आत समजल्यास ३ दिवस, ६ महिन्या पर्यंत समजल्यास पक्षिणी,९ महिन्यापर्यंत १ दिवस,एक वर्षाच्या आत सज्योत, त्यानंतर समजले तर स्नान शुद्धी.

**देशांतर :-** २० किंवा ३० योजन म्हणजे अंदाजे २६० किलोमीटरपेक्षा जास्त अंतरावर अथवा भाषा वेगळी असल्यास किंवा मध्ये नदी व पर्वत असल्यास देशांतर समजले जाते.

**पक्षिणी -** दिवसा मरण झाले तर तो पूर्ण दिवस व रात्री आणि त्यानंतरचे दिवस म्हणजे दुस-या दिवशी सायंकाळी नक्षत्र पाहून स्नान करावे.(सायंकाळी स्नान करण्यासाठी दिवसभर उपवास करावा) रात्री मरण झाले तर ती रात्र आणि दुस-या दिवशीचा दिवस आणि रात्र पूर्ण असे ११/२ दिवस पूर्ण करून तिस-या दिवशी सकाळी सूर्योदयानंतर शुद्धी स्नान करावे.

**सज्योति -** दिवसा मरण झाले तर रात्री स्नानाने शुद्धी, रात्री मरण झाले तर सकाळी म्हणजे दिवसा स्नानाने शुद्धी.

**अशौचातील शुद्ध पदार्थ :-** भाजीपाला, दुध,तूप,धान्य वगैरे शुद्ध समजावे.

**त्रिपाद नक्षत्रे:-** कृत्तिका, पुनर्वसु,उत्तरा, विशाखा, उत्तराषाढ व पूर्वभाद्रपदा

**पंचक नक्षत्रे:-** धनिष्ठा,शततारा, पूर्वभाद्रपदा, उत्तराभाद्रपदा व रेवती धनिष्ठा उत्तरार्धापासून रेवती पर्यंत या पंचक नक्षत्रात मरण झाले तर मृतस्थळ ५ महिन्यापर्यंतच्या कालावधीसाठी व त्रिपाद नक्षत्री मरण आले तर मृतस्थळ ३महिन्यापर्यंत सोडावे किंवा त्यासाठी शांती करावे.

-----

**अशौच काळातील कर्तव्ये :-** जननअशौच व मरणअशौच या कालावधीत (देवपूजा, वैश्वदेव असे) पंचमहायज्ञ करू नये. अर्घ्यापर्यंतचे संध्यावंदन मनातले मनात मंत्र उच्चारून करावे. प्राणायामाचे मंत्र मनातही उच्चारू नये. विना मंत्र प्राणायाम करावे. गायत्री मंत्र नाही, सूर्योपस्थान नाही फक्त अर्घ्यापर्यंत संध्यावंदन. अशौचात चित्राहुती ठेऊ नये. मरण अशौचात के वळ अंगार धारण करावे. मृतअशौच असणाऱ्यांचा स्पर्श झाल्यास स्नान करावे. परंतु जननअशौच असणा यांचा स्पर्श झाल्यास स्नान करणे आवश्यक नाही. जनन/मरण अशौचानंतर यज्ञोपवीत बदलावे. शव स्पर्श केले तर, शवाबरोबर जाऊन आले तर किंवा शवस्पर्श केलेल्यांचा स्पर्श झाला तरी यज्ञोपवीत बदलावे. अशौच काळात श्राद्ध आले तर ११ दिवसांच्या शुद्धीनंतर श्राद्ध करावे. अशौच काळात लोप झालेला पंचमहायज्ञ व दर्शतर्पण अशौचानंतर पुन करण्याची आवश्यकता नाही.याबद्दलची विशेष माहिती जाणकारांकून घ्यावी.

**घातचक्र**

घृत, प्रवास, राजदर्शन, यात्रा, प्रयाण, वाणिज्य, नविन काम इत्यादीसाठी घातमास वर्ज्य आहे.

जन्मराशि	मेष	वृषभ	मिथुन	कर्क	सिंह	कन्या	तुला	वृश्चिक	धनु	मकर	कुंभ	मीन
घातमास	कार्तिक	मार्गशीर्ष	आषाढ	पौष	ज्येष्ठ	भाद्रपद	मार्गशीर्ष	आश्विन	श्रावण	वैशाख	चैत्र	फाल्गुण
घाततिथि	1,6,11	5,10,15	2,7,12	2,7,12	3,8,13	5,10,15	4,9,14	1,6,11	3,8,13	4,9,14	3,8,13	5,10,15
घातवार	रवि	शनि	सोम	बुध	शनि	शनि	गुरु	शुक्र	शुक्र	मंगळ	गुरु	शुक्र
घातनक्षत्र	मघा	हस्त	स्वाती	अनुराधा	मूल	श्रवण	शततारका	रेवती	भरणी	रोहिणी	आर्द्रा	आश्लेषा
घातयोग	विष्कंभ	शुक्ल	परिघ	व्याघात	धृति	शुक्ल	शुक्ल	व्यतीपात	वज्र	वैधृति	गंड	वज्र
घातकरण	बव	शकुनि	कौलव	नाग	बव	कौलव	तैतिल	गर	तैतिल	शकुनि	किंस्तुघ्न	चतुष्पात्
घातप्रहर	1	4	3	1	1	1	4	1	1	4	3	4
पु.घा.चंद्र	1	5	9	2	6	10	3	7	4	8	11	12
स्त्रि.घा.चंद्र	1	8	7	9	4	3	6	2	10	11	5	12

**नवग्रहाः**

श्री	सूर्यः	चंद्रः	मंगळः	बुधः	गुरुः	शुक्रः	शनिः	राहुः	केतुः
मित्रग्रहः	चं,मं,गु.	र,बु	र, गु, चं	र, रा, शु.	र, चं, मं.	बु,रा, श.	बु,रा, शु	बु, श, शु	बु, शु, श
समग्रहः	बु	मं,शु,गु,श	शु, श	मं, श, गु	श, रा.	मं, गु,	गु	गु	गु
शत्रुग्रहः	श,रा,शु.	रा	बु, रा.	चं	बु, शु	र, चं	र, चं, मं	र, चं, मं.	र, चं, मं
स्वक्षेत्राणि	सिंह	कर्क	मेष, वृश्चिक	मिथुन, कन्या	धनु, मीन	वृषभ, तुला	मकर कुंभ	कन्या	मीन
उच्चक्षेत्राणि/अंशः	मेष/10	वृषभ/3	मकर/28	कन्या/15	कर्क/5	मीन/27	तुला/20	मिथुन/15	धनु/15
नीच क्षेत्राणि/अंशः	तुला/10	वृश्चिक/3	कर्क/28	मीन/15	मकर/5	कन्या/27	मेष/20	धनु/15	मिथुन/15
मूल त्रिकोणानि	सिंह	वृषभ	मेष	कन्या	धनु	तुला	कुंभ	कर्क	मकर
संपूर्ण दृष्टिः	7	7	4/7/8	7	5/7/9	7	3/7/10	7	7
कारकत्व/लिंग	पितृ/पु	मातृ/स्त्रि	भ्रातृ/पु	प्रजा/नपुं	पुत्र/पु	कळत्र/सिते	आयुष्य/नपुं	मातामह/पु	पितामह/पु
स्वभावः	क्रूर	सौम्य	क्रूर	सौम्य	सौम्य	सौम्य	क्रूर	क्रूर	क्रूर
दिशा/स्थानं	पूर्व/10	वायव्य/4	दक्षिण/10	उत्तर/1	ईशान्य/1	आग्नेय/4	पश्चिम/7	नैऋत्य	नैऋत्य
कालबलं	मध्याह्नः	अपराहण	मध्याह्नः	प्रातः	प्रातः	पराहण	सायं	सायं	सायं
गोचारे शुभस्थानं	3/6/11	1/3/6/7	3/6/11	2/4/6/8	2/5/7	1/2/3/4/5/8	3/6/11	3/6/11	3/6/11
(जन्मराशिचिंद)		10/11		10/11	9/11	9/11/12			
राशियल्लिरुवकाल	1मास	21/4दिन	11/4मास	1मास	12मास	1मास	30मास	18मास	18मास
गोचारे वि.फलकालं	आदि 5दिन.	अंत्ये 3घळिगे	मोदल 8दिन	सर्वदाफल	मध्ये 2मास	मध्ये7दिन	अंत्ये 3मास	अंत्ये3मास	अंत्ये3मास
आकार/देश	वर्तुल/कळ	चतुरस्त्र/यामुन	त्रिकोण/विंध्य	बाण/मगध	दीर्घचतुरस्त्र/सिंधु	पंचकोण/पांचाल	धनुस्सु/सौराष्ट्र	शूर्प/सिंहल	ध्वज/बर्बर
गोत्रं	कश्यप	आत्रेय	भारद्वाज	अत्रि	आंगीरस	भार्गव	कश्यप	पैठीनस	जैमिनी
अदि/प्रत्यदिदेवते	आग्नि/ईश्वर	आपः/पार्वती	भूमि/स्कंद	विष्णु/नारायण	इंद्र/ब्रह्म	इंद्राणि/इंद्र	प्रजापति/यम	सर्प/काल	ब्रह्म/चित्रगुप्त
धातुः/उपधातुः	सुवर्ण/ताम्र	सुवर्ण/रौप्य	सुवर्ण/ताम्र	सुवर्ण/कांस्य	सुवर्ण/कांस्य	सुवर्ण/रौप्य	सुवर्ण/लोह	सुवर्ण/शीस	सुवर्ण/पालाद
रत्नं/धान्यं	मणि/गहू	मोति/तांदूळ	प्रवाल/मसुरा	पाचू/मूग	पुष्कराज/चण	हीरा/अवरि	नीलमणि/तिल	गोमेध/उडीद	वैडूर्य/हुरुळि
रसः/वस्त्रं	गुड/रक्तवस्त्र	घृत/श्वेतवस्त्र	गुड/रक्तवस्त्र	घृत/नीलवस्त्र	शर्कर/पीतवस्त्र	घृत/चित्रवस्त्र	तैल/कृष्णवस्त्र	तैल/नीलवस्त्र	तैल/कृष्णवस्त्र
पुष्पं	रक्तकमल	श्वेतपुष्प	रक्तवमल	सर्वपुष्प	पीतपुष्प	श्वेतपुष्प	कृष्णपुष्प	कृष्णपुष्प	धूम्रपुष्प
जपसंख्या	7000	11000	10000	4000	19000	16000	23000	18000	17000

**शुभाशुभयोग**

**शुभयोग**

वार	रवि	सोम	मंगळ	बुध	गुरु	शुक्र	शनि	योग
तिथि			३,८,१३	२,७,१२	५,१०,१५	१,६,११	४,९,१४	सिद्धि
	१,६,११	२,७,१२	१,६,११	३,८,१३	४,९,१४	२,७,१२	५,१०,१५	अमृत
नक्षत्र	मूल	श्र	उ.भा	कृ	पुन	पू.फा	स्वा	सिद्धि
	हस्त	मृग	अश्वि	अनु	पुष्य	रेव	रोहि	अमृतसिद्धि
	ह,मू	श्र,रो,मृ	अ.कृ,	रो,अनु,	रे,अनु,अ	रे,अनु,अ	श्र,रो	सर्वार्थ
	३३,अ,पु	पु,अनु	आ,उ.भा	ह,कृ,मृ	पुन,पु	पुन,श्र	स्वाती	सिद्धि
	पुन,पु,मू							अमृत
	ह	रो	मू	मृ	उ.फा	श्र	म	अमृत
	श्र	पुन	मू	पू.फा	उ.भा	स्वा	कृ	शुभ

**अशुभयोग**

वार	रवि	सोम	मंगळ	बुध	गुरु	शुक्र	शनि	योग
तिथि	१२	११	५	३	६	८	९	दग्ध
	१२	६	७	८	९	१०	११	हुताशन
	४	६	७	२	८	९	७	विष
	१२	११	१०	९	८	७	६	क्रकच
	७			१				संवर्त
नक्षत्र	मघा	विशा	आर्द्रा	मूल	कृत्ति	रोहि	हस्त	यमघंट
	विशा	पू.आ	धनि	रेव	रोहि	पुष्य	उ.फा	उत्पात
	अनु	उ.आ	शत	अश्वि	मृग	आश्ले	हस्त	मृत्यु
	ज्येष्ठा	अश्वि	पू.भा	भर	आर्द्रा	मघा	चित्रा	काण
	म,ध	मू,वि	कृ,रो	पू.आ,पुन	उ.आ,अश्वि	रो,अनु	श्र, शत	यमदंष्ट्र
	भर	चित्रा	उ.आ	धनि	उ.फा	ज्येष्ठा	रेव	दग्ध
ति-न	(५-ह)	(६-मृ)	(७-अ)	(८-अनु)	(९-न)	(१०-रे)	(११-रो)	विष
	(५-कृ)	(२-चि)	(१५-रो)	(७-भ)	(१३-अनु)	(६-श्र)	(८-रे)	हालाहल

**प्रयाणार्थ आनंदादियोगाः**

रवि	चंद्र	मंगळ	बुध	गुरु	शुक्र	शनि	योगाः	फल
अश्वि	मृग	आश्ले	हस्त	अनु	उषा	शत	आनंद	सुख
भर	आर्द्रा	मघा	चित्रा	ज्ये	अभि	पूभा	कालदंड	नाश
कृत्ति	पुन	पूफा	स्वाती	मू	श्रव	उभा	धूम्र	ताप
रोहि	पुष्य	उफा	विशा	पूषा	धनि	रेव	प्रजापति	सौभा
मृग	आश्ले	हस्त	अनु	उषा	शत	अश्वि	सौम्य	सौख्य
आर्द्रा	मघा	चित्रा	ज्ये	अभि	पूभा	भर	ध्वाक्ष	दुःख
पुन	पूफा	स्वाती	मू	श्रव	उभा	कृत्ति	ध्वज	लाभ
पुष्य	उफा	विशा	पूषा	धनि	रेव	रोहि	श्रीवत्स	सुख
आश्ले	हस्त	अनु	उषा	शत	अश्वि	मृग	वज्र	क्षय
मघा	चित्रा	ज्ये	अभि	पूभा	भर	आर्द्रा	मुद्गर	दुःख
पूफा	स्वाती	मू	श्रव	उभा	कृत्ति	पुन	छत्र	सुख
उफा	विशा	पूषा	धनि	रेव	रोहि	पुष्य	मंत्र	हर्ष
हस्त	अनु	उषा	शत	अश्वि	मृग	आश्ले	मानस	सौभा
चित्रा	ज्ये	अभि	पूभा	भर	आर्द्रा	मघा	पद्म	धन
स्वाती	मू	श्रव	उभा	कृत्ति	पुन	पूफा	लंबक	ध.ना
विशा	पूषा	धनि	रेव	रोहि	पुष्य	उफा	उत्पात	रोग
अनु	उषा	शत	अश्वि	मृग	आश्ले	हस्त	मृत्यु	नाश
ज्ये	अभि	पूभा	भर	आर्द्रा	मघा	चित्रा	काण	क्लेश
मू	श्रव	उ.भा	कृत्ति	पुन	पूफा	स्वाती	सिद्धि	सिद्धि
पूषा	धनि	रेव	रोहि	पुष्य	उफा	विशा	शुभ	शुभ
उषा	शत	अश्वि	मृग	आश्ले	हस्त	अनु	अमृत	सुख
अभि	पूभा	भर	आर्द्रा	मघा	चित्रा	ज्ये	मुसल	व्यय
श्रव	उभा	कृत्ति	पुन	पूफा	स्वाती	मू	गद	नाश
धनि	रेव	रोहि	पुष्य	उफा	विशा	पूषा	मातंग	लाभ
शत	अश्वि	मृग	आश्ले	हस्त	अनु	उषा	राक्षस	कलह
पूभा	भर	आर्द्रा	मघा	चित्रा	ज्ये	अभि	चर	सिद्धि
उभा	कृत्ति	पुन	पूफा	स्वाती	मू	श्रव	स्थिर	लाभ
रेव	रोहि	पुष्य	उफा	विशा	पूषा	धनि	वर्धमान	सुख



रवि	पंचांग पहताना	22 चतुर्थी	29 एकादशी	5 तृतीया	12 दशमी
राहुकाल 04:30-06:00 गुलिककाल 03:00-04:30 यमघंट 12:00-01:30	पंचांगात तिथी आणि नक्षत्र यांच्या पुढे ते केव्हां संपतात याची त्या दिवशीची भारतीय रेल्वे वेळ दिली आहे. <b>युगादिचे दिवशी निम्बफलभक्षण</b> शतायुर्व्रदेहत्वं सर्वसंपत्प्रदं तथा । सर्वारिष्टहरं कुर्वे निंबपत्राशनं शुभम् <b>वैशाख स्नान</b> चैत्र पौर्णिमे पासून वैशाख पौर्णिमे पर्यंत प्रातःकाळी सूर्योदयाचे अगोदर स्नान करावे. संकल्पपूर्वक स्नान करून अर्घ्य व तर्पण द्यावेत. <b>वैशाखस्नान संकल्प</b> वैशाखं सकलं मासं मेषसंक्रमणे रवेः । प्रातः सनियमः स्रास्ये प्रीतोऽस्तु मधुसूदनः ॥ मधुहंतुः प्रसादेन ब्राह्मणानामनुग्रहात् । निर्विघ्नमस्तु मे पुण्यं वैशाखस्नानमन्वहम् ॥	00:01 भरणी 01:27 - 06:30 वैधृति, वणिक् 4 - 06:38	08:48 आश्लेषा 15:32 - 06:24 धृति, भद्रा 0 - 06:40	09:53 विशाखा 22:11 - 06:19 वज्र, भद्रा 4 - 06:41	21:20 श्रवणा 11:38 - 06:14 साध्य, वणिक् 10 - 06:42
सोम	23 पंचमी	30 द्वादशी	6 चतुर्थी	13 एकादशी	
राहुकाल 07:30-09:00 गुलिककाल 01:30-03:00 यमघंट 10:30-12:00	21:42 कृत्तिका 23:51 - 06:29 विष्कंभ, बव 5 - 06:39	07:33 मघा 15:05 - 06:24 शूल, बालव 11,12,13 - 06:40	11:46 अनुराधा 00:44 - 06:18 सिद्धि, बालव 5 - 06:41	21:33 धनिष्ठा 12:40 - 06:13 शुभ, बव 0 - 06:42	
मंगळ	24 षष्ठी	31 त्रयोदशी चतुर्दशी	7 पंचमी	14 द्वादशी	
राहुकाल 03:00-04:30 गुलिककाल 12:00-01:30 यमघंट 09:00-10:30	19:16 रोहिणी 22:10 - 06:28 प्रीति, कौलव 6 - 06:39	06:43 06:21 पू.फाल्गुणी 15:07 - 06:23 गंड, तैतिल 14 - 06:40	13:50 ज्येष्ठा 03:24 - 06:18 व्यतीपात, तैतिल 0 - 06:41	21:10 शतभिषा 13:09 - 06:13 शुक्र, कौलव 11,12 - 06:43	
बुध	25 सप्तमी	1 पौर्णिमा	8 षष्ठी	15 त्रयोदशी	
राहुकाल 12:00-01:30 गुलिककाल 10:30-12:00 यमघंट 07:30-09:00	16:52 मृगशिरा 20:30 - 06:28 आयुष्मान् सौभाग्य, वणिक् 7 - 06:39	06:22 उ.फाल्गुणी 15:33 - 06:22 वृद्धि, भद्रा 15 - 06:40	15:55 मूलं 06:00 - 06:17 बरीयान्, वणिक् 6 - 06:41	20:22 पू.भाद्रपदा 13:12 - 06:12 ब्रह्म, गरज 13 - 06:43	
गुरु	19 अमावास्या प्रतिपत्	26 अष्टमी	2 पौर्णिमा	9 सप्तमी	16 चतुर्दशी
राहुकाल 01:30-03:00 गुलिककाल 09:00-10:30 यमघंट 06:00-07:30	06:51 05:36 उ.भाद्रपदा 05:07 - 06:31 शुक्र, नागवान् 1 - 06:38	14:32 आर्द्रा 18:54 - 06:27 शोभन, बव 8,9 - 06:39	06:30 हस्ता 16:33 - 06:21 ध्रुव, बव 1 - 06:40	17:51 पूर्वाषाढा 06:16 - 06:16 परिघ, बव 7 - 06:42	19:03 उ.भाद्रपदा 12:45 - 06:11 ऐंद्र, भद्रा 14 - 06:43
शुक्र	20 द्वितीया	27 नवमी	3 प्रतिपत्	10 अष्टमी	17 अमावास्या
राहुकाल 10:30-12:00 गुलिककाल 07:30-09:00 यमघंट 03:00-04:30	04:08 रेवती 04:08 - 06:31 ब्रह्म, बालव 2 - 06:38	12:22 पुनर्वसु 17:31 - 06:26 अतिगंड, कौलव 10 - 06:39	07:11 चित्रा 18:00 - 06:21 व्याघात, कौलव 2 - 06:40	19:27 पूर्वाषाढा 08:12 - 06:15 शिव, बालव 8 - 06:42	17:25 रेवती 11:57 - 06:10 वैधृति विष्कंभ, चतुष्पात् 30 - 06:43
शनि	21 तृतीया	28 दशमी	4 द्वितीया	11 नवमी	अक्षयतृतीया गंध समर्पण
राहुकाल 09:00-10:30 गुलिककाल 06:00-07:30 यमघंट 01:30-03:00	02:15 अश्विनी 02:57 - 06:31 ऐंद्र, तैतिल 3 - 06:38	10:25 पुष्य 16:21 - 06:25 सुकर्मा, गरज 0 - 06:39	08:19 स्वाती 19:56 - 06:20 हर्षण, गरज 3 - 06:41	20:41 उत्तराषाढा 10:09 - 06:15 सिद्ध, तैतिल 9 - 06:42	यः पश्यति तृतीयायां कृष्णं चंदनभूषितम् । वैशाखस्य सिते पक्षे स यात्यच्युतमंदिरम् ॥

विशेष दिवस

शुभ - अशुभ

19	श्रीसत्यसंतुष्टतीर्थ यांची पुण्यतिथी (मैसूर), इष्टी, युगादी अमावस्या, विष्णुपंचक (द्वारका, जामनगर, सोमनाथ, जुनागढ, पोरबंदर परिसरात विष्णुपंचकाभाव), <b>युगादि</b> , संवत्सारांभ प्रातः 06:52 नंतर, अभ्यंगस्नान, निंबपुष्प भक्षण, पंचांग पूजन, श्रवण, रामनवरात्रारंभ, श्वेतवराहकल्पादी, ध्वजारोहण	27	श्रीरामनवमी, श्रीमद् उत्तरादि मठात महाभिषेकोत्सव, <b>श्रीकवींद्रतीर्थ</b> यांची पुण्यतिथी (नववृंदावन)	13	सर्वेषां एकादशी (वरूथिनी), <b>श्रीसत्यविजयतीर्थ</b> यांची पुण्यतिथी (सत्यविजय नगर)	19	अशुभ	3	शुभ
		28	कोरवार प्राणदेव रथोत्सव	14	मेषेत रवी प्रवेश, विषुवत पर्व पुण्यकाल, पारणापूर्वी स्नान, तर्पणादी कार्य	20	शुभ	4	शुभ
		29	<b>सर्वेषां एकादशी</b> (कामदा)	15	प्रदोष, मासशिवरात्रि	21	शुभ	5	अशुभ
		30	साधनी द्वादशी 06:43, प्रदोष	17	दर्श, विष्णुपंचक, अक्षय तृतीया अमावस्या, अन्वाधान	22	अशुभ	6	15:27 प शु
		31	<b>श्रीसत्यप्रियतीर्थ</b> यांची पुण्यतिथी (मानामधुरै)			23	अशुभ	7	अशुभ
		01	हनुमज्जयंती, देवसावर्णी मन्वादी, दवनद हुन्निमे, विष्णुपंचकाभाव, अन्वाधान			24	उत्तम	8	मध्यम
20	चंद्रदर्शन, <b>श्रीवेदव्यासतीर्थ</b> यांची पुण्यतिथी (पेनगुंडी), <b>श्रीसत्यप्रज्ञतीर्थ</b> यांची पुण्यतिथी (आतकूर)	02	इष्टी, वैशाख स्नानारंभ, विष्णुपंचकाभाव			25	13:56 प शु	9	अशुभ
21	मत्स्यजयंती, गौरीतृतीया, उत्तम मन्वादी	05	<b>श्रीवागीशतीर्थ</b> यांची पुण्यतिथी (नववृंदावन)			26	16:25 नं शु	10	11:27 नं उ
23	उदानकल्पादी	07	श्रीचंद्रलापरमेश्वरी रथोत्सव (सन्नती)			27	शुभ	11	उत्तम
26	नवलीभोगापुरीश्वर रथोत्सव, <b>श्रीसत्यध्यानतीर्थ</b> यांची पुण्यतिथी (पंढरपूर), भवानीजयंती	12	विष्णुपंचकाभाव			28	14:54 प शु	12	12:54 प शु
						29	14:42 नं म	13	शुभ
						30	14:52 प म	14	अशुभ
						31	15:27 नं उ	15	अशुभ
						1	अशुभ	16	अशुभ
						2	शुभ	17	अशुभ



श्री बादरायणदेव

एप्रिल् - मे 2026

श्रीनरसिंहदेव - शूर्पालि

रवि	वैशाख मासात थावयाचे दान	19 द्वितीया	26 दशमी	3 द्वितीया	10 अष्टमी
राहुकाल 04:30-06:00	जलदान	भरणी	मघा	अनुराधा	धनिष्ठा
गुळिककाल 03:00-04:30	पाल जन्माची निवृत्ती	आयुष्मान् ,	वृद्धि , तैतिल	बरीयान् ,	ब्रह्म , कौलव
यमघंट 12:00-01:30	प्रपादान	कौलव	3	तैतिल	9
	शय्यादान	3	10	2	
	(अंथरुण)	20 तृतीया	27 एकादशी	4 तृतीया	11 नवमी
राहुकाल 07:30-09:00	चटई दान	कृत्तिका	पू.फाल्गुणी	अनुराधा	शतभिषा
गुळिककाल 01:30-03:00	कांबळ	रोहिणी	ध्रुव , वणिक्	परिघ , वणिक्	ऐंद्र , गरज
यमघंट 10:30-12:00	संसारपासून मुक्ति	सौभाग्य गरज	4	3	10
	अपमृत्यु परिहार	4	0		
	वस्त्र	21 चतुर्थी	28 द्वादशी	5 चतुर्थी	12 दशमी
राहुकाल 07:30-09:00	पूर्णायुष्य	मृगशिरा	उ.फाल्गुणी	ज्येष्ठा	पू.भाद्रपदा
गुळिककाल 01:30-03:00	राज्य पद	शोभन , भद्रा	व्याघात , बव	शिव , बव	वैधृति , भद्रा
यमघंट 10:30-12:00	तांबूल	5	11,12	4	0
	सर्वभौम पद				
	श्रीफळ	22 षष्ठी	29 त्रयोदशी	6 पंचमी	13 एकादशी
राहुकाल 03:00-04:30	सप्तजन्म विप्रत्व	आर्द्रा	हस्ता	मूलं	उ.भाद्रपदा
गुळिककाल 12:00-01:30	विद्याधन प्राप्ती	अतिगंड ,	हर्षण , कौलव	सिद्ध , कौलव	विष्कंभ ,
यमघंट 09:00-10:30	दही	कौलव	6	5	बालव
	अखंड फळ				
	कोशिंबीर	23 सप्तमी	30 चतुर्दशी	7 पंचमी	14 द्वादशी त्रयोदशी
राहुकाल 03:00-04:30	श्वेतद्वीपवास	पुनर्वसु	चित्रा	पूर्वाषाढा	रेवती
गुळिककाल 12:00-01:30	पितृंची तृप्ती	सुकर्मा , गरज	वज्र , गरज	साध्य , तैतिल	प्रीति , तैतिल
यमघंट 09:00-10:30	कुंभदान	7	14	6	11,12,13
	गयाशतश्राद्धफळ				
	पादत्राणे	24 अष्टमी	1 पौर्णिमा	8 षष्ठी	15 चतुर्दशी
राहुकाल 12:00-01:30	नरकप्रवेश नाही	पुष्य	स्वाती	उत्तराषाढा	अश्विनी
गुळिककाल 10:30-12:00	राजसूयफल	धृति शूल , भद्रा	सिद्धि , भद्रा	शुभ , वणिक्	आयुष्मान् ,
यमघंट 07:30-09:00	कृष्णाजिन	8	15	7	भद्रा
	सप्तद्विपदान फळ				
	दहिभात	25 नवमी	2 प्रतिपत्	9 सप्तमी	16 अमावास्या
राहुकाल 12:00-01:30	स्वर्ग	आश्लेषा	विशाखा	श्रवणा	भरणी
गुळिककाल 10:30-12:00	वैशाख मासाचे विशेष व्रत व पूजा	गंड , बालव	व्यतीपात ,	शुक्ल , बव	सौभाग्य ,
यमघंट 07:30-09:00	प्रातः स्नान, गोपूजन, अश्वत्थ प्रदक्षिण, त्रिकाल तुळसी अर्चन, भूमिशयन (जमनिवर झोपणे), एकभुक्त, पानकपूजा...	9	बालव	8	चतुष्पात्
	औषध घेताना				
	शरीरे जर्जरीभूते				
	व्याधिग्रस्ते कलेवरे।				
	औषधं जाह्वीतोयं				
	वैद्यो नारायणो हरिः॥				
	नरसिंहदेव अर्घ्यमंत्र				
	परित्राणाय साधूनां				
	जातो विष्णुः नृकेसरी .				
	गृहाणार्घ्यं मया दत्तं				
	सलक्ष्मीः नृहरिः स्वयम् ..				

## विशेष दिवस

## शुभ - अशुभ

18	श्रीसत्यनंदतीर्थ यांची पुण्यतिथी (मळखेड), इष्टी, चंद्रदर्शन	29	श्रीवेदव्यास जयंती, प्रदोष	15	मासशिवरात्रि, वृषभ राशीत रवी प्रवेश, उदयापासून विष्णुपद पर्व पुण्यकाल, बनशंकरी कुलधर्म	18	मध्यम	2	अशुभ
20	श्रीपरशुराम जयंती, अक्षय तृतीया, त्रेतायुगादी, जलकुंभदान, श्रीविद्याधिराजतीर्थ यांची पुण्यतिथी (जगन्नाथपुरी), श्रीविजयध्वजतीर्थ यांची पुण्यतिथी (कण्वतीर्थ), कल्पादी	30	श्रीनरसिंह जयंती	16	दर्श, अन्वाधान, भावुक अमावस्या, विष्णुपंचक, श्रीशानेश्वर जयंती	19	अशुभ	3	07:11 नं शु
22	श्रीरामचंद्रतीर्थ यांची पुण्यतिथी (यरगोळ), श्रीसत्यात्मतीर्थ यांचा 31 वा (एकत्रिंशत्तम) पीठारोहण महोत्सव	01	व्यासपूजा, वैशाख स्नान समाप्ती, कूर्म जयंती, नार्शा, शूर्पाली, गलगली, तोरवी, मुत्तगी, मु.खा. हुबळी, नीरा नरसिंहपूर क्षेत्रांमध्ये लक्ष्मीनरसिंह रथोत्सव, विष्णुपंचक, आगीहुन्निमे, अन्वाधान			20	अशुभ	4	09:58 प शु
23	गंगोत्पत्ती, गंगापूजन	02	इष्टी			21	शुभ	5	12:55 नं म
24	श्रीशेषदास यांची पुण्यतिथी (मोदलकल्ली), दुर्गाष्टमी	09	विष्णुपंचक			22	अशुभ	6	15:53 प म
26	श्रीश्रीनिवास कल्याण महोत्सव	10	धनिष्ठा नवकारारंभ			23	शुभ	7	अशुभ
27	सर्वेषां एकादशी (मोहिनी)	13	सर्वेषां एकादशी (अपरा), श्रीब्रह्मण्यतीर्थ यांची पुण्यतिथी (अब्बूरु)			24	08:12 नं शु	8	12:20 प उ
		14	प्रदोष, अल्पद्वादशी 7:37 पर्यंत			25	अशुभ	9	शुभ
						26	मध्यम	10	शुभ
						27	अशुभ	11	शुभ
						28	उत्तम	12	अशुभ
						29	शुभ	13	उत्तम
						30	शुभ	14	शु3भ
						1	10:06 नं शु	15	अशुभ
						*		16	अशुभ

रवि	17 प्रतिपत्	24 अष्टमी	31 पौर्णिमा	7 सप्तमी	14 चतुर्दशी
राहुकाल 04:30-06:00 गुलिककाल 03:00-04:30 यमघंट 12:00-01:30	23:29 कृत्तिका 16:00 शोभन अतिगंड, किंस्तुघ्न 1 श्रा.ति 05:55 06:52	08:58 मघा 06:45 व्याघात, बव 9 श्रा.ति 05:54 06:54	12:37 अनुराधा 15:05 सिद्ध, बव 1 श्रा.ति 05:53 06:57	22:09 शतभिषा 04:45 वैधृति/विष्कंभ, भद्रा 7 श्रा.ति 05:53 06:59	11:32 रोहिणी 22:40 धृति, शकुनि 30 श्रा.ति 05:54 07:01
सोम	18 द्वितीया	25 नवमी	1 प्रतिपत्	8 अष्टमी	15 अमावास्या
राहुकाल 07:30-09:00 गुलिककाल 01:30-03:00 यमघंट 10:30-12:00	21:02 रोहिणी 14:22 सुकर्मा, बालव 2 श्रा.ति 05:55 06:52	08:04 पू.फाल्गुणी 06:33 हर्षण वज्र, कौलव 10 श्रा.ति 05:54 06:55	14:37 ज्येष्ठा 17:43 साध्य, कौलव 1 श्रा.ति 05:53 06:57	21:51 पू.भाद्रपदा 05:04 प्रीति, बालव 8 श्रा.ति 05:53 06:59	09:04 मृगशिरा 20:58 शूल, नागवान् 1 श्रा.ति 05:54 07:01
मंगळ	19 तृतीया	26 दशमी	2 द्वितीया	9 नवमी	दिन विशेष
राहुकाल 03:00-04:30 गुलिककाल 12:00-01:30 यमघंट 09:00-10:30	18:34 मृगशिरा 12:42 धृति, तैतिल 3 श्रा.ति 05:55 06:52	07:38 उ.फाल्गुणी 06:49 सिद्धि, गरज 0 श्रा.ति 05:54 06:55	16:39 मूलं 20:21 साध्य, गरज 2 श्रा.ति 05:53 06:57	20:57 उ.भाद्रपदा 04:45 आयुष्मान्, तैतिल 9 श्रा.ति 05:53 07:00	अधिकमासारंभ, मासपर्यंत त्रयस्त्रिंशदपूपदान, इष्टी, दशहराव्रतारंभ, करिदिन धनिष्ठा नवक समाप्ती, चंद्रदर्शन गुरुपुष्य अमृतयोग दशहराव्रत समाप्ती, भागीरथी जयंती, गंगापूजन सर्वेषां एकादशी (पद्मिनी) प्रदोष विष्णुपंचक, इंद्रसावर्णी मन्वादी, अन्वाधान
बुध	20 चतुर्थी	27 एकादशी	3 तृतीया	10 दशमी	21 गुरुपुष्य अमृतयोग
राहुकाल 12:00-01:30 गुलिककाल 10:30-12:00 यमघंट 07:30-09:00	16:11 आर्द्रा 11:05 शूल, भद्रा 4 श्रा.ति 05:55 06:53	07:41 हस्ता 07:33 व्यतीपात, भद्रा 0 श्रा.ति 05:53 06:55	18:32 पूर्वाषाढा 22:49 शुभ, भद्रा 3 श्रा.ति 05:53 06:58	19:43 रेवती 04:09 सौभाग्य, वणिक् 10 श्रा.ति 05:53 07:00	26 दशहराव्रत समाप्ती, भागीरथी जयंती, गंगापूजन सर्वेषां एकादशी (पद्मिनी) प्रदोष विष्णुपंचक, इंद्रसावर्णी मन्वादी, अन्वाधान
गुरु	21 पंचमी	28 द्वादशी	4 चतुर्थी	11 एकादशी	1 इष्टि
राहुकाल 01:30-03:00 गुलिककाल 09:00-10:30 यमघंट 06:00-07:30	13:58 पुनर्वसु 09:36 गंड, बालव 5,6 श्रा.ति 05:54 06:53	08:16 चित्रा 08:49 बरीयान्, बालव 11,12,13 श्रा.ति 05:53 06:56	20:09 उत्तराषाढा 01:01 शुक्र, बव 4 श्रा.ति 05:53 06:58	18:02 अश्विनी 03:04 शोभन, बव 0 श्रा.ति 05:53 07:00	05 विष्णुपंचक 08 मृगप्रवेश - 19:55 11 सर्वेषां एकादशी (परमा) 12 प्रदोष 14 दर्श, अन्वाधान 15 विष्णुपंचक, मिथुन राशीत रवी प्रवेश, म. 12:22 नं. षडशिती पर्व पुण्यकाल, सोमवती अमावस्या, इष्टि.
शुक्र	22 षष्ठी	29 त्रयोदशी	5 पंचमी	12 द्वादशी	14 दर्श, अन्वाधान
राहुकाल 10:30-12:00 गुलिककाल 07:30-09:00 यमघंट 03:00-04:30	11:58 पुष्य 08:20 वृद्धि, तैतिल 7 श्रा.ति 05:54 06:53	09:19 स्वाती 10:31 परिघ, तैतिल 14 श्रा.ति 05:53 06:56	21:18 श्रवणा 02:44 ब्रह्म, कौलव 5 श्रा.ति 05:53 06:58	16:05 भरणी 01:48 अतिगंड, तैतिल 11,12 श्रा.ति 05:53 07:01	15 विष्णुपंचक, मिथुन राशीत रवी प्रवेश, म. 12:22 नं. षडशिती पर्व पुण्यकाल, सोमवती अमावस्या, इष्टि.
शनि	23 सप्तमी	30 चतुर्दशी	6 षष्ठी	13 त्रयोदशी	अधिकमास कर्तव्य
राहुकाल 09:00-10:30 गुलिककाल 06:00-07:30 यमघंट 01:30-03:00	10:18 आश्लेषा 07:22 ध्रुव, वणिक् 8 श्रा.ति 05:54 06:54	10:49 विशाखा 12:40 शिव, वणिक् 15 श्रा.ति 05:53 06:56	22:02 घनिष्ठा 04:04 ऐंद्र, गरज 6 श्रा.ति 05:53 07:01	13:52 कृत्तिका 00:16 सुकर्मा, वणिक् 13,14 श्रा.ति 05:53 07:01	३३ संख्येचे अनरसे (अपुप), फळे, चांदी, सोने इत्यादी वस्तूंचे दान, तसेच ब्राह्मण आणि सुवासिनी भोजन, वाण (वायन) दान इत्यादी अत्यंत भक्तिपूर्वक आणि निष्काम भावनेने कराव्यात

## अधिकमास व्रत आणि दान महिमा

## अधिकमास व्रत आणि दान महिमा

शास्त्रानुसार अधिकमासात अनेक दानांचे विधान सांगितले आहे. त्यामध्ये अपुपदान (अनरसे दान) याला विशेष महत्त्व दिले गेले आहे. या महिन्यात खालीलप्रमाणे विष्णूची प्रिय व्रते केल्यास विशेष फळ प्राप्त होते:

१. भागवत श्रवण: अधिकमासात भागवत पुराण ऐकण्याचे विशेष फळ सांगितले आहे. भागवत पुस्तकाचे दान केल्याने हजार कन्यादान, तुलादान, भूदान आणि शंभर अश्वमेध यज्ञांचे पुण्य मिळते.

२. नक्तभोजी (रात्री भोजन): दिवसा उपवास करून भागवत श्रवण करावे आणि केवळ रात्री भोजन करावे. हे व्रत करणाऱ्यांनी उडीद डाळ आणि त्यापासून बनवलेले पदार्थ खाऊ नयेत. व्रताच्या समाप्तीनंतर ३३ किंवा यथाशक्ती ब्राह्मणांना भोजन द्यावे.

३. एकभुक्त व्रत: दिवसातून एकदाच (दुपारी) भोजन करावे आणि पाणी प्यावे. दुसऱ्या दिवशीच्या भोजनापर्यंत काहीही सेवन करू नये. समाप्तीनंतर ३३ किंवा यथाशक्ती ब्राह्मणांना भोजन द्यावे.

४. उपोषण: एक महिनाभर केवळ दूध, फळे इत्यादींचे सेवन करावे. व्रत संपल्यावर फळे, दूध आणि तुपाचे दान करावे.

५. मौनव्रत: संपूर्ण महिनाभर कोणत्याही वेळी बोलू नये किंवा किमान भोजनाच्या वेळी तरी मौन पाळावे. व्रत संपल्यावर एक उत्तम घंटा (बेल) दान करावी. (टीप: देव-गुरूंचे स्तोत्र, मंत्र किंवा भजन म्हणण्याने मौनभंग होत नाही.)

६. अध:शयन: एक महिनाभर पलंग किंवा गादीवर झोपू नये (जमिनीवर झोपावे). व्रत संपल्यावर उत्तम शय्या (गादी/पलंग) दान करावी.

७. अलवण व्रत: महिनाभर मिठाशिवाय (अळणी) भोजन करावे. व्रत संपल्यानंतर विविध रसांचे (खाद्यपदार्थांचे) दान करावे.

८. नख-केश व्रत: महिनाभर नखे आणि केश कापू नयेत. व्रत संपल्यानंतर उत्तम आरसा (Mirror) दान करावा.

९. बागीण दान: सुवासिनींनी ३३ वाण दान करावे. यामुळे वंशाची वृद्धी आणि दीर्घ सौभाग्य प्राप्त होते.

विशेष सूचना: या सर्व व्रतांची वेगवेगळी फळे सांगितली असली तरी, विष्णूभक्तांनी ही सर्व कर्मे निष्काम भावनेने (कोणतीही फळाची अपेक्षा न ठेवता) केवळ भगवंताच्या प्रीतीसाठी करावीत. यामुळे पापांचा नाश होऊन अंत:करण शुद्ध होते, उत्तम गुरूंची प्राप्ती होते आणि ज्ञानसाधना घडते. या व्रतांच्या आचरणाबद्दल विद्वानांकडून अधिक सविस्तर माहिती घेऊन मगच सुरुवात करावी.

## शुभ - अशुभ

17	14:33 नं उ	1	अशुभ
18	उत्तम	2	मध्यम
19	08:21 प शु	3	अशुभ
20	11:13 नं शु	4	उत्तम
21	उत्तम	5	शुभ
22	अशुभ	6	10:06 प. शु
23	अशुभ	7	अशुभ
24	अशुभ	8	अशुभ
25	उत्तम	9	09:37 नं शु
26	17:48 प शु	10	13:43 प शु
27	अशुभ	11	शुभ
28	शुभ	12	मध्यम
29	10:41 प शु	13	अशुभ
30	अशुभ	14	अशुभ
31	शुभ	15	अशुभ



श्री भूवराहस्वामी

जून - जुलै 2026

श्री श्रीपादराजतीर्थ  
मुळबागिलु

रवि	नाम - मुद्राधारणासाठि मंत्र	21 सप्तमी	28 चतुर्दशी	5 पंचमी	12 त्रयोदशी
राहुकाल 04:30-06:00 गुळिककाल 03:00-04:30 यमघंट 12:00-01:30	गोपीचंदन- गोपीचंदन पापघ्न विष्णुदेहसमुद्भव . चंद्रांकित नमस्तेस्तु धारणान्मुक्तिदो भव ॥	19:50 पू. फाल्गुणी 05:55 सिद्धि , गरज 07:03	02:09 ज्येष्ठा 01:02 शुभ , गरज 07:04	09:43 शतभिषा 12:25 आयुष्मान् , तैतिल 07:05	20:51 रोहिणी 06:59 मृगाशिरा 05:18 वृद्धि , गरज 11,12,13
सोम	चक्र- सुदर्शन महाज्वाल कोटिसूर्यसमप्रभ . अज्ञानांधस्य मे नित्यं विष्णोर्मार्गं प्रदर्शय ॥	22 अष्टमी	29 पौर्णिमा	6 षष्ठी	13 चतुर्दशी
राहुकाल 07:30-09:00 गुळिककाल 01:30-03:00 यमघंट 10:30-12:00		19:19 उ. फाल्गुणी 05:55 व्यतीपात , भद्रा 07:03	04:12 मूलं 03:41 शुरू , भद्रा 07:04	09:23 पू. भाद्रपदा 12:45 सौभाग्य , वणिक् 07:05	18:21 आर्द्रा 03:37 ध्रुव , भद्रा 07:04
मंगळ	16 प्रतिपत् द्वितीया	23 नवमी	30 प्रतिपत्	7 सप्तमी	14 अमावास्या
राहुकाल 03:00-04:30 गुळिककाल 12:00-01:30 यमघंट 09:00-10:30	06:36 04:16 आर्द्रा 19:19 गंड वृद्धि , बव 05:54 07:02	19:23 हस्ता 15:15 बरीयान् , बालव 05:55 07:03	05:57 पूर्वाषाढा 05:57 ब्रह्म , बालव 05:57 07:04	08:36 उ. भाद्रपदा 12:39 शोभन , बव 05:59 07:05	15:58 पुनर्वसु 02:04 व्याघात , नागवान् 06:02 07:04
बुध	17 तृतीया	24 दशमी	1 प्रतिपत्	8 अष्टमी	शंख- पांचजन्य निजध्वान ध्वस्तपातकसंचय . पाहि मां पापिनं घोरं संसारार्णवपातिनम् ॥ पद्म- संसारभयभीतानां योगिनामभयप्रदम् । पद्महस्तेन यो देवो योगीशं तं नमाम्यहम् ॥ गदा- ब्रह्मांडभुवनारंभ मूलस्तंभो गदाधरः । कौमोदकी करे यस्य तं नमामि गदाधरम् ॥
राहुकाल 12:00-01:30 गुळिककाल 10:30-12:00 यमघंट 07:30-09:00	01:52 पुनर्वसु 17:48 ध्रुव , तैतिल 05:54 07:02	19:53 चित्रा 16:23 परिघ , तैतिल 05:56 07:04	06:09 पूर्वाषाढा 06:13 ऐंद्र , कौलव 05:57 07:04	07:23 रेवती 12:07 अतिगंड , कौलव 06:00 07:05	05:45 9
गुरु	18 चतुर्थी	25 एकादशी	2 द्वितीया	9 दशमी	गदा- ब्रह्मांडभुवनारंभ मूलस्तंभो गदाधरः । कौमोदकी करे यस्य तं नमामि गदाधरम् ॥ नारायण- नारायण नमस्तेस्तु नाममुद्रांकितं नरम् । दृष्ट्वैव लभते मुक्तिं चांडालो ब्रह्मघातकः ॥ वटसावित्री बागीण दान मंत्र सावित्रीयं मया दत्ता सहिरण्या महासती । ब्रह्मणः प्रीणनार्थाय ब्राह्मणः प्रतिगृह्यताम् ॥ व्रतेनानेन गोविंद वैधव्यं नाप्नुयात् क्वचित् ॥
राहुकाल 01:30-03:00 गुळिककाल 09:00-10:30 यमघंट 06:00-07:30	23:49 पुष्य 16:28 व्याघात , वणिक् 05:54 07:02	20:52 स्वाती 17:58 शिव , वणिक् 05:56 07:04	07:36 उत्तराषाढा 08:22 वैधृति , गरज 05:58 07:05	03:58 अश्विनी 11:13 सुकर्मा धृति , वणिक् 06:00 07:05	10
शुक्र	19 पंचमी	26 द्वादशी	3 तृतीया	10 एकादशी	नारायण- नारायण नमस्तेस्तु नाममुद्रांकितं नरम् । दृष्ट्वैव लभते मुक्तिं चांडालो ब्रह्मघातकः ॥ वटसावित्री बागीण दान मंत्र सावित्रीयं मया दत्ता सहिरण्या महासती । ब्रह्मणः प्रीणनार्थाय ब्राह्मणः प्रतिगृह्यताम् ॥ व्रतेनानेन गोविंद वैधव्यं नाप्नुयात् क्वचित् ॥
राहुकाल 10:30-12:00 गुळिककाल 07:30-09:00 यमघंट 03:00-04:30	22:07 आश्लेषा 15:27 हर्षण , बव 05:54 07:02	22:21 विशाखा 20:02 सिद्ध , बव 05:56 07:04	08:47 श्रवणा 10:11 विष्कंभ , भद्रा 05:58 07:05	01:41 दशमी आचरण 10:00 शूल , बव 06:00 07:05	0
शनि	20 षष्ठी	27 त्रयोदशी	4 चतुर्थी	11 द्वादशी	वटसावित्री बागीण दान मंत्र सावित्रीयं मया दत्ता सहिरण्या महासती । ब्रह्मणः प्रीणनार्थाय ब्राह्मणः प्रतिगृह्यताम् ॥ व्रतेनानेन गोविंद वैधव्यं नाप्नुयात् क्वचित् ॥
राहुकाल 09:00-10:30 गुळिककाल 06:00-07:30 यमघंट 01:30-03:00	20:44 मघा 14:45 बज्र , कौलव 05:55 07:03	00:06 अनुराधा 22:24 साध्य , कौलव 05:56 07:04	09:29 धनिष्ठा 11:32 प्रीति , बालव 05:58 07:05	23:20 उपवास 08:35 गंड , कौलव 06:01 07:05	0

## विशेष दिवस

16	श्रीसत्यसंधतीर्थ यांची पुण्यतिथी (महिषी), चंद्रदर्शन	30	इष्टि
18	गुरुपुष्यामृत योग	02	श्रीसत्यपूर्णतीर्थ यांची पुण्यतिथी (कोलपूर)
20	श्रीमोहनदास यांची पुण्यतिथी (चिप्पगिरी)	03	श्रीरघुवर्यतीर्थ यांची पुण्यतिथी (नववृंदावन), विष्णुपंचकाभाव
22	दुर्गाष्टमी	08	श्रीसत्यधीरतीर्थ यांची पुण्यतिथी (आतकूर)
25	एकादशी (निर्जला)	09	देशभेदानुसार दशमी निर्णय - पृष्ठ पाहा
26	हरिवासरः - उदयापूर्वी 3:14 पर्यंत	10	स्मार्तांची एकादशी, हरिवासरः 20:25 नंतर
27	प्रदोष	11	भागवतांची एकादशी (योगिनी), श्रीविद्यापतीतीर्थ यांची पुण्यतिथी (रायवेलूर)
28	श्रीश्रीपादराज यांची पुण्यतिथी (मुळबागीलु), श्रीसत्याभिनवतीर्थ यांची पुण्यतिथी (नाचियार कोविल)	12	श्रीविजयीन्द्रतीर्थ यांची पुण्यतिथी (कुंभकोणम्), प्रदोष, मासशिवरात्रि
29	वटसावित्री पूजा, विष्णुपंचक (कारहुण्णिमे), इंद्रसावर्णी मन्वादी, श्रीकृष्णद्वैपायनतीर्थ यांची पुण्यतिथी (कुसुमूर्ती), अन्वाधान, अनड्वाह पौर्णिमा	14	मण्णेत्तिन अमावस्या, मृत्तिका वृषभ पूजा, विष्णुपंचक, दर्श, अन्वाधान

## शुभ - अशुभ

16	16:16 नं शु	1	07:00- 16:04 शु
17	शुभ	2	16:38 नं शु
18	अशुभ	3	11:18 नं शु
19	10:12 नं म	4	शुभ
20	09:30 प म	5	15:11 नं अ
21	अशुभ	6	अशुभ
22	10:35 नं शु	7	उत्तम
23	शुभ	8	शुभ
24	शुभ	9	शुभ
25	अशुभ	10	अशुभ
26	अशुभ	11	प्रा 11:03 नं उ
27	शुभ	12	शुभ
28	अशुभ	13	अशुभ
29	अशुभ	14	अशुभ
30	अशुभ		

# श्रीउत्तरादिमठ

शक - 1948

## पराभवनामसंवत्सर

सन् 2026

उत्तर/दक्षिणायन | ग्रीष्मऋतु | आषाढमास | मासनियामक - श्रीवृषाकपिवामन

श्री विठ्ठलदेव - पंढरपुर

जुलै - अगस्ट 2026

श्री जयतीर्थ स्वामिजी मळखेड

रवि	सोम	मंगळ	बुध	गुरु	शुक्र	शनि		
<p>राहुकाल 04:30-06:00</p> <p>गुळिककाल 03:00-04:30</p> <p>यमघंट 12:00-01:30</p>	<p>राहुकाल 07:30-09:00</p> <p>गुळिककाल 01:30-03:00</p> <p>यमघंट 10:30-12:00</p>	<p>राहुकाल 03:00-04:30</p> <p>गुळिककाल 12:00-01:30</p> <p>यमघंट 09:00-10:30</p>	<p>राहुकाल 12:00-01:30</p> <p>गुळिककाल 10:30-12:00</p> <p>यमघंट 07:30-09:00</p>	<p>राहुकाल 01:30-03:00</p> <p>गुळिककाल 09:00-10:30</p> <p>यमघंट 06:00-07:30</p>	<p>राहुकाल 10:30-12:00</p> <p>गुळिककाल 07:30-09:00</p> <p>यमघंट 03:00-04:30</p>	<p>राहुकाल 09:00-10:30</p> <p>गुळिककाल 06:00-07:30</p> <p>यमघंट 01:30-03:00</p>		
<p>प्रयाणवेळी पठन मन्त्र</p> <p>अग्रतो नारसिंहश्च</p> <p>पृष्ठतो गोपिनंदनः ।</p> <p>उभयोः पार्श्वयोः आस्तां</p> <p>सशरौ रामलक्ष्मणौ ॥</p> <p>सहायाति पुरो याति ।</p> <p>पुरः प्रेरयते हरिः ॥</p> <p>प्रयाणे गरुडारूढं</p> <p>पारिजातहरं हरिम् ।</p> <p>सत्यभामायुतं ध्यायेत्</p> <p>सर्वकार्यार्थसिद्धये ॥</p> <p>गच्छ गौतम शीघ्रं त्वं</p> <p>ग्रामेषु नगरेषु च ।</p> <p>आसनं भोजनं शय्यां</p> <p>कल्पयस्व ममाग्रतः ॥</p>	<p>19 पंचमी 07:31</p> <p>उ.फाल्गुणी 22:22</p> <p>परिघ , बालव 6</p> <p>20 षष्ठी 07:00</p> <p>हस्ता 22:57</p> <p>शिव , तैतिल 7</p> <p>21 सप्तमी 06:59</p> <p>चित्रा 23:55</p> <p>सिद्ध , वणिक् 8</p>	<p>26 द्वादशी 13:34</p> <p>ज्येष्ठा 08:21</p> <p>ऐंद्र , बालव 11,12,13</p> <p>27 त्रयोदशी 15:37</p> <p>मूलं 11:00</p> <p>वैधृति , तैतिल 0</p> <p>28 चतुर्दशी 17:32</p> <p>पूर्वाषाढा 13:32</p> <p>विष्कंभ , वणिक् 14</p>	<p>2 चतुर्थी 21:07</p> <p>पू.भाद्रपदा 20:41</p> <p>अतिगंड , बव 4</p> <p>3 पंचमी 20:25</p> <p>उ.भाद्रपदा 20:43</p> <p>सुकर्मा , कौलव 5</p> <p>4 षष्ठी 19:09</p> <p>रेवती 20:12</p> <p>धृति , गरज 6</p>	<p>9 एकादशी 08:42</p> <p>द्वादशी 06:08</p> <p>मृगशिरा 13:34</p> <p>हर्षण , बालव 0</p> <p>10 त्रयोदशी 03:46</p> <p>आर्द्रा 11:54</p> <p>वज्र , गरज 11,12,13</p> <p>11 चतुर्दशी 01:28</p> <p>पुनर्वसु 10:19</p> <p>सिद्धि , भद्रा 14</p>	<p>15 प्रतिपत् 13:41</p> <p>पुष्य 00:39</p> <p>हर्षण , बव 1,2</p> <p>22 अष्टमी 07:28</p> <p>स्वाती 01:28</p> <p>साध्य , बव 9</p> <p>23 नवमी 08:26</p> <p>विशाखा 03:23</p> <p>शुभ , कौलव 10</p>	<p>29 पौर्णिमा 19:09</p> <p>उत्तराषाढा 15:50</p> <p>प्रीति , भद्रा 15</p> <p>30 प्रतिपत् 20:26</p> <p>श्रवणा 17:47</p> <p>आयुष्मान् , बालव 1</p>	<p>5 सप्तमी 17:35</p> <p>अश्विनी 19:23</p> <p>शूल , भद्रा 7</p> <p>6 अष्टमी 15:39</p> <p>भरणी 18:12</p> <p>गंड , कौलव 08,9</p>	<p>12 अमावास्या 23:26</p> <p>पुष्य 08:54</p> <p>व्यतीपात , चतुष्पात् 30</p>
<p>16 द्वितीया 11:39</p> <p>आश्लेषा 23:33</p> <p>वज्र / सिद्धि , कौलव 3</p> <p>17 तृतीया 09:54</p> <p>मघा 22:44</p> <p>व्यतीपात , गरज 4</p>	<p>24 दशमी 09:52</p> <p>अनुराधा 05:45</p> <p>शुक्र , गरज 0</p> <p>25 एकादशी 11:37</p> <p>ज्येष्ठा 06:05</p> <p>ब्रह्म , भद्रा 0</p>	<p>31 द्वितीया 21:10</p> <p>धनिष्ठा 19:14</p> <p>सौभाग्य , तैतिल 2</p> <p>1 तृतीया 21:27</p> <p>शतभिषा 20:15</p> <p>शोभन , वणिक् 3</p>	<p>7 नवमी 13:30</p> <p>कृत्तिका 16:49</p> <p>वृद्धि , गरज 10</p> <p>8 दशमी 11:09</p> <p>रोहिणी 15:13</p> <p>ध्रुव व्याघातत , भद्रा 0</p>					

### विशेष दिवस

### शुभ - अशुभ

15 इष्टी, चंद्रदर्शन	09 सर्वेषां एकादशी (कामिका)
17 कर्क राशीत रवी प्रवेश, दक्षिणायन पर्व पुण्यतमकाल - सूर्योदयापासून 12:17 पर्यंत, हस्तोदक नाही	10 प्रदोष
18 करिदिन	11 मासशिवरात्रि
23 श्रीसत्याधिराजतीर्थ यांची पुण्यतिथी (रायवेलूर)	12 अन्वाधान, विष्णुपंचक, दर्श, श्रीसत्याधीशतीर्थ यांची पुण्यतिथी (राजमहेन्द्र), दीपस्तंभ गौरी व्रत, दिवसी गौरी व्रत, नागर अमावस्या
24 चातुर्मास्य व्रतारंभ, चाक्षुष मन्वादी	
25 सर्वेषां एकादशी (शयनी), तप्त मुद्राधारण, शाकव्रतारंभ, धारण पारण व्रतारंभ, गोपद्म व्रतारंभ	
26 प्रदोष	
29 श्रीसत्यसंकल्पतीर्थ पुण्यतिथी (मैसूर), श्रीव्यासपूजा, गुरु पौर्णिमा, धर्मसावर्णि मन्वादी, विष्णुपंचक, अन्वाधान	
30 इष्टी, विष्णुपंचक	
31 अशून्यशयन व्रतारंभ, चंद्रोदय 20:36	
03 श्रीमज्जयतीर्थ यांची पुण्यतिथी (मळखेड)	

चातुर्मास्य संदर्भात करावयाचे व्रते व त्यांचे फळ			
त्याग	फल	व्रत	फल
गूळ	मधुरस्वर	मौन	आज्ञावर्तिजन
तेल	सौंदर्य	१०० प्रदक्षिणा	विष्णुलोकसाधन
चिडा	भोगप्राप्ति	एकांतवास	ब्रह्मलोकसाधन
तूप	सर्वांचे स्नेहप्राप्ति	अयाचित	उत्तमपुत्रसंतान
अंधरूण (शय्या)	मुनि	पर्ण भोजन	कुरुक्षेत्र यात्रा
शिजवलेले आहार	अंतःकरणशुद्धि	नख, रोम, वर्धन	गंगास्नान

15 शुभ	30 शुभ
16 अशुभ	31 शुभ
17 अशुभ	1 10:47 प शु
18 अशुभ	2 अशुभ
19 उत्तम	3 उत्तम
20 शुभ	4 शुभ
21 16:42 नं शु	5 09:21 नं शु
22 शुभ	6 मध्यम
23 अशुभ	7 अशुभ
24 शुभ	8 13:58 नं उ
25 अशुभ	9 शुभ
26 मध्यम	10 अशुभ
27 अशुभ	11 अशुभ
28 अशुभ	12 अशुभ
29 07:12 नं उ	*

रवि	श्रावणशुद्ध द्वादशी पवित्रसमर्पणमंत्र	16 चतुर्थी	23 एकादशी	30 द्वितीया	6 दशमी
राहुकाल 04:30-06:00 गुळिककाल 03:00-04:30 यमघंट 12:00-01:30	देव देव नमस्तुभ्यं पवित्रं पूतमुत्तमम् । गृहीत्वा वार्षिकीं पूजां भगवन् परिपूर्य ॥	हस्ता 06:11 सिद्ध , वणिक् 4	मूलं 18:11 विष्कंभ , वणिक् 0	उ.भाद्रपदा 04:39 धृति शूल , गरज 3	आर्द्रा 19:59 सिद्धि , वणिक् 10
सोम	पवित्रं मे कुरुष्वद्य यन्मया दुष्कृतं कृतम् । शुद्धो भवाम्यहं देव त्वत्प्रसादात् सुरेश्वर ॥	17 पंचमी	24 द्वादशी अतिरिक्त उपवास	31 तृतीया	7 एकादशी
राहुकाल 07:30-09:00 गुळिककाल 01:30-03:00 यमघंट 10:30-12:00	पवित्र धारणमंत्र	हस्ता 06:41 साध्य , बव 5	पूर्वाषाढा 20:46 प्रीति , बव 0	रेवती 04:12 गंड , भद्रा 4	पुनर्वसु 18:21 व्यतीपात वरीयान् , बालव 0
मंगळ	पवित्रं वैष्णवं तेजः सर्वविघ्ननिवारणम् । पूजाषाङ्गुण्यसिद्ध्यर्थं ममांगे धारयाम्यहम् ॥	18 षष्ठी	25 त्रयोदशी	1 चतुर्थी पंचमी	8 द्वादशी
राहुकाल 03:00-04:30 गुळिककाल 12:00-01:30 यमघंट 09:00-10:30	सर्ववैष्णव नमस्कार	चित्रा 07:35 शुभ , कौलव 6	उत्तराषाढा 23:11 आयुष्मान् , कौलव 11,12,13	अश्विनी 03:28 वृद्धि , बालव 5	पुष्य 16:53 परिघ , तैतिल 11,12,13
बुध	पृथ्विमंडलमध्यस्थाः पूर्णबोधमतानुगाः । वैष्णवा विष्णुहृदयाः तान् नमस्ये गुरुन् मम ॥	19 सप्तमी	26 त्रयोदशी	2 षष्ठी	9 त्रयोदशी
राहुकाल 12:00-01:30 गुळिककाल 10:30-12:00 यमघंट 07:30-09:00		स्वाती 08:59 शुक्र , गरज 7	श्रवणा 01:12 सौभाग्य , तैतिल 14	भरणी 02:18 ध्रुव , गरज 6	आश्लेषा 15:39 शिव , वणिक् 14
गुरु	13 प्रतिपत्	20 अष्टमी	27 चतुर्दशी	3 सप्तमी	10 चतुर्दशी
राहुकाल 01:30-03:00 गुळिककाल 09:00-10:30 यमघंट 06:00-07:30	आश्लेषा 07:42 वरीयान् , किस्तुग्र 1	विशाखा 10:51 ब्रह्म , भद्रा 8	धनिष्ठा 02:50 शोभन , वणिक् 15	कृत्तिका 00:56 व्याघात , भद्रा 7	मघा 14:42 सिद्ध , शकुनि 30
शुक्र	14 द्वितीया	21 नवमी	28 पौर्णिमा	4 अष्टमी	11 अमावास्या
राहुकाल 10:30-12:00 गुळिककाल 07:30-09:00 यमघंट 03:00-04:30	मघा 06:50 पू.फाल्गुणी 06:09 परिघ , बालव 2	अनुराधा 13:04 ऐंद्र , बालव 9	शतभिषा 03:54 अतिगंड , बव 1	रोहिणी 23:21 हर्षण , बालव 0	पू.फाल्गुणी 14:05 साध्य , नागवान् 1
शनि	15 तृतीया	22 दशमी	29 प्रतिपत्	5 नवमी	शाकव्रत समर्पण वासुदेव नमस्तुभ्यं आषाढे मत्कृतेन च । शाकव्रतेन देवेश प्रसन्नो भव माधव ॥
राहुकाल 09:00-10:30 गुळिककाल 06:00-07:30 यमघंट 01:30-03:00	उ.फाल्गुणी 06:02 शिव , तैतिल 3	ज्येष्ठा 15:34 बैधृति , तैतिल 10	पू.भाद्रपदा 04:31 सुकर्मा , कौलव 2	मृगशिरा 21:41 वज्र , तैतिल 8,9	

## विशेष दिवस

## शुभ - अशुभ

13 इष्टी	27 अन्वाधान	10 दर्श, अन्वाधान, कुशग्रहण	13 मध्यम	29 अशुभ
14 मास महालक्ष्मी कलश स्थापना, चंद्रदर्शन	इष्टी, वरमहालक्ष्मी व्रत, यजुर्वेदियांचे नित्य नूतन उपाकर्म, हयग्रीव जयंती, नूलहुन्निमे, रक्षाबंधन, विष्णुपंचकाभाव	11 बेनकन अमावस्या, विष्णुपंचक, इष्टी	14 अशुभ	30 उत्तम
16 नागचतुर्थी	28 अशून्यशयन व्रत, चंद्रोदय 20:16		15 उत्तम	31 शुभ
17 नागपंचमी, सिंह राशीत रवी प्रवेश, विष्णुपद पर्व पुण्यकाल 12:36 नं	29 श्रीराघवेंद्र स्वामी यांची पुण्यतिथी (मंत्रालय)	दधिब्रतसंकल्प संकर्षणारविंदाक्ष करिष्येऽहं दधिब्रतम् । द्वितीये मासि देवेश निर्विघ्नं कुरु मे प्रभो ॥	16 17:00 नं शु	1 अशुभ
18 मंगळगौरी व्रत, कल्की जयंती	30 मंगळगौरी व्रत		17 अशुभ	2 मध्यम
19 श्रीसत्यवतीर्थ यांची पुण्यतिथी (संतेबिदनूर)	01 कृष्ण जयंती, रात्री चंद्रोदय 12:01, सावर्णी मन्वादी		18 शुभ	3 अशुभ
20 दुर्गाष्टमी	04 प्रातः पारण		19 अशुभ	4 उत्तम
23 सर्वेषां एकादशी (पुत्रदा), दधिब्रतारंभ	05 सर्वेषां एकादशी (अजा)		20 09:11 नं शु	5 शुभ
24 अतिरिक्त एकादशी (उपवास)	08 मंगळगौरी व्रत, प्रदोष		21 अशुभ	6 अशुभ
25 कलामात्र साधनी, विष्णूचे पवित्रारोपण, प्रदोष, मंगळगौरी व्रत	09 श्रीसत्यधर्मतीर्थ यांची पुण्यतिथी (होळेहोन्नूर), मासशिवरात्रि		22 14:50 नं म	7 06:45 नं शु
26 ऋग्वेदियांचे नित्य नूतन उपाकर्म, विष्णुपंचक			23 15:10 प म	8 16:41 प शु
			24 अशुभ	9 अशुभ
			25 उत्तम	10 अशुभ
			26 शुभ	11 अशुभ
			27 09:05 प शु	*
			28 शुभ	

## श्रीउत्तरादिमठ

शक - 1948

## पराभवनामसंवत्सर

सन् 2026

दक्षिणायन | वर्षाऋतु | भाद्रपदमास | मासनियामक - श्रीबुद्धिहृषीकेश

श्री गदाधर - गया

सप्टेंबर् - अक्टोबर् 2026

श्री गजानन

रवि

दधिब्रत समर्पण

संकर्षण नमस्तुभ्यं  
श्रावणे मत्कृतेन च ।  
दधिब्रतेन देवेश  
तुष्टो भव जनार्दन ॥

13 द्वितीया 07:05

हस्ता 14:12  
शुक्र , कौलव 3

20 नवमी 15:48

पूर्वाषाढा 03:53  
शुभ , कौलव 0

27 प्रतिपत् 21:10

उ.भाद्रपदा 12:05  
वृद्धि , बालव 1

4 अष्टमी 07:25

नवमी 05:05  
पुनर्वसु 02:21  
परिघ , कौलव 9

सोम

क्षीरब्रत संकल्प

प्रद्युम्न तव तुष्ट्यर्थं  
प्रोष्ठपद्यां तृतीयके ।  
निर्विघ्नं कुरु देवेश  
करिष्येहं पयोव्रतम् ॥

14 तृतीया 07:03

चित्रा 15:01  
ब्रह्म , गरज 4

21 दशमी 17:47

उत्तराषाढा 06:16  
शोभन , गरज 10

28 द्वितीया 20:04

रेवती 11:50  
ध्रुव , तैतिल 2

5 दशमी 02:44

पुष्य 00:49  
शिव , वणिक् 10

मंगळ

गौरीदोरक ग्रहणासाठी मंत्र

सप्तसामोपगीतां त्वां  
चराचर जगद्धरे ।  
सूत्रग्रंथिस्थितां कंठे  
धारयामि स्थिरा भव ॥

15 चतुर्थी 07:31

स्वाती 16:16  
ऐंद्र , भद्रा 5

22 एकादशी 19:29

उत्तराषाढा 06:18  
अतिगंड , वणिक् 0

29 तृतीया 18:29

अश्विनी 11:09  
व्याघात , वणिक् 3

6 एकादशी 00:40

आश्लेषा 23:28  
सिद्ध , बव 0

बुध

गणेशचतुर्थीचे दिवशी चंद्रदर्शन घडल्यास अपवाद परिहारासाठी मंत्र

सिंहः प्रसेनमवधीत्  
सिंहो जांबवता हतः ।  
सुकुमारक मारोदीः  
तवह्येष स्यमंतकः ॥

16 पंचमी 08:30

विशाखा 18:02  
वैधृति , बालव 6

23 द्वादशी 20:50

श्रवणा 08:19  
सुकर्मा , बव 11,12

30 चतुर्थी 16:39

भरणी 10:09  
हर्षण वज्र , बालव 4

7 द्वादशी 22:58

मघा 22:28  
साध्य शुभ , कौलव 11,12

गुरु

17 षष्ठी 09:55

अनुराधा 20:09  
विष्कंभ , तैतिल 7

24 त्रयोदशी 21:42

धनिष्ठा 09:58  
धृति , कौलव 13

1 पंचमी 14:31

कृत्तिका 08:50  
सिद्धि , तैतिल 5,6

8 त्रयोदशी 21:33

पू.फाल्गुणी 21:44  
शुक्र , गरज 13

शुक्र

18 सप्तमी 11:42

ज्येष्ठा 22:38  
प्रीति , वणिक् 8

25 चतुर्दशी 22:02

शतभिषा 11:11  
शूल , गरज 14

2 षष्ठी 12:14

रोहिणी 07:20  
मृगशिरा 05:42  
व्यतीपात, वणिक् 7

9 चतुर्दशी 20:38

उ.फाल्गुणी 21:31  
ब्रह्म , भद्रा 14

शनि

12 प्रतिपत् 07:37

उ.फाल्गुणी 13:56  
शुभ , बव 2

19 अष्टमी 13:42

मूलं 01:15  
आयुष्मान् , बव 9

26 पौर्णिमा 21:54

पू.भाद्रपदा 11:54  
गंड , भद्रा 15

3 सप्तमी 09:51

आर्द्रा 04:02  
वरीयान् , बव 8

10 अमावास्या 20:06

हस्ता 21:39  
ऐंद्र , चतुष्पात् 30

विशेष दिवस

शुभ - अशुभ

12	प्रौष्ठपदी प्रारंभ, चंद्रदर्शन, श्रीबलराम जयंती, श्रीधन्वंतरी जयंती - मैसूर उत्तरादि मठात विशेष उत्सव	22	सर्वेषां एकादशी (परिवर्तिनी), क्षीरव्रत आरंभ, श्रीसत्येष्टीर्थ यांची पुण्यतिथी (आत्कूर)	03	मध्याष्टमी श्राद्ध, अष्टका श्राद्ध	12	उत्तम	27	उत्तम
13	सामवेदी उपाकर्म, श्रीवराह जयंती	23	श्रीवामन जयंती, श्रीप्रसन्नवेङ्कटदास यांची पुण्यतिथी (बदामी), विष्णुपंचकाभाव	04	अविधवा नवमी श्राद्ध, अन्वष्टका श्राद्ध	13	शुभ	28	शुभ
14	श्रीस्वर्णगौरी व्रत, श्रीगणेश चतुर्थी, तापस मन्वादी	24	प्रदोष	06	सर्वेषां एकादशी (इंदिरा)	14	शुभ	29	अशुभ
15	ऋषी पंचमी (व्रतग्रहण आणि उद्यापन नसते)	25	अनंत चतुर्दशी व्रत	07	हरिवासर प्रा. 6:15, संन्यासिनांचे महालय	15	07:47-15:26 शुभ	30	अशुभ
17	सूर्य षष्ठी, प्रातःस्नानाने अश्वमेध फल, ज्येष्ठादेवी आवाहन, कन्या राशीत रवी प्रवेश - षडशीती पर्व पुण्यकाल 12:17 नं.	26	प्रौष्ठपदी श्राद्ध, श्रीयादवार्य यांची पुण्यतिथी (मुनवळ्ळी), उमामहेश्वर व्रत, विष्णुपंचक, अन्वाधान, अनंत हुत्रिमे	08	प्रदोष, मासशिवरात्रि, कलियुगादि	16	17:27 नं शु	1	उत्तम
18	ज्येष्ठादेवी पूजन	27	महालयारंभ, इष्टि	09	घात चतुर्दशी श्राद्ध	17	अशुभ	2	अशुभ
19	ज्येष्ठादेवी विसर्जन, मास महालक्ष्मी कलश विसर्जन, दोरबंधन	28	श्रीनिवासतीर्थ यांची पुण्यतिथी (होत्राळी), अशून्यशयन व्रत, चंद्रोदय 19:22, गजगौरी आवाहन प्रा. 4:35	10	दर्श, श्रीमाधवतीर्थ यांची पुण्यतिथी (मण्णूर), सर्वपितृ अमावास्या, विष्णुपंचक, अन्वाधान	18	अशुभ	3	अशुभ
20	श्रीजगन्नाथदास यांची पुण्यतिथी (मानवी)	29	बृहद्गौरी व्रत, महाभरणी श्राद्ध			19	मध्यम	4	शुभ
		02	पूर्वेद्युः श्राद्ध			20	अशुभ	5	15:02 प शु
						21	उत्तम	6	अशुभ
						22	अशुभ	7	मध्यम
						23	शुभ	8	अशुभ
						24	शुभ	9	अशुभ
						25	11:20 प म	10	अशुभ
						26	11:29 नं उ	*	
						*			

रवि	11 प्रतिपत्	18 अष्टमी	25 चतुर्दशी	1 सप्तमी	8 चतुर्दशी
राहुकाल 04:30-06:00 गुलिककाल 03:00-04:30 यमघंट 12:00-01:30	20:09 चित्रा 22:22 वैधृति, किंस्तुग्र 1 श्रा.ति 06:19 06:09	06:21 पूर्वाषाढा 10:54 सुकर्मा, भद्रा 8 श्रा.ति 06:21 06:04	10:41 रेवती 19:36 हर्षण, वणिक् 15 श्रा.ति 06:22 06:00	18:52 पुनर्वसु 10:27 साध्य, भद्रा 7 श्रा.ति 06:25 05:56	10:22 स्वाती 06:28 आयुष्मान्, शकुनि 30 श्रा.ति 06:28 05:54
सोम	12 द्वितीया	19 अष्टमी	26 पौर्णिमा	2 अष्टमी	9 अमावास्या
राहुकाल 07:30-09:00 गुलिककाल 01:30-03:00 यमघंट 10:30-12:00	20:37 स्वाती 23:29 विष्कंभ, बालव 2 श्रा.ति 06:19 06:08	07:11 उत्तराषाढा 13:22 धृति, बव 9 श्रा.ति 06:21 06:03	09:37 अश्विनी 19:03 वज्र, बव 1 श्रा.ति 06:23 05:59	16:39 पुष्य 08:53 शुभ, कौलव 8 श्रा.ति 06:25 05:56	10:57 स्वाती 07:01 सौभाग्य, नागवान् 1 श्रा.ति 06:28 05:53
मंगळ	13 तृतीया	20 नवमी	27 प्रतिपत् द्वितीया	3 नवमी	<p><b>कार्तिक स्नानमंत्र</b></p> <p>आश्विन शु, पूर्णिमापासून कार्तिक शु, पूर्णिमापर्यंत उषःकाली स्नानकरावे.</p> <p>कार्तिकेहं करिष्यामि प्रातःस्नानं जनार्दन । प्रीत्यर्थं तव देवेश दामोदर मया सह ॥</p> <p>ध्यात्वाहं त्वां च देवेश जलेस्मिन् स्नातुमुद्यतः । तव प्रसादात् पापं मे दामोदर वनश्यतु ॥</p> <p><b>अर्घ्यमंत्र</b></p> <p>नमः कमलनाभाय नमस्ते जलशाधिने । नमस्तेस्तु हृषीकेश गृहाणार्घ्यं नमोस्तु ते ॥</p> <p>व्रतिनः कार्तिके मासि स्नातस्य विधिवन्मम । गृहाणार्घ्यं मया दत्तं दनुर्जेद्रनिषूदन ॥</p> <p>नित्यनैमित्तिके कृष्ण कार्तिके पापनाशने । गृहाणार्घ्यं मया दत्तं राधया सहितो हरे ॥</p> <p>या मंत्राने अर्घ्यं द्यावे.</p>
राहुकाल 03:00-04:30 गुलिककाल 12:00-01:30 यमघंट 09:00-10:30	21:41 विशाखा 01:10 प्रीति, तैतिल 3 श्रा.ति 06:19 06:07	08:55 श्रवणा 15:34 शूल, कौलव 10 श्रा.ति 06:21 06:03	08:08 भरणी 18:07 सिद्धि, कौलव 2 श्रा.ति 06:23 05:59	14:42 आश्लेषा 07:33 शुक्र, गरज 9,10 श्रा.ति 06:26 05:55	
बुध	14 चतुर्थी	21 दशमी	28 तृतीया	4 दशमी	
राहुकाल 12:00-01:30 गुलिककाल 10:30-12:00 यमघंट 07:30-09:00	23:07 अनुराधा 03:12 आयुष्मान्, वणिक् 4 श्रा.ति 06:20 06:07	10:15 धनिष्ठा 17:19 गंड, गरज 0 श्रा.ति 06:21 06:02	04:07 कृत्तिका 16:50 व्यतीपात, वणिक् 3 श्रा.ति 06:23 05:58	13:00 मघा पू. फाल्गुणी 06:27 ब्रह्म, भद्रा 0 श्रा.ति 06:26 05:55	
गुरु	15 पंचमी शुक्रास्त	22 एकादशी	29 चतुर्थी शुक्रादय	5 एकादशी	
राहुकाल 01:30-03:00 गुलिककाल 09:00-10:30 यमघंट 06:00-07:30	00:59 ज्येष्ठा 05:39 सौभाग्य, बव 5 श्रा.ति 06:20 06:06	11:08 शतभिषा 18:41 वृद्धि, भद्रा 0 श्रा.ति 06:22 06:01	02:04 रोहिणी 15:23 वरीयान् / परिघ, बव 4 श्रा.ति 06:24 05:58	11:40 उ. फाल्गुणी 05:07 ऐंद्र, बालव 0 श्रा.ति 06:26 05:55	
शुक्र	16 षष्ठी	23 द्वादशी	30 पंचमी	6 द्वादशी	
राहुकाल 10:30-12:00 गुलिककाल 07:30-09:00 यमघंट 03:00-04:30	03:02 मूलं 06:20 शोभन, कौलव 6 श्रा.ति 06:20 06:05	11:29 पू. भाद्रपदा 19:28 ध्रुव, बालव 11,12,13 श्रा.ति 06:22 06:01	23:38 मृगशिरा 13:46 शिव, कौलव 5 श्रा.ति 06:24 05:57	10:45 हस्ता 05:08 वैधृति विष्कंभ, तैतिल 11,12,13 श्रा.ति 06:27 05:54	
शनि	17 सप्तमी	24 त्रयोदशी	31 षष्ठी	7 त्रयोदशी	
राहुकाल 09:00-10:30 गुलिककाल 06:00-07:30 यमघंट 01:30-03:00	05:12 मूलं 08:17 अतिगंड, गरज 7 श्रा.ति 06:20 06:05	11:21 उ. भाद्रपदा 19:48 व्याघात, तैतिल 14 श्रा.ति 06:22 06:00	21:13 आर्द्रा 12:06 सिद्ध, गरज 6 श्रा.ति 06:25 05:57	10:19 चित्रा 05:45 प्रीति, वणिक् 14 श्रा.ति 06:27 05:54	

विशेष दिवस

शुभ - अशुभ

11 नवरात्रोत्सव आरंभः, कलशस्थापनं, मातामहश्राद्धं, इष्टिः.	20 महानवमी, विजयादशमी, सरस्वतीविसर्जनं प्रा. 09:04 नं, विष्णुपंचक	08 नरकचतुर्दशी, चंद्रोदयः प्रातः 05:26, नारीकृतनीराजनं, अभ्यंगं, यमतर्पणं, सायं महालक्ष्मीपूजा, दर्शः, अन्वाधानम्	11 अशुभ	27 अशुभ
12 चंद्रदर्शनं	21 श्रीमन्मध्वजयंती	09 दीपावली अमावास्या, सोमवतीअमावास्या, विष्णुपंचकं, इष्टिः	12 शुभ	28 अशुभ
13 सप्तरात्रोत्सवारंभः	22 सर्वेषामेकादशी (पाशांकुशा), द्विदलव्रतारंभः,		13 अशुभ	29 उत्तम
15 पंचरात्रोत्सवारंभः, शुक्रास्तः	23 प्रदोषः		14 12:24 नं अ	30 09:06 प शु
16 त्रिरात्रोत्सवारंभः, सरस्वतीआवाहनम् दु.12:19 पर्यंत	25 कोजागरव्रतं, अन्वाधानम्		15 अशुभ	31 07:15-17:03 शु
17 श्रीसत्यपरायणतीर्थ यांची पुण्यतिथी(संतेबिदनूरु),	26 कार्तिकस्नानारंभः, नक्षत्रदीपारंभः, विष्णुपंचकं, शीगिहृण्णिमे, इष्टिः		16 मध्यम	1 उत्तम
18 दुर्गाष्टमी, सरस्वतीपूजा, तुलायां रविः विषुवत् पर्वपुण्यकालः 09:58 प.	27 अशून्यशयनव्रतं, चंद्रोदयः 19:35		17 अशुभ	2 अशुभ
19 सरस्वत्यै बलिदानं, बुद्धजयंती, स्वारोचिषमन्वादिः, श्रीसत्यपराक्रमतीर्थ यांची पुण्यतिथी (चित्तापूर),	05 सर्वेषामेकादशी (रमा)	क्षीरव्रत समर्पणं प्रद्युम्न ते नमस्तुभ्यं मासमारभ्य यत्कृतम् । इष्टदो भव सर्वेश गृहित्वा तु पयोव्रतम् ॥	18 अशुभ	3 मध्यम
	06 गोवत्सद्वादशी, प्रदोषः, धनत्रयोदशी, यमदीपदानं,	द्विदलव्रत संकल्प अनिरुद्ध सुरैर्वध द्विदलव्रतमुत्तम । करोम्यहमिषे मासे निर्विघ्नं कुरु मे प्रभो ॥	19 उत्तम	4 अशुभ
	07 मासशिवरात्रिः, जलपूर्णत्रयोदशी		20 उत्तम	5 अशुभ
			21 शुभ	6 शुभ
			22 14:41 नं म	7 11:11 प शु
			23 अशुभ	8 अशुभ
			24 उत्तम	9 अशुभ
			25 11:52 प शु	*
			26 शुभ	



श्री पद्मनाभतीर्थ - नववृंदावन **नवेंबर् - डिसेंबर 2026** श्री सत्यप्रमोदतीर्थ स्वामी

दिन	राहुकाल	गुळिककाल	यमघंट	पंचमी	शुभ	अशुभ
रवि	04:30-06:00	03:00-04:30	12:00-01:30	15 षष्ठी 21:45	22 त्रयोदशी 00:21	29 पंचमी 09:39
सोम	07:30-09:00	01:30-03:00	10:30-12:00	16 सप्तमी 23:35	23 चतुर्दशी 22:47	30 षष्ठी सप्तमी 07:29
मंगळ	03:30-04:30	12:00-01:30	09:00-10:30	17 अष्टमी 00:56	24 पौर्णिमा 21:00	1 अष्टमी 03:42
बुध	12:00-01:30	10:30-12:00	07:30-09:00	18 नवमी 01:55	25 प्रतिपत् 18:53	2 नवमी 02:28
गुरु	01:30-03:00	09:00-10:30	06:00-07:30	19 दशमी 02:13	26 द्वितीया 16:40	3 दशमी 01:33
शुक्र	10:30-12:00	07:30-09:00	03:00-04:30	20 एकादशी 02:08	27 तृतीया 14:20	4 एकादशी 01:14
शनि	09:00-10:30	06:00-07:30	01:30-03:00	21 द्वादशी 01:24	28 चतुर्थी 11:56	5 द्वादशी 01:18

विशेष दिवस		शुभ - अशुभ	
10 महाभिषेक उत्सव, विक्रम संवत्सर 2083, गोवर्धन पूजा, चंद्रदर्शन	20 सर्वेषां एकादशी (प्रबोधिनी), चातुर्मास्य समाप्ती, द्विदल व्रत समाप्ती, गोपद्म व्रत समाप्ती, भीष्मपंचक व्रतारंभ, श्रीवेदनिधितीर्थ यांची पुण्यतिथी (पंढरपूर)	29 पुष्यार्क योग	10 09:22 नं उ 25 उत्तम
11 यमद्वितीया - भाऊबीज	21 उत्थान द्वादशी, हरिवासर प्रा. 07:58, श्रीमठात सायंकाळी श्रीमूलराम पूजा, तुळशी विवाह, स्वायंभुव मन्वादी	04 सर्वेषां एकादशी (उत्पत्ती)	11 11:41 प शु 26 शुभ
12 भगिनी तृतीया, श्रीसत्यप्रमोदतीर्थांचे महासमाराधन (तिरुकोयलूर)	22 वैकुंठ चतुर्दशी, धात्री पूजा	05 हरिवासर प्रातः 7:15 पर्यंत	12 14:22 नं म 27 15:14 नं शु
15 श्रीवेदेशतीर्थ यांची पुण्यतिथी (मण्णूर)	23 व्यासपूजा, कार्तिक स्नान समाप्ती, गौरी हुन्नमे, दक्षसावर्णी मन्वादी, भीष्मपंचक व्रत समाप्ती, विष्णुपंचक, अन्वाधान	06 प्रदोष	13 अशुभ 28 अशुभ
16 विष्णुपंचक, कल्पादि, महालय गौणकाल समाप्ती	24 इष्टि	07 मासशिवरात्रि, श्रीपद्मनाभतीर्थ यांची पुण्यतिथी (नववृंदावन)	14 अशुभ 29 11:05 प उ
17 गोपाष्टमी, वृश्चिक राशीत रवी प्रवेश - विष्णुपद पर्व पुण्यकाल प्रा. 7:32 पर्यंत	27 श्रीसत्यप्रमोदतीर्थांचे पादुका महासमाराधन	08 दर्श, अन्वाधान, विष्णुपंचक, छट्टी अमावास्या, श्रीमहिपतीदास यांची पुण्यतिथी (काखंडकी)	15 उत्तम 30 अशुभ
18 कृतयुगादि, कूष्मांड नवमी	28 श्रीविद्यानिधितीर्थ यांची पुण्यतिथी (यरगोळ),		16 शुभ 1 अशुभ
19 श्रीसत्यवीरतीर्थ यांची पुण्यतिथी (कोर्लहळ्ळी), श्रीविजयदास यांची पुण्यतिथी (चिप्पगिरी)			17 अशुभ 2 08:58 नं उ



श्री चन्नकेशवस्वामी  
मण्णूरु

डिसेंबर 2026 - जनवरि 2027

अवतारत्रय प्राणदेव - नववृंदावन

दिन	राशि	पंचांग पहताना	दिनांक	तिथि	समय	शुभ	अशुभ	
रवि	मृगशिरा	पंचांगात तिथी आणि नक्षत्र यांच्या पुढे ते केव्हां संपतात याची त्या दिवशीची भारतीय रेल्वे वेळ दिली आहे. <b>युगादिचे दिवशी निम्बफलभक्षण</b> शतायुर्व्रजदेहत्वं सर्वसंपत्प्रदं तथा । सर्वारिष्टहरं कुर्वे निंबपत्राशनं शुभम् <b>वैशाख स्नान</b> चैत्र पौर्णिमे पासून वैशाख पौर्णिमे पर्यंत प्रातःकाळी सूर्योदयाचे अगोदर स्नान करावे. संकल्पपूर्वक स्नान करून अर्घ्य व तर्पण द्यावेत. <b>अक्षयतृतीया गंध समर्पण</b> यः पश्यति तृतीयायां कृष्णं चंदनभूषितम् । वैशाखस्य सिते पक्षे स यात्यच्युतमदिरम् ॥	13 चतुर्थी	13:11	श्रवणा	06:23	ध्रुव , भद्रा	5
सोम	मृगशिरा		20 एकादशी	15:35	अश्विनी	11:02	शिव , भद्रा	0
मंगळ	मृगशिरा		27 चतुर्थी	22:49	आश्लेषा	23:50	विष्कंभ , बव	4
बुध	मृगशिरा		3 एकादशी	17:49	विशाखा	23:28	धृति , बालव	0
गुरु	मृगशिरा		14 पंचमी	14:56	मघा	22:39	अनुराधा	01:18
शुक्र	मृगशिरा		21 द्वादशी	14:06	प्रीति , कौलव	5	शूल , तैतिल	11,12
शनि	मृगशिरा		28 पंचमी	20:57	ज्येष्ठा	03:27	गंड , गरज	13
रवि	मृगशिरा		5 त्रयोदशी	20:37	शुभ	06:00	वृद्धि , भद्रा	14
सोम	मृगशिरा		15 षष्ठी	16:19	उ.फाल्गुणी	21:05	सौभाग्य , बव	7
मंगळ	मृगशिरा		22 त्रयोदशी	12:17	हस्ता	21:01	शोभन , कौलव	8
बुध	मृगशिरा		29 षष्ठी	19:19	शुभ	06:58	ध्रुव , चतुष्पात्	30
गुरु	मृगशिरा		6 चतुर्दशी	22:38	मूलं	06:00	वृद्धि , भद्रा	14
शुक्र	मृगशिरा		9 प्रतिपत्	06:45	ज्येष्ठा	20:09	धृति , किंस्तुघ्न	1
शनि	मृगशिरा		16 सप्तमी	17:10	शतभिषा	09:45	वज्र , वणिक्	7
रवि	मृगशिरा		23 चतुर्दशी	10:13	रोहिणी	07:48	शुभ , वणिक्	15
सोम	मृगशिरा		30 सप्तमी	18:03	उ.फाल्गुणी	21:05	सौभाग्य , बव	7
मंगळ	मृगशिरा		6 चतुर्दशी	22:38	मूलं	06:00	वृद्धि , भद्रा	14
बुध	मृगशिरा		10 प्रतिपत्	06:48	मूलं	22:42	शूल , बालव	2
गुरु	मृगशिरा		17 अष्टमी	17:33	पू.भाद्रपदा	10:48	सिद्धि , बव	8
शुक्र	मृगशिरा		24 पौर्णिमा प्रतिपत्	07:59	आर्द्रा	06:53	शुक्र , बव	1
शनि	मृगशिरा		31 अष्टमी	17:17	हस्ता	21:01	शोभन , कौलव	8
रवि	मृगशिरा		1 नवमी	16:56	चित्रा	21:18	अतिगंड , गरज	9
सोम	मृगशिरा		18 नवमी	17:21	उ.भाद्रपदा	11:21	व्यतीपात , कौलव	9
मंगळ	मृगशिरा		25 द्वितीया	03:16	पुनर्वसु	02:56	ब्रह्म , तैतिल	2
बुध	मृगशिरा		1 नवमी	16:56	चित्रा	21:18	अतिगंड , गरज	9
गुरु	मृगशिरा		11 द्वितीया	08:56	पूर्वाषाढा	01:21	गंड , कौलव	3
शुक्र	मृगशिरा		18 नवमी	17:21	उ.भाद्रपदा	11:21	व्यतीपात , कौलव	9
शनि	मृगशिरा		25 द्वितीया	03:16	पुनर्वसु	02:56	ब्रह्म , तैतिल	2
रवि	मृगशिरा		1 नवमी	16:56	चित्रा	21:18	अतिगंड , गरज	9
सोम	मृगशिरा		12 तृतीया	11:06	उत्तराषाढा	03:58	वृद्धि , गरज	4
मंगळ	मृगशिरा		19 दशमी	16:43	रेवती	11:25	बरीयान् परिघ , गरज	10
बुध	मृगशिरा		26 तृतीया	00:58	पुष्य	01:19	ऐंद्र वैधृति , वणिक्	3
गुरु	मृगशिरा		2 दशमी	17:08	स्वाती	22:10	सुकर्मा , भद्रा	10

विशेष दिवस

शुभ - अशुभ

09 इष्टि	21 मुक्कोटी द्वादशी, हनुमद् व्रत, प्रदोष, शांतेश कार्तिक उत्सव (सातेनहळ्ळी)	07 दर्श, अन्वाधान, श्रीजितामित्रतीर्थ यांची पुण्यतिथी, विष्णुपंचक, एळ्ळ अमावास्या	9 अशुभ	25 शुभ
10 चंद्रदर्शन	23 श्रीदत्त जयंती, अन्वाधान		10 मध्यम	26 अशुभ
12 श्रीरघुवीरतीर्थ यांची पुण्यतिथी (कूडलि)	24 श्रीमठात सहस्र शंखाभिषेक, मण्णूरु चन्नकेशव उत्सव, मोतंपल्ली भीमसेन रथोत्सव, होस्तिल हुन्निमे, विष्णुपंचकाभाव, इष्टि, श्रीरघुनाथतीर्थ यांची पुण्यतिथी (मळखेड)		11 अशुभ	27 अशुभ
13 विष्णुपंचक	27 धनुर्वैधृति		12 उत्तम	28 मध्यम
14 श्रीसंकर्षण वडेयर यांची पुण्यतिथी (करैपुंडी)	28 श्रीअक्षोभ्यतीर्थ यांची पुण्यतिथी (मळखेड)		13 16:47 नं शु	29 अशुभ
15 स्कंदषष्ठी, चंपाषष्ठी	30 पूर्वद्युः श्राद्ध		14 शुभ	30 उत्तम
16 धनु राशीत रवी प्रवेश - षडशीती पर्व पुण्यकाल दुपारी 12:20 नंतर	31 अष्टका श्राद्ध		15 शुभ	31 शुभ
17 धनुर्मास आरंभ, दुर्गाष्टमी, भीम जयंती	01 अन्वष्टका श्राद्ध		16 अशुभ	1 शुभ
18 कल्पादि, धनुर्व्यतीपात	03 सर्वेषां एकादशी (सफला)		17 अशुभ	2 14:28 नं शु
19 श्रीसत्यनिधितीर्थ यांची पुण्यतिथी (कर्नूल)	05 प्रदोष, मासशिवरात्रि		18 12:15 नं उ	3 अशुभ
सर्वेषां एकादशी (मोक्षदा), वैकुंठ एकादशी,			19 शुभ	4 शुभ
20 गीता जयंती, श्रीसत्यनाथतीर्थ यांची पुण्यतिथी (वीरचोळपूर),			20 09:02 नं अ	5 अशुभ
			21 13:02 प म	6 अशुभ
			22 10:44 नं उ	7 अशुभ
			23 10:47 प शु	*
			24 अशुभ	



श्री रघूत्तमतीर्थस्वामी  
तिरुकोविलूरु

जनवरि - फेब्रवरि 2027

श्री विद्याधीशतीर्थस्वामी  
राणेबेन्नूरु

दिन	राशि	मन्वादि	तृतीया	नवमी	द्वितीया	नवमी
रवि	चैत्र. शु. तृतीया, पूर्णिमा. ज्येष्ठ. शु. पूर्णिमा. आषाढ. शु. दशमी, पूर्णिमा. श्रावण. कृ. अष्टमी, भाद्र. शु. तृतीया. आश्वीन. शु. नवमी. कार्तिक. शु. द्वादशी, पूर्णिमा. पौष. शु. एकादशी. माघ. शु. सप्तमी. फाल्गुन. पूर्णिमा, अमावास्या	14 मन्वादि	10	17	24	31
सोम	4 युगादि वैशाख. शु. तृतीया. (त्रेता) भाद्रपद. कृ. त्रयोदशी. (कलि) कार्तिक. शु. नवमी. (कृत) माघ. पौर्णिमा (द्वापर)		11	18	25	1
मंगळ	12 संक्रांति संज्ञ मेष, तुला विषुव कर्क, मकर अयन वृषभ, सिंह, वृश्चिक, कुंभ विष्णुपद मिथुन, कन्या, धनु, मीन षडशीति		12	19	26	2
बुध	षण्णवति(96) श्राद्ध. 12 संक्रांति, 14 मन्वादि, 04 युगादि, 12 अमावास्या, 12 वैधृति, 12 व्यतीपात, 15 अष्टक (भाद्रपद, मार्गशीर्ष, पौष, माघ, फाल्गुण मासांचे कृष्णपक्ष सप्तमी, अष्टमी, नवमी), 15 महालय.		13	20	27	3
गुरु			14	21	28	4
शुक्र			15	22	29	5
शनि			16	23	30	6

विशेष दिवस

शुभ - अशुभ

08 इष्टि	22 बनशंकरी उत्सव समाप्ती, माघस्नान प्रारंभ, बनद हुन्नमे, विष्णुपंचक, अन्वाधान	05 श्रीविद्याधीशतीर्थ यांची पुण्यतिथी (एकचक्रनगर/राणेबेन्नूरु)	8 09:18 नं उ	23 अशुभ
09 चंद्रदर्शन	23 इष्टि	06 दर्श, श्रीपुरंदरदास यांची पुण्यतिथी (हंपी), विष्णुपंचक, अन्वाधान, अवरात्रि अमावस्या, महोदय पर्वकाल	9 उत्तम	24 मध्यम
10 विष्णुपंचक	28 श्रीसत्यकामतीर्थ यांची पुण्यतिथी (आतकूर), पूर्वद्युः श्राद्ध		10 शुभ	25 अशुभ
12 धनुर्व्यतीपात	29 श्रीनरहरीतीर्थ यांची पुण्यतिथी (हंपी), अष्टका श्राद्ध		11 17:37 प शु	26 उत्तम
14 मकर राशीत सूर्यप्रवेश, भोगी, धनुर्मास समाप्ती	30 श्रीसत्याभिज्ञतीर्थ यांची पुण्यतिथी (राणेबेन्नूरु), श्रीगोपालदास यांची पुण्यतिथी (उत्तनूरु), अन्वष्टका श्राद्ध		12 अशुभ	27 शुभ
15 उत्तरायण, मकर संक्रांती - प्रातः पंचघटिका (08:59 प) पर्वपुण्यतमकाल, करिदिन	02 सर्वेषां एकादशी (षट्-तिला)		13 अशुभ	28 16:03 नं शु
16 बनदाष्टमी, बनशंकरी उत्सव प्रारंभ	03 प्रदोष		14 उत्तम	29 शुभ
18 स्मार्तांची एकादशी, हरिवासर रात्री 22:23 नंतर	04 मासशिवरात्रि		15 अशुभ	30 अशुभ
19 भागवतांची एकादशी (पुत्रदा), श्रीरघूत्तमतीर्थ यांची पुण्यतिथी (तिरुकोयलूरु), रैवत मन्वादि			16 शुभ	31 शुभ
20 प्रदोष, श्रीरघुप्रियतीर्थ यांची पुण्यतिथी (कूडली)			17 मध्यम	1 अशुभ
21 देवीस सर्वशाक निवेदन (पल्ले दहब्ब)			18 अशुभ	2 09:20 नं म

माघ स्नान काल

प्रात नक्षत्र असताना	- उत्तम
सूर्योदयानंतर	- अधम
नक्षत्र अस्त झाल्यावर	- मध्यम



श्रीमन् मध्वाचार्य  
पाजक

फेब्रुवरी - मार्च 2027

श्रीचन्द्रमौळीश्वर  
उडुपि

रवि	7 प्रतिपत् 22:25	14 अष्टमी 20:46	21 प्रतिपत् 03:15	28 अष्टमी 01:32	7 चतुर्दशी 13:06	
राहुकाल 04:30-06:00	धनिष्ठा 23:13	कृत्तिका 01:27	मघा 14:49	अनुराधा 16:02	शतभिषा 06:41	
गुळिककाल 03:00-04:30	वरीयान्, किंस्तुग्र 1	ब्रह्म, भद्रा 8	अतिगंड, बालव 1	हर्षण, बालव 8	सिद्ध, शकुनि 30	
यमघंट 12:00-01:30	श्रा.ति 06:54	श्रा.ति 06:50	श्रा.ति 06:46	श्रा.ति 06:41	श्रा.ति 06:41	
सोम	8 द्वितीया 23:39	15 नवमी 18:53	22 द्वितीया 01:43	1 नवमी 03:15	8 अमावास्या 14:19	
राहुकाल 07:30-09:00	शतभिषा 00:57	रोहिणी 00:11	पू.फाल्गुणी 12:08	ज्येष्ठा 18:03	शतभिषा 08:09	
गुळिककाल 01:30-03:00	परिघ, बालव 2	ऐंद्र वैधृति, बालव 9	सुकर्मा, तैतिल 2	वज्र, तैतिल 9	साध्य, नागवान् 1	
यमघंट 10:30-12:00	श्रा.ति 06:56	श्रा.ति 06:53	श्रा.ति 06:45	श्रा.ति 06:41	श्रा.ति 06:41	
मंगळ	9 तृतीया 00:29	16 दशमी 16:44	23 तृतीया 00:28	2 दशमी 05:17	रथसप्तमी कूष्मांड दान -	
राहुकाल 03:00-04:30	पू.भाद्रपदा 02:18	मृगशिरा 22:40	उ.फाल्गुणी 13:01	मूलं 20:26	या दिवशी कूष्मांड दान करण्याने गर्भदोष परिहार होऊन संतान प्राप्ती होते. कोहळ्याला तूपाचा लेप देऊन त्यावर दक्षिणा ठेऊ न - कूष्मांडं तिलगव्याह्वयं ब्रह्मणा निर्मितं पुरा । यस्मादस्य प्रदानेन संततिर्वर्धतां मम ॥ असे मंत्र म्हणत ब्राह्मणांना दान करावे.	
गुळिककाल 12:00-01:30	शिव, तैतिल 3	विष्कंभ, गरज 10	धृति शूल, वणिक् 3	सिद्धि, वणिक् 10		
यमघंट 09:00-10:30	श्रा.ति 06:56	श्रा.ति 06:49	श्रा.ति 06:45	श्रा.ति 06:45		
बुध	10 चतुर्थी 00:41	17 एकादशी 14:27	24 चतुर्थी 23:46	3 एकादशी 06:44		
राहुकाल 12:00-01:30	उ.भाद्रपदा 03:02	आर्द्रा 21:03	हस्ता 12:42	दशमीआचरण 22:59	पूर्वाषाढा 22:59	
गुळिककाल 10:30-12:00	सिद्ध, वणिक् 4	प्रीति, भद्रा 0	गंड, बव 4	व्यतीपात, बव 0	व्यतीपात, बव 0	
यमघंट 07:30-09:00	श्रा.ति 06:56	श्रा.ति 06:52	श्रा.ति 06:49	श्रा.ति 06:44	श्रा.ति 06:44	
गुरु	11 पंचमी 00:26	18 द्वादशी 12:04	25 पंचमी 23:25	4 एकादशी 07:25	मध्वाचार्य नमन	
राहुकाल 01:30-03:00	रेवती 03:21	पुनर्वसु 19:22	चित्रा 12:47	उत्तराषाढा 01:37	नमस्ते प्राणेश प्रणत- विभवायावनिमगाः । नमःस्वामिन् रामप्रियतम हनूमन् गुरुगुण । नमस्तुभ्यं भीम प्रबलतम कृष्णेष्ट भगवन् नमः श्रीमन् मध्व प्रदिश सुदृशं नो जय जय	
गुळिककाल 09:00-10:30	साध्य, बव 5	आयुष्मान्, बालव 11,12,13	वृद्धि, कौलव 5	वरीयान्, बालव 0		
यमघंट 06:00-07:30	श्रा.ति 06:55	श्रा.ति 06:52	श्रा.ति 06:48	श्रा.ति 06:43		
शुक्र	12 षष्ठी 23:36	19 त्रयोदशी 09:41	26 षष्ठी 23:38	5 द्वादशी 09:33		
राहुकाल 10:30-12:00	अश्विनी 03:05	पुष्य 17:42	स्वाती 13:22	श्रवणा 04:11	रुद्रदेव नमन	
गुळिककाल 07:30-09:00	शुभ, कौलव 6	सौभाग्य, तैतिल 14	ध्रुव, गरज 6	परिघ, तैतिल 11,12,13		
यमघंट 03:00-04:30	श्रा.ति 06:55	श्रा.ति 06:51	श्रा.ति 06:47	श्रा.ति 06:43		
शनि	13 सप्तमी 22:24	20 चतुर्दशी पौर्णिमा 07:25 05:17	27 सप्तमी 00:23	6 त्रयोदशी 11:29		
राहुकाल 09:00-10:30	भरणी 02:30	आश्लेषा 16:11	विशाखा 14:29	धनिष्ठा 06:29	शुद्धस्फटिकसंकाशं त्रिनेत्रं चंद्रशेखरम् । इंदुमंडलमध्यस्थं वंदे देवं सदाशिवम् ॥	
गुळिककाल 06:00-07:30	शुक्र, गरज 7	शोभन, वणिक् 15	व्याघात, भद्रा 7	शिव, वणिक् 14		
यमघंट 01:30-03:00	श्रा.ति 06:54	श्रा.ति 06:51	श्रा.ति 06:47	श्रा.ति 06:42		

विशेष दिवस

शुभ - अशुभ

07 इष्टि	19 कल्पादि	07 दर्श,	7 शुभ	21 13:58 प म
08 चंद्रदर्शन	माघस्नान समाप्ती, व्यासपूजा, द्वापरयुगादि,	08 विष्णुपंचक, शिवरात्रि अमावास्या, सोमवती अमावास्या, अन्वाधान	8 मध्यम	22 12:22 नं उ
11 वसंतपंचमी	विष्णुपंचक अभाव, कुलधर्म, भारत हुन्निमे, अन्वाधान		9 अशुभ	23 10:49 प उ
12 भोगी			10 14:42 प उ	24 शुभ
रथसप्तमी, अर्कपर्णासह स्नान, वैवस्वत मन्वादि	21 इष्टि	एक महिना माघस्नान केलेल्यांनी करावयाची दाने	11 शुभ	25 शुभ
13 - कूष्मांड दानाने महाफल, कुंभ राशीत सूर्य - विष्णुपद पर्वपुण्यकाल (सूर्योदयापासून)	27 यलगूर क्षेत्रात प्राणदेव कार्तिकोत्सव, पूर्वेद्युः श्राद्ध	दाम्पत्यांना भोजन घालून, त्यांना कांबळी, कृष्णाजिन, वस्त्रे, गादी, चप्पल, भूषण, तीळतेल, आवळा इत्यादी दान करावे.	12 शुभ	26 अशुभ
14 भीष्माष्टमी, भीष्मतर्पण	28 अष्टका श्राद्ध, सीताजयंती		13 अशुभ	27 11:45 नं शु
15 श्रीमन्मध्वनवमी, श्रीमद् आनंदतीर्थाचा बदरिकाश्रम प्रवेश	01 अन्वष्टका श्राद्ध-		14 अशुभ	28 13:50 प शु
17 सर्वेषां एकादशी (जया), श्रीसत्यज्ञानतीर्थ यांची पुण्यतिथी (राजमहेंद्रि)	03 दशमी आचरणे हरिवासर - रात्रि 12:27 नंतर		15 12:32 प उ	1 16:29 नं म
18 भीमद्वादशी, प्रदोष, शिशुमार जयंती, गुरुपुष्य योग - 19:22 नंतर	04 सर्वेषां एकादशी (विजया)		16 09:33 नं शु	2 मध्यम
	05 प्रदोष, विष्णुपंचक		17 अशुभ	3 अशुभ
	06 महाशिवरात्रि, श्रीविष्णुतीर्थ यांची पुण्यतिथी (मादनूर)		18 शुभ	4 उत्तम
			19 शुभ	5 शुभ
			20 अशुभ	6 12:03 प शु
			*	7 अशुभ
				8 अशुभ



श्री व्यासराजतीर्थ स्वामी  
नववृंदावन

मार्च - एप्रिल 2027

श्री सत्यबोधतीर्थस्वामी  
सवणूरु

रवि	संवत्सर	14 षष्ठी	21 चतुर्दशी	28 षष्ठी	4 त्रयोदशी
राहुकाल 04:30-06:00 गुलिककाल 03:00-04:30 यमघंट 12:00-01:30	1 प्रभव 10 धातृ 2 विभव 11 ईश्वर 3 शुक्ल 12 बहुधान्य 4 प्रमोद 13 प्रमाथि 5 प्रजोत्पत्ति 14 विक्रम 6 आंगीरस 15 वृष 7 श्रीसुख 16 चित्रभातु 8 भाव 17 स्वभातु 9 युव 18 तारण	11:08 कृत्तिका 09:18 विष्कंभ, तैतिल 7 श्रा.ति 06:31	17:33 पू.फाल्गुणी 21:35 शूल, वणिक् 14 श्रा.ति 06:38	15:46 ज्येष्ठा 01:08 सिद्धि, वणिक् 6 श्रा.ति 06:25	04:20 शतभिषा 15:28 शुभ, गरज 13 श्रा.ति 06:20
सोम	15 सप्तमी	22 पौर्णिमा	29 सप्तमी	5 चतुर्दशी	
राहुकाल 07:30-09:00 गुलिककाल 01:30-03:00 यमघंट 10:30-12:00	09:13 रोहिणी 08:07 प्रीति, वणिक् 8 श्रा.ति 06:36	15:56 उ.फाल्गुणी 20:44 गंड, बव 15 श्रा.ति 06:30	17:25 मूलं 03:28 व्यतीपात, बव 7 श्रा.ति 06:25	04:57 पू.भाद्रपदा 16:57 शुक्ल, भद्रा 14 श्रा.ति 06:19	
मंगळ	16 अष्टमी	23 प्रतिपत्	30 अष्टमी	6 अमावास्या	
राहुकाल 03:00-04:30 गुलिककाल 12:00-01:30 यमघंट 09:00-10:30	07:03 नवमी 04:43 मृगशिरा आर्दा आयुष्मान्, बव 9 श्रा.ति 06:35	14:45 हस्ता 20:19 वृद्धि, कौलव 1,2 श्रा.ति 06:29	19:19 पूर्वाषाढा 05:59 बरीयान्, कौलव 8 श्रा.ति 06:24	05:07 उ.भाद्रपदा 17:58 ब्रह्म, चतुष्पात् 30 श्रा.ति 06:19	
बुध	17 दशमी	24 द्वितीया	31 नवमी	19 पार्थिव	
राहुकाल 12:00-01:30 गुलिककाल 10:30-12:00 यमघंट 07:30-09:00	02:20 पुनर्वसु 03:25 सौभाग्य शोभन, तैतिल 10 श्रा.ति 06:34	13:57 चित्रा 20:18 ध्रुव, गरज 3 श्रा.ति 06:29	21:25 उत्तराषाढा 06:23 परिध, तैतिल 9 श्रा.ति 06:23	40 पराभव 41 प्लवंग 42 कीलक 43 सौम्य 44 साधारण 45 खरकृत् 46 परीधावि 47 प्रमादी 48 आनंद 49 राक्षस 50 नळ 51 पिंगळ 52 काळयुक्ति 53 सिद्धार्थि 54 रौद्रि 55 दुर्मति 56 हुंदुभि 57 रुधिराद्वारी 58 रक्ताक्षि 59 क्रोधन 60 क्षय	
गुरु	18 एकादशी	25 तृतीया	1 दशमी	20 पार्थिव	
राहुकाल 01:30-03:00 गुलिककाल 09:00-10:30 यमघंट 06:00-07:30	23:54 पुष्य 01:43 अतिगंड, वणिक् 0 श्रा.ति 06:33	13:41 स्वाती 20:49 व्याघात, भद्रा 4 श्रा.ति 06:28	23:31 उत्तराषाढा 08:39 शिव, वणिक् 10 श्रा.ति 06:22	40 पराभव 41 प्लवंग 42 कीलक 43 सौम्य 44 साधारण 45 खरकृत् 46 परीधावि 47 प्रमादी 48 आनंद 49 राक्षस 50 नळ 51 पिंगळ 52 काळयुक्ति 53 सिद्धार्थि 54 रौद्रि 55 दुर्मति 56 हुंदुभि 57 रुधिराद्वारी 58 रक्ताक्षि 59 क्रोधन 60 क्षय	
शुक्र	19 द्वादशी	26 चतुर्थी	2 एकादशी	21 सर्वजित्	
राहुकाल 10:30-12:00 गुलिककाल 07:30-09:00 यमघंट 03:00-04:30	21:35 आश्लेषा 00:08 सुकर्मा, बव 11,12 श्रा.ति 06:32	13:52 विशाखा 21:45 हर्षण, बालव 5 श्रा.ति 06:27	01:27 श्रवणा 11:12 सिद्ध, बव 0 श्रा.ति 06:22	42 कीलक 43 सौम्य 44 साधारण 45 खरकृत् 46 परीधावि 47 प्रमादी 48 आनंद 49 राक्षस 50 नळ 51 पिंगळ 52 काळयुक्ति 53 सिद्धार्थि 54 रौद्रि 55 दुर्मति 56 हुंदुभि 57 रुधिराद्वारी 58 रक्ताक्षि 59 क्रोधन 60 क्षय	
शनि	20 त्रयोदशी	27 पंचमी	3 द्वादशी	22 सर्वधारि	
राहुकाल 09:00-10:30 गुलिककाल 06:00-07:30 यमघंट 01:30-03:00	19:26 मघा 22:43 धृति, कौलव 13 श्रा.ति 06:32	14:36 अनुराधा 23:13 वज्र, तैतिल 0 श्रा.ति 06:26	03:06 घनिष्ठा 13:30 साध्य, कौलव 11,12 श्रा.ति 06:21	43 सौम्य 44 साधारण 45 खरकृत् 46 परीधावि 47 प्रमादी 48 आनंद 49 राक्षस 50 नळ 51 पिंगळ 52 काळयुक्ति 53 सिद्धार्थि 54 रौद्रि 55 दुर्मति 56 हुंदुभि 57 रुधिराद्वारी 58 रक्ताक्षि 59 क्रोधन 60 क्षय	

विशेष दिवस

शुभ - अशुभ

09 इष्टि, पयोव्रतारंभ, चंद्रदर्शन	24 कल्पादी	9 09:57 नं उ	23 शुभ
14 श्रीसत्यव्रततीर्थ यांची पुण्यतिथी (सांगली)	25 श्रीवादिराजतीर्थ यांची पुण्यतिथी (सोदे)	10 उत्तम	24 शुभ
15 मीन राशीत रवी प्रवेश, षडशीती पर्व पुण्यकाल - सकाळी 9:40	26 श्रीव्यासराजतीर्थ यांची पुण्यतिथी (नववृंदावन)	11 शुभ	25 12:43 नं शु
18 सर्वेषां एकादशी (आमलकी), गुरुपुष्य अमृतयोग	27 रंगपंचमी	12 अशुभ	26 अशुभ
19 प्रदोष, उदयापूर्वी हरिवासर - प्रा. 5:18 पर्यंत	29 पूर्वेषुः श्राद्ध	13 अशुभ	27 शुभ
20 पयोव्रत पारण	30 अष्टका श्राद्ध	14 10:24 नं उ	28 अशुभ
21 होलिका पौर्णिमा, कामदहन	31 अन्वष्टका श्राद्ध	15 अशुभ	29 मध्यम
22 ब्रह्मसावर्णी मन्वादी, विष्णुपंचक, अन्वाधान, करिदिन	02 सर्वेषां एकादशी (पापमोचनी)	16 अशुभ	30 अशुभ
इष्टी, श्रीसत्यबोधतीर्थ यांची पुण्यतिथी (सवणूरु), धूळीवंदन, अभ्यंग, आम्रकुसुमप्राशन, वसंतोत्सव	03 हरिवासर - 7:53 पर्यंत	17 अशुभ	31 उत्तम
	04 प्रदोष	18 15:08 उ	1 11:30 प उ
	05 मासशिवरात्रि	19 अशुभ	2 शुभ
	06 दर्श, रुद्रसावर्णी मन्वादी, अन्वाधान, श्रीसत्यसंतुष्टतीर्थ यांची पुण्यतिथी (मैसूर), युगादी अमावास्या, विष्णुपंचक	20 मध्यम	3 शुभ
		21 अशुभ	4 अशुभ
		22 अशुभ	5 अशुभ
		*	6 अशुभ

(XljUm[^\_wl hmoDZ Angi`mZo A\$Jwð>\_ybmVyZ Vn©U ÚmdoV.)

\*Ám\$ModSrb ¥PmboVAem\$ZrM\$ŠWn©UÚmdoV.\* ¥ViŠVrbmM\$ŠWn©UÚmdoV.\*AmB©Ord\$VAgèmgH\$«5d6\_Yrb`ŠVr ¥VAgbVaiÈm\$ZmVn©U  
XoDZ a.\*mMn«\_mUog\$»mH«8\_Yrb`ŠVr`mVAgobVag\$H«9d10\_¥VAgboVarÈm\$ZmVn©UZmhrAm[Ug\$H«11Ord\$VAgyZH«12d13\_¥VAgbo  
VaiÈm\$ZmVn©UXoDZ a.\*Xem©MdXdeg\$H«1v13n`aV\_m[Vimg[hVnmÈmZdVn©UÚmdoV.\*XaamoO«÷`km\$JmgmRigd©Vn©UhmÈmZdÚmdoV.  
\* nj\_mgmV ([nV≠n\$YadSçmV) 15 [Xdg ho gd© Vn©U [Vimg[hV nmÈ`mZo ÚmdoV.

\* [ViVn©U [Xbo AgVm amlr ^moOZ Hè Z`o.

- 1) Añ\_V¹nVa\$ (dSrb)Zmam`Ue\_m©U\$ (H\$mi`n)Jmo\$đđ\$VJ©V^maVra\_U\_w»n«mUm\$VJ©Vn«ÚwwåZ\$đđYmZ... Vn©`m[Vn©`m[Vn©`m[
- 2) Añ\_V² [nVm\_h\$ (dSrbm\$Mo dSrb,AmOmo~m)..... e\_m©U\$ ..... Jmo\$.. éĐm\$..... g\$Hf©U\$
- 3) Añ\_V² n«[nVm\_h\$ (dSrbm\$Mo AmOmo~m) e\_m©U\$ ..... Jmo\$... Am[XÈ`m\$.. dmGWxod\$ Vn©`m{3
- 4) Añ\_Ý\_mVa\$(AmB© CXm ^mJraWr Xm\$)..... Xm\$..... Jmo\$đđ\$..... n«ÚwwåZ\$ Vn©`m{3
- 5) Añ\_pĒnVm\_ht (dSrbm\$Mr AmB©) ..... Xm\$..... Jmo\$éĐm\$..... g\$Hf©U\$ Vn©`m{3
- 6) Añ\_Ēn«[nVm\_ht (dSrbm\$À`m AmB©Mr AmB©)..... Xm\$..... Jmo\$m\$ ..... Am[XÈ`m\$.. dmGWxod\$
- 7) Añ\_ĒgmñĒZ\_mVa\$(gmdl AmB©) ..... Xm\$..... Jmo\$m\$đđ\$..... n«ÚwwåZ\$ Vn©`m{3
- 8) Añ\_Ý\_mVm\_h\$(AmB©Mo dSrb)..... e\_m©U\$ ..... Jmo\$... đđ\$..... n«ÚwwåZ\$ Vn©`m{3
- 9) Añ\_Ý\_mVw... [nVm\_h\$(AmB©Mo AmOmo~m) ..... e\_m©U\$ ..... Jmo\$.. đđ\$..... g\$Hf©U\$
- 10) Añ\_Ý\_mVw... n«[nVm\_h\$(AmB©Mo nUOmo~m) ..... e\_m©U\$ ..... Jmo\$.. Am[XÈ`m\$.. dmGWxod\$
- 11) Añ\_Ý\_mVm\_ht (AmB©Mr AmB©)..... Xm\$..... Jmo\$m\$đđ\$..... n«ÚwwåZ\$ Vn©`m{3
- 12) Añ\_Ý\_mVw... [nVm\_ht (AmB©Mr AmOr).... Xm\$..... Jmo\$m\$éĐm\$..... g\$Hf©U\$ Vn©`m{3
- 13) Añ\_Ý\_mVw... n«[nVm\_ht (AmB©Mr nUOr) Xm\$..... Jmo\$m\$Am[XÈ`m\$.. dmGWxod\$ Vn©`m{3
- 14) Añ\_ĒnĒZt (~m`Hmo) ..... Xm\$..... Jmo\$m\$đđ\$..... n«ÚwwåZ\$ Vn©`m{3
- 15) Añ\_ĒgwV\$ (nwł) ..... e\_m©U\$ ..... Jmo\$... đđ\$..... n«ÚwwåZ\$ Vn©`m{1
- 16) Añ\_X²>^«mVa\$(^mD) ..... e\_m©U\$ ..... Jmo\$... đđ\$..... n«ÚwwåZ\$ Vn©`m{1
- 17) Añ\_pĒnV¥i`\$ (d[Sbm\$Mo ^mD) ..... e\_m©U\$ ..... Jmo\$... đđ\$..... n«ÚwwåZ\$ Vn©`m{1
- 18) Añ\_Ý\_mVwb\$ (\_m\_m) ..... e\_m©U\$ ..... Jmo\$... đđ\$..... n«ÚwwåZ\$ Vn©`m{1
- 19) Añ\_X²>Xw[hVa\$ (\_wbJr)(g^V©H\$m\$,ggwZm\$) ..... Xm\$..... Jmo\$m\$ ..... đđ\$..... n«ÚwwåZ\$
- 20) Añ\_X²>^ [JZt (~hrU)..... Xm\$..... Jmo\$m\$đđ\$..... n«ÚwwåZ\$ Vn©`m{1
- 21) Añ\_pĒnV¥idgma\$ (AmĒ`m) ..... Xm\$..... Jmo\$m\$đđ\$..... n«ÚwwåZ\$ Vn©`m{1
- 22) Añ\_Ý\_mV¥idgma\$ (\_mder)..... Xm\$..... Jmo\$m\$đđ\$..... n«ÚwwåZ\$ Vn©`m{1
- 23) Añ\_V²œewa\$ (gmgao)..... e\_m©U\$ ..... Jmo\$... đđ\$..... n«ÚwwåZ\$ Vn©`m{1
- 24) Añ\_X²Jwé\$ (Jm`lr \_šlmonXoeH) ..... e\_m©U\$ ..... Jmo\$... đđ\$..... n«ÚwwåZ\$ Vn©`m{1
- 25) Añ\_XmMm`^a ([dÚm Jwé) ..... e\_m©U\$ ..... Jmo\$... đđ\$..... n«ÚwwåZ\$ Vn©`m{1

`o Ho Mmñ\_V² Hw\$bo OmVm Anwlm Jmo[lUmo\_¥Vm... \$

Vo J¥t\$Vw\_`m Xlm\$ gyl[ZinrSZmoXH\$² \$\$

`ñ`ñ\_¥È`m.....\$ AZoZ ~«÷`km\$J (Xe©\_hmb`) Vn©UoZ lr\_mZmX©Z dmGWxod n«r`Vm\$ n«rVmo ^dVw

\$\$ IrH¥\$iUmn©U\_ñVw \$\$

### संक्षिप्त स्नान संकल्प

आचम्य, प्राणानायम्य, देशकालौ स्मृत्वा, एवं गुणविशेषणविशिष्टायां शुभतिथौ :  
अस्मद्गुर्वन्तर्गत-परमगुर्वन्तर्गत-समस्तगुरुदेवतान्तर्गत-भारतीयमणमुख्यप्राणान्तर्गत :  
मत्स्यकूर्मादि अनन्तावतारात्मक-निर्दोष,अनन्तकल्याणगुणपूर्ण सीतापतिश्रीमूलराम-  
दिग्विजय रामवेदव्यासादि-रूपात्मक-भैष्मीसत्यासमेतश्रीकृष्णात्मक-एतन्मासनियामक-  
अनिरुद्धादिचतुर्मूर्त्यात्मक-बिम्बमूर्तिप्रेरणया बिम्बमूर्तिप्रीत्यर्थं,

क्षीरसागरादिसप्तसागराणां तथा सार्धत्रिकोटितीर्थानां तदभिमानिदेवतानां, बुधवरुणांतर्गत  
भारतीयमणमुख्यप्राणान्तर्गत मत्स्यत्रिविक्रमनरनारायणादि रूपाणां, स्मरणपूर्वकं तानि  
तीर्थानि तदभिमानिदेवताश्च, तन्नियामकभगवद्रूपाणि च अस्मिन् जले आवाहयिष्ये । ततः  
तत्सन्निधानोपेते अस्मिन् जलाशये स्नानं च करिष्ये ।

योऽसौ सर्वगतो देवः चित्स्वरूपो निरंजनः ।  
स एव द्रवरूपेण गंगांभो नात्र संशयः ॥  
नंदिनी नलिनी सीता मालती च मलापहा ।  
विष्णुपादाब्जसंभूता गंगा त्रिपथगामिनी ॥  
भागीरथी भोगवती जाह्नवी त्रिदशेश्वरि ।  
द्वादशैतानि नामानि यत्र यत्र जलाशये ॥  
स्नानकाले पठेन्नित्यं तत्र तत्र वसाम्यहम् ।  
गंगा गंगेति यो ब्रूयात् योजनानां शतैरपि ।  
मुच्यते सर्वपापेभ्यः विष्णुलोकं स गच्छति ॥  
गंगा सिंधु सरस्वती च यमुना गोदावरी नर्मदा

कृष्णा भीमरथी च फल्गु सरयू श्रीगंडकी गोमती ।  
कावेरी कपिला प्रयाग विनता नेत्रावतीत्यादयो  
नद्यः श्रीहरिपादपंकजभवाः कुर्वन्तु नो मंगलम् ॥ इति स्नात्वा  
स्नानकरताना सर्वनदी सरोवर तीर्थ सागर अशा समस्त जलराशी ह्या भगवंताच्या  
नाडीतूनच जन्मले असून त्याच्या नाडीतच आश्रय घेतला आहे. असे चिन्तन करीत  
आपल्या हृदयातील बिंबमूर्ति नारायणाला अभिषेक घालतो असे अनुसंधान पूर्वक स्नान  
करावे. नंतर अर्घ्य प्रदान करावे.

अर्घ्यप्रदान- नमः कमलनाभाय नमस्ते जलशायिने ।  
नमस्ते।स्तु हृषीकेश गृहाणार्घ्यं नमोऽस्तु ते ॥ (विष्णु)  
एहि सूर्य सहस्रांशो तेजोराशे जगत्पते ।  
अनुकंपय मां भक्त्या गृहाणार्घ्यं नमोऽस्तु ते ॥ (सूर्य)  
ब्रह्मदंडसमुद्भूते पूर्णचन्द्रनिभानने ।  
त्रैलोक्यवंदिते गंगे गृहाणार्घ्यं नमोऽस्तु ते ॥ (गंगा)

अनेन स्नानकर्मणा भगवान् समस्तगुर्वन्तर्गत तत्त्वाभिमानिदेवतांतर्गत श्रीमद्भारतीयमण-  
मुख्यप्राणान्तर्गत मत्स्यत्रिविक्रमनरनारायणाद्यभिन्न श्रीलक्ष्मीपति बिंबमूर्तिः नारायणः  
प्रीयताम् प्रीतो वरदो भवतु

॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥